

Gminny Program
Rewitalizacji
Gminy Szydłowo
na lata
2023-2030

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

www.deltapartner.org.pl

Spis treści

Wstęp	5
1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
2. Podstawa prawna	9
3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	10
3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej	10
3.2 Spójność dokumentu w skali regionalnej	12
3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy	17
3.4 Zgodność z prawem wodnym	20
3.5 GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)	25
4. Diagnoza obszaru zdegradowanego	28
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	28
4.2 Wyróżnione obszary porównawcze	28
4.3 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	30
4.4 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej	33
4.5 Etap I. delimitacji - obliczenie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej	34
4.6 Etap II. Wyodrębnienie negatywnych zjawisk w sferze pozaspołecznej	37
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	40
5.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	40
5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	42
6. Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji	50
6.1 Charakterystyka Gminy Szydłowo	50
6.2 Rys historyczny gminy Szydłowo	50
6.2 Podobszar Stara Łubianka	51
6.3 Podobszar Tarnowo I i Tarnowo II	60
6.4 Podobszar Zawada	66
6.5 Podobszar Gądek	73
6.6 Podobszar Kłoda	77
6.7 Podobszar Róża Wielka	82
6.8 Synteza problemów i wyzwań obszaru rewitalizacji	91
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	92
8. Cele i kierunki działań w procesie rewitalizacji	93
9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	95
9.1 Projekty podstawowe	95
Podobszar Stara Łubianka	96
Podobszar Tarnowo I i Tarnowo II	100
Podobszar Zawada	104
Podobszar Gądek	108
Podobszar Kłoda	110

Podobszar Róża Wielka	114
9.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	125
10. Komplementarność i mechanizmy integrowania	127
10.1 Komplementarność przestrzenna	127
10.2 Komplementarność problemowa.....	127
10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	128
10.4 Komplementarność międzyokresowa	128
10.5 Komplementarność źródeł finansowania	131
10.6 Podsumowanie komplementarności.....	131
10.7 Mechanizmy integracji	135
10.8 Dostępność	136
11. Indykatywne ramy finansowe	138
12. Opis struktury zarządzania	140
13. System monitoringu i ewaluacji.....	144
13.1 Monitoring programu rewitalizacji.....	144
13.2 Ewaluacja GPR	144
13.3 Aktualizacja GPR	145
13.4 Harmonogram realizacji	145
13.5 Koszty zarządzania.....	146
13.6 Wskaźniki realizacji.....	146
14. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	150
14.1 Uspołecznienie opracowania GPR.....	150
14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR	151
15. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	153
16. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	153
17. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	154
17.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	154
17.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	154
18. Spis rysunków.....	157
19. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.....	159

Wstęp

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 (GPR) nakreśla politykę rewitalizacyjną gminy, w tym kierunki działań władz samorządowych oraz stanowi odzwierciedlenie aspiracji rozwojowych. Niniejszy dokument stanowi niejako kontynuację działań podejmowanych w ramach wcześniej obowiązującego Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2020 dla Gminy Szydłowo. Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą oraz nową perspektywę finansową Unii Europejskiej, zdecydowano się na opracowanie nowego GPR. W dniu 23 lutego 2024 r. Rady Gminy podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030¹.

Rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Dzięki GPR przedsięwzięcia rewitalizacyjne są prowadzone w sposób skoncentrowany na obszarze, na którym zidentyfikowano największe natężenie problemów w sferze społecznej i pozaspołecznej. Przystępując do opracowania GPR, Gmina Szydłowo zobowiązała się do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Wyboru tych obszarów dokonano na podstawie szczegółowej analizy pod kątem negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych oraz technicznych. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określa załącznik do Uchwały nr LXXI/679/2023 Rady Gminy Szydłowo z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Szydłowo.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023 - 2030 (GPR) stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, polegających na wyprowadzeniu ze stanu kryzysu wyodrębnionych podobszarów rewitalizacji w gminie, przy aktywnym współdziałaniu lokalnej społeczności, przedsiębiorców oraz wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji. Działania podejmowane w ramach GPR przyczynią się do odnowy i ożywienia oraz wzmocnienia integracji społecznej na terenie gminy.

¹ Uchwała nr LXXV/710/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023- 2030

1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Poniższe pojęcia należą do terminologii związanej z rewitalizacją i pochodzą z Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278.).

REWITALIZACJA stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

INTERESARIUSZAMI REWITALIZACJI, zwanymi dalej „interesariuszami”, są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 28);
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

OBSZAR ZDEGRADOWANY to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, który można wyznaczyć

jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (tj. społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

PROCEDURA SPORZĄDZENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI składa się

z następujących etapów:

- podjęcie uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
- podjęcie Uchwały o przystąpieniu do sporządzania GPR,
- sporządzenie projektu GPR,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu GPR,
- wystąpienie o zaopiniowanie projektu GPR przez podmioty wskazane w ustawie
- wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOS),
- wprowadzenie zmian do projektu GPR wynikających z konsultacji społecznych i uzyskanych opinii,
- uchwalenie GPR przez Radę Gminy.

Warto podkreślić, że opracowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego gminnego programu rewitalizacji ma niezwykle istotne znaczenie nie tylko ze względu na wymiar lokalny, ale także w kontekście perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027, bowiem na etapie ubiegania się o unijne dofinansowanie instytucje ogłaszające nabór będą weryfikowały, czy składany projekt rewitalizacyjny wynika z obowiązującego GPR, a także czy GPR ujęty jest na liście pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji.

2. Podstawa prawna

Najistotniejszym dokumentem, na podstawie którego opracowano Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 jest Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz.278). Innymi, również ważnymi aktami prawnymi regulującymi proces rewitalizacji są:

- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, 1720),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, 1113, 1463, 1506, 1688, 1762, 1906, 2029)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1054, 1688, 1693),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501, 1506, 1688, 1719, 1890, 1906, 2029. 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890, 2029, 2739),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752m 1615, 1688, 1762),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609).

Dodatkowo dokument został sporządzony zgodnie z wymogami zawartymi w *Umowie Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na 2021-2027*, przyjętej dnia 30.06.2022 r., Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U z 2022 poz. 1079) oraz opublikowanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*.

3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 został poddany weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi w skali krajowej, regionalnej i lokalnej. Proces rewitalizacji, co do zasady ma wymiar lokalny i powinien pobudzać rozwój na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, a następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionu i kraju. Na poniższej grafice przedstawiono schemat celów i kierunków działań GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030. W dalszych podrozdziałach wykazano zgodność dokumentów GPR z na poziomie celów z dokumentami strategicznymi w skali krajowej, regionalnej oraz miejskiej.

Tabela 1 Schemat celów strategicznych i kierunków działania GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030

Cel strategiczny	Kierunek działania
<p>Cel rewitalizacji 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców • Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby • Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności • Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców
<p>Cel rewitalizacji 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem • Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji • Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców • Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych

Źródło: opracowanie własne.

3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 jest jednym z dokumentów programujących rozwój jednostki samorządu terytorialnego w następujących obszarach: społecznym, gospodarczym, technicznym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz środowiskowym. Poniższej przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi w skali makro (na poziomie krajowym).

Tabela 2 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie krajowym

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - SOR

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324). Strategia określa nowy model rozwoju - suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. Zgodnie z zapisami Strategii efektem jej realizacji w perspektywie długookresowej dla obywateli *będzie wzrost ich dochodów oraz poprawa jakości życia, rozumiana jako stworzenie przyjaznych warunków bytowych, przede wszystkim dla rodzin; zapewnienie odpowiedniej jakości edukacji i szkoleń, podwyższających kwalifikacje i kompetencje obywateli; wzrost zatrudnienia i lepsze jakościowo miejsca pracy; poprawa dostępu do infrastruktury; zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej, poprawiającej zdrowotność obywateli; satysfakcjonującego stanu środowiska oraz poczucia bezpieczeństwa*². Główne założenia GPR Gminy Szydłowo osadzone w rozwoju społecznym, gospodarczym i środowiskowym są zgodne z zapisami Strategii, a komplementarność dotyczy poniższych celów i zadań Strategii:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silnie o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:
 - Nowe formy działania i współpracy,
 - Nowoczesne instrumenty wsparcia.
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:
 - Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
 - Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów,
 - Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu:
 - Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne - dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw,
 - Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy strukturalne i inwestycje. Dokument stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (ang. *Recovery and Resilience Facility* – RRF).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo ma na celu przede wszystkim wzrost integracji, aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców oraz zapobieganie dalszym procesom wykluczenia społecznego – w związku z tym, GPR jest komplementarny wobec III celu szczegółowego KPO dotyczącego wzrostu kapitału społecznego i jakości życia, w szczególności poprzez zapewnienie poprawy stanu zdrowia obywateli oraz wyższej jakości edukacji i umiejętności dostosowanych

² Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), str. 50.

do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Ponadto GPR zakłada odnowę i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym działania zmniejszające zapotrzebowanie energetyczne budynków instytucji publicznych – tym samym GPR jest także zgodny z II celem KPO dotyczącym zielonej transformacji.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030, zakładający rozwój gminy w obszarze społecznym i środowiskowym jest zbieżny z celami szczegółowymi zapisanymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).

Źródło: opracowanie własne.

3.2 Spójność dokumentu w skali regionalnej

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa) i ponadlokalnej. Spójność założeń GPR z dokumentami w skali wojewódzkiej ma przede wszystkim znaczenie z uwagi na programowanie wydatkowania środków dla samorządów terytorialnych w ramach funduszy europejskich, których główna część przypada na program regionalny.

Tabela 3 Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.

Strategia rozwoju województwa wskazuje główne wyzwania, a także cele rozwojowe regionu do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Stanowi też punkt odniesienia dla innych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.

Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców

- Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
- Cel operacyjny 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
- Cel operacyjny 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy

Cel strategiczny 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu

- Cel operacyjny 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
- Cel operacyjny 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wkluczeniom
- Cel operacyjny 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu

Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski

- Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
- Cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
- Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej

Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem

- Cel operacyjny 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
- Cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Cel nadrzędny strategii wojewódzkiej jest tożsamy z wizją Wielkopolski, wedle której będzie to region o silnej gospodarce, otwarty na nowych ludzi i idee, zapewniający dobry poziom życia mieszkańcom, zrównoważony i spójny terytorialnie. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 wpisuje się w szczególności w cel strategiczny 2 strategii wojewódzkiej, dotyczący rozwoju społecznego, poprzez realizację przedsięwzięć dotyczących aktywizacji społecznej, rozwoju kulturowego i turystycznego gminy oraz wzmocnienia tożsamości lokalnej mieszkańców. Ponadto GPR zawiera przedsięwzięcia dotyczące poprawy funkcjonalności przestrzeni, zwiększania efektywności energetycznej budynków i zwiększania różnorodności biologicznej, przez co jest zgodny z celem strategicznym 3 strategii wojewódzkiej.

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

Komplementarność zapisów GPR z Programem jest istotna z punktu widzenia finansowania działań rewitalizacyjnych w Gminie Szydłowo, zapisanych w dokumencie. Cele szczegółowe Funduszy Europejskich dla Wielkopolski, z którymi spójne są założenia GPR Gminy Szydłowo to:

- Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR)
- Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR)
- Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmocnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)
- Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)
- 2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)
- Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmocnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)
- Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)

W Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 wskazano, że w ramach **Działania FEWP.07.01 Rewitalizacja** będą prowadzone przedsięwzięcia z zakresu wyprowadzania obszarów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej. Wspierane przedsięwzięcia będą musiały być prowadzone na podstawie GPR – dotyczyć będą m.in. remontów budynków (w tym zabytków), wymiany źródeł ciepła, zagospodarowania przestrzeni publicznych. Nie będą dofinansowane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. Budowa nowych budynków dopuszczona będzie jedynie w uzasadnionych przypadkach oraz przy założeniu, że jest to najbardziej opłacalne z punktu widzenia sytuacji projektu.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Rolą wspomnianego dokumentu jest zapewnienie ładu przestrzennego poprzez określenie zasad gospodarowania przestrzenią na terenie województwa. Plan definiuje kilka celów polityki przestrzennej takich jak:

- Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej
- Ochrona walorów przyrodniczych
- Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego
- Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji
- Zrównoważony rozwój rolnictwa
- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa
- Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom

GPR Gminy Szydłowo realizuje projekty związane m.in. z modernizacją budynków i adaptacją terenów na cele rekreacyjne, przez co wpisuje się w szczególności w cel polityki przestrzennej związany z ochroną potencjału kulturowego i krajobrazu.

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030

Wizja rozwoju regionu w zakresie innowacji przedstawiona w strategii dotyczy zrównoważonego rozwoju gospodarczego przy wykorzystaniu inteligentnych rozwiązań generujących dobrobyt mieszkańców. Cele strategiczne i operacyjne wymienione w strategii to:

1. Zwiększanie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce
 - 1.1. Rozwój gospodarki zeroemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem wodoru
 - 1.2. Rozwój działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania i wdrażania nowoczesnych rozwiązań z obszaru ICT, Przemysłu 4.0 oraz innych wiodących technologii
 - 1.3. Wspieranie aktywności B+R wśród przedsiębiorstw i jednostek naukowych oraz komercjalizacji wyników prac
2. Rozwój regionalnego ekosystemu innowacji
 - 2.1. Zacieśnianie współpracy pomiędzy regionalnymi aktorami innowacji
 - 2.2. Rozwijanie współpracy nauki z biznesem
 - 2.3. Podniesienie efektywności ram finansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych
 - 2.4. Profesjonalizacja i zwiększanie potencjału ośrodków innowacyjności
3. Włączenie się Wielkopolski w globalny łańcuch wartości
 - 3.1. Wspieranie międzynarodowych sieci powiązań gospodarczych i naukowych
 - 3.2. Umiejdzynarodowienie przedsiębiorstw
 - 3.3. Promocja gospodarcza i przyciąganie inwestorów
4. Kadry nowoczesnej gospodarki

- 4.1. Wysokiej jakości oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb branż przyszłości
 - 4.2. Poprawa kompetencji innowacyjnych w cyklu kształcenia i uczeniu się przez całe życie
5. Rozwój obszarów inteligentnych specjalizacji regionalnych i podregionalnych oraz kluczowych technologii wspomagających (horyzontalny)
 6. Zrównoważony rozwój regionu (zeroemisyjność, elektromobilność, zielona energia, transformacja energetyczna, dekarbonizacja, gospodarka obiegu zamkniętego) (horyzontalny)

Niniejszy GPR jest spójny przede wszystkim z celami horyzontalnymi wspomnianej strategii, z uwagi na zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczące rozwoju potencjału turystycznego – gmina została zaliczona do podregionu pilskiego, dla którego wskazano podregionalne specjalizacje takie jak m.in. turystyka.

Strategia polityki społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku

Strategia ma na celu rozwiązywanie problemów społecznych, stworzenie warunków do aktywności społecznej i rozwijania potencjału mieszkańców. Koncentruje się na pięciu obszarach: usługi społeczne, infrastruktura społeczna, aktywność społeczna i obywatelska, włączenie społeczne oraz koordynacja polityki społecznej. Obszary te stanowią podstawę do sformułowania następujących celów strategicznych:

1. Usługi społeczne dostępne i wysokiej jakości
2. Infrastruktura zróżnicowana i dostępna w środowisku lokalnym
3. Wielkopolska obywatelska, potrafiąca się samoorganizować
4. Mieszkańcy aktywni i włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego
5. Regionalny system polityki społecznej – skoordynowany, wielosektorowy i międzyinstytucjonalny

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem dotyczącym przede wszystkim realizującym działania w sferze społecznej, przez co przedsięwzięcia wymienione w niniejszym GPR są komplementarne wobec zapisów Strategii polityki społecznej.

Komplementarność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025

Celem wspomnianej strategii jest wzmocnienie potencjału społeczno-gospodarczego oraz przyrodniczego na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców powiatu. Strategia skupia się na intensyfikacji działań w czterech obszarach: przestrzeń przyjazna mieszkańcom, gospodarka, środowisko i rozwój kapitału ludzkiego. Definiuje następujące cele strategiczne:

Przestrzeń przyjazna mieszkańcom

1. Rozwój infrastruktury drogowej
2. Rozwój infrastruktury na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców
3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej
4. Planowanie przestrzeni na rzecz konkurencyjności gospodarczej i turystycznej powiatu

Gospodarka

1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości
2. Dążenie do zrównoważonego rozwoju powiatu
3. Promocja potencjału gospodarczego powiatu

Środowisko

1. Skuteczna ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami
2. Wykorzystanie walorów środowiskowych w rozwoju powiatu

Rozwój kapitału ludzkiego

1. Rozwój lokalnego rynku pracy
2. Zapewnienie kształcenia zwiększającego szanse na rynku pracy
3. Podnoszenie jakości systemu edukacyjnego
4. Bezpieczny powiat
5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
6. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego
7. Podnoszenie jakości zarządzania publicznego

Przedsięwzięcia zawarte w GPR Gminy Szydłowo są komplementarne szczególnie wobec celów strategii powiatowej dotyczących rozwoju kapitału ludzkiego.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Piły

Gmina Szydłowo wraz z 10 innymi gminami należy do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Piły, dla którego stworzono strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W strategii zdefiniowano cztery cele strategiczne takie jak:

1. Zwiększanie innowacyjności gospodarki
 - Cel operacyjny 1.1. Sprawny i bezpieczny system e-usług i e-zasobów w ZIT MOF Piły
2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego
 - Cel operacyjny 2.1. Efektywny rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 2.2. Ochrona zasobów wody zlewni rzeki Noteć na terenie ZIT MOF Piły
3. Rozwój zrównoważonej mobilności
 - Cel operacyjny 3.1. Aglomeracyjny system dróg rowerowych na obszarze ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 3.2. Zintegrowany transport na obszarze ZIT MOF Piły
4. Wsparcie społeczeństwa
 - Cel operacyjny 4.1. Podniesienie jakości edukacji na każdym szczeblu oraz kompetencji i wiedzy uczniów oraz nauczycieli na terenie ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 4.2. Kompleksowe wsparcie osób starszych oraz z niepełnosprawnościami ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 4.3. Poprawa dostępu i jakości usług społecznych i zdrowotnych na terenie ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 4.4. Poprawa dostępu i jakości wsparcia rodziny na terenie ZIT MOF Piły
 - Cel operacyjny 4.5. Integracja społeczeństwa ZIT MOF Piły

Założenia niniejszego GPR są spójne w szczególności z celem strategicznym 4. Wsparcie społeczeństwa.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Pilskim na lata 2016-2022

Strategia powstała w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej w powiecie pilskim, a jej głównym celem jest zniwelowanie występujących problemów. Strategia definiuje kilka celów strategicznych i operacyjnych:

Zintegrowany system wsparcia rodziny

1. Stworzenie systemu promowania prawidłowego funkcjonowania rodziny
2. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji
3. Wspieranie działań na rzecz poprawy warunków życia osób starszych i rozwój integracji międzypokoleniowej

Ograniczenie skutków bezrobocia

1. Przeciwdziałanie zjawisku dziedzicznego bezrobocia w rodzinach
2. Tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w celu ich aktywizowania
3. Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

1. Współpraca w tworzeniu spójnego systemu wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze
2. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi
3. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień
4. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem
5. Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej
6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
7. Promowanie właściwych postaw społecznych, ważnych dla przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz zjawisku przestępczości

Tworzenie partnerstwa lokalnego, rozwój działalności sektora ekonomii społecznej

1. Tworzenie partnerstw lokalnych i regionalnych
2. Budowanie i rozwój sektora ekonomii społecznej

Służby społeczne na rzecz aktywności obywatelskiej

1. Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnik integracji społecznej
2. Wspieranie aktywności społecznej

Źródło: opracowanie własne.

3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy

Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi gminy (poziom lokalny) przedstawiona została w tabeli poniżej. Podobnie jak w przypadku zgodności na poziomie krajowym i regionalnym, komplementarność wykazana została na poziomie celów strategicznych i operacyjnych w skali lokalnej. Komplementarność założeń GPR z dokumentami strategicznymi na poziomie gminnym (lokalnym) przyczyni się do wzajemnego oddziaływania na osiągnięcie celów wskazanych w dokumentach.

Tabela 4 Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2020 - 2030

Jest głównym dokumentem strategicznym gminy, wyznaczającym kierunki rozwoju w perspektywie długookresowej. Dokument formułuje następujące cele strategiczne:

1. Uporządkowana gospodarka przestrzenna i zarządzanie przestrzenią gminy w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju jako najważniejsze determinanty rozwoju gminy Szydłowo
 - Racjonalne gospodarowanie przestrzenią gminy w oparciu o aktualne dokumenty kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz MPZP
 - Wyodrębnienie stref funkcjonalnych na terenie gminy szansą na optymalny rozwój wszystkich miejscowości gminnych. Pokrycie najważniejszych, z perspektywy rozwojowej, terenów gminy MPZP
 - Polityka przestrzenna gminy oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju

2. Wysoka jakość infrastruktury i środowiska – podstawowe uwarunkowania poziomu życia mieszkańców gminy Szydłowo.
 - Infrastruktura drogowa na terenie gminy – determinant bezpieczeństwa i możliwości rozwojowych dla mieszkańców gminy - opracowanie i realizacja Wieloletnich Planów Inwestycyjnych
 - Transport zbiorowy dostosowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców
 - Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa wyznacznikiem jakości życia na terenie gminy i symbolem troski jej władz o stan wód powierzchniowych i podziemnych – opracowanie i realizacja Wieloletnich Planów Inwestycyjnych
 - Infrastruktura Internetu szerokopasmowego podstawą rozwoju e-usług na terenie gminy
 - Poprawa czystości powietrza/ochrona środowiska
 - Infrastruktura rekreacyjna, kulturalna i turystyczna – gmina Szydłowo dobrym miejscem do odpoczynku po nauce i pracy
 - Rozwój rolnictwa
3. Człowiek najważniejszym potencjałem rozwojowym gminy Szydłowo: edukacja, usługi społeczne i opiekuńcze oraz polityka senioralna
 - Świadoma polityka demograficzna nastawiona na tworzenie warunków dodatniej migracji ludności i sprzyjających osiedlaniu się młodych ludzi
 - Wysoka jakość oświaty wizytówką gminy Szydłowo
 - Polityka senioralna gminy Szydłowo odpowiedzią na zmieniającą się sytuację demograficzną: dostosowana do potrzeb mieszkańców, wspierająca opiekunów faktycznych osób starszych
 - Wysoki poziom i jakość opieki zdrowotnej na terenie gminy Szydłowo
 - Gmina Szydłowo miejscem wypoczynku po pracy: wysoka jakość oferty kulturalnej i rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców
 - Stwarzanie przez gminę warunków do powstawania nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
 - Wsparcie przedsiębiorców i stwarzanie warunków do powstawania nowych firm
 - Aktywność mieszkańców i społeczeństwo obywatelskie motorem rozwojowym gminy Szydłowo

Realizacja ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięć przyczyni się nie tylko do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, ale także przełoży się na osiągnięcie celów strategicznych wskazanych w Strategii Rozwoju Gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo

Studium zawiera kierunki zagospodarowania przestrzennego, w tym zasady kształtowania przestrzeni na terenie gminy. Zadania zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji uwzględniają uwarunkowania wynikające między innymi z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań ponadlokalnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szydłowo na lata 2018-2026

Misją wspomnianej strategii jest zapewnienie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji poprzez wzrost aktywności społecznej. W strategii zdefiniowano następujące cele strategiczne:

1. Rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej
 - Profesjonalizacja pomocy społecznej
-

- Rozszerzanie współpracy pomiędzy grupami społecznymi i organizacjami pozarządowymi a instytucjami rządowymi i samorządowymi
2. Wspieranie rodzin będących w kryzysie
 - Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
 - Wzmacnianie pozycji dziecka w środowisku lokalnym
 - Przeciwdziałanie przemocy domowej
 3. Integracja społeczna
 - Działania ratunkowe w stosunku do grup dotkniętych problemem ubóstwa i marginalizowanych
 - Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy
 - Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują
 4. Budowa zintegrowanego systemu wsparcia seniorów i niepełnosprawnych
 - Wzmacnianie samodzielności osób starszych i niepełnosprawnych
 - Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności
 - Aktywizacja osób upośledzonych psychicznie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szydłowo na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Działania wspierające ochronę środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego stanowią ważny filar dla działań rewitalizacyjnych. We wspomnianym programie ochrony środowiska zdefiniowano następujące cele strategiczne:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
- Poprawa klimatu akustycznego
- Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno- ściekowej
- Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO 2022
- Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych
- Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

Cel rewitalizacji 2 niniejszego GPR zakłada odnowę i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni, w tym zwiększanie poziomu bioróżnorodności i modernizację budynków zwiększających ich efektywność energetyczną. Założenia GPR są zatem spójne z programem ochrony środowiska, w którym zaplanowano działania dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, zwiększania poziomu retencji wód deszczowych.

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona powyżej analiza wykazała zgodność celów Gminnego Programu Rewitalizacji z przyjętymi już dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Pokazuje to, że planowana rewitalizacja jest zgodna z założeniami rozwojowymi na wyższych szczeblach i stanowi jej uzupełnienie albo wzbogacenie. Należy jednak podkreślić, że zadania zapisane w GPR (społeczne i pozaspołeczne) koncertują się na rozwiązaniu konkretnych problemów, dotyczących grup mieszkańców, zamieszkujących podobszary rewitalizacji. Realizacja tych zamierzeń będzie pełnić rolę wzmacniającą dla zamierzeń strategicznych zapisanych w innych dokumentach oraz będzie dodatkowym bodźcem dla rozwoju gminy w ujęciu całościowym dla społeczności lokalnej Gminy Szydłowo.

3.4 Zgodność z prawem wodnym

Podstawą do podejmowania decyzji mających wpływ na kształtowanie zasobów wodnych i zasad gospodarowania stanowią plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Gmina Szydłowo zlokalizowana jest obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Noteci, zatem obejmuje ją **Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry**. Poniżej zaprezentowano informacje wynikające z II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy³ dotyczące jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Wszystkie JCWP cechują się złym stanem ogólnym.

Tabela 5 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłowo

Kod JCWP	Nazwa	Typologia/status	Stan ogólny	Stan ekologiczny i chemiczny
RW600009188732	Łomnica	Potok lub strumień nizinny/silnie zmieniona część wód	Zły	Słaby potencjał ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW600009188729	Krępica	Potok lub strumień nizinny/silnie zmieniona część wód	Zły	Dobry potencjał ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW6000091887369	Trzcinica	Potok lub strumień nizinny/naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW6000111886999	Gwda od Piławy do ujścia	Rzeka nizinna/naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW600011188659949	Piława od zb. Nadarzyckiego do ujścia	Rzeka nizinna/naturalna część wód	Zły	Dobry stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW6000091886923	Ruda	Potok lub strumień nizinny/naturalna część wód	Zły	Słaby stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW60001118865994899	Dobrzyca od Świerczyńca do ujścia	Rzeka nizinna/naturalna część wód	-	Dobry stan ekologiczny
RW60002018865929	Rurzyca	Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy Łososiowa/naturalna część wód	Zły	Dobry stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW6000111886899	Głomia od Dopływu z jez. Zaleskiego do ujścia	Rzeka nizinna/naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego

³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

RW60001118865999	Gwda od zb. Ptusza do Piławy	Rzeka nizinna/naturalna część wód	Zły	Umiarkowany stan ekologiczny/stan chemiczny poniżej dobrego
RW600009188659929	Pękawnica	Potok lub strumień nizinny/naturalna część wód	Zły	Zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>.

JCWPd charakteryzują się dobrym stanem ogólnym, a osiągnięcie celów środowiskowych nie jest zagrożone.

Tabela 6 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłowo

Kod JCWPd	Stan ogólny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW600026	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona
GW600034	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>.

W Planach Gospodarowania Wodami wyszczególniono działania dotyczące poszczególnych JCWP i JCWPd. W poniższej tabeli zawarto informacje na ten temat.

Tabela 7 Działania przypisane do poszczególnych JCWP i JCWPd na obszarze Gminy Szydłowo (podstawowe i uzupełniające)

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Działania przypisane w II aktualizacji PGW
RW600009188732	Łomnica	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP
RW600009188729	Krępica	
RW600011188659949	Piława od zb. Nadarzyckiego do ujścia	
RW6000091887369	Trzcinica	Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń

		<p>Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych</p> <p>Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p> <p>Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP</p>
RW6000111886999	Gwda od Piławy do ujścia	<p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych</p> <p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych</p> <p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p> <p>Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb</p> <p>Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb</p>
RW6000091886923	Ruda	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p>
RW60001118865994899	Dobrzyca od Świerczyńca do ujścia	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p>
RW60002018865929	Rurzyca	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin</p>

		<p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p>
RW6000111886899	Głomia od Dopływu z jez. Zaleskiego do ujścia	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych</p> <p>Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP</p>
RW60001118865999	Gwda od zb. Ptusza do Piławy	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii</p> <p>Realizacja wybranego wariantu udroźnienia cieku - działanie inwestycyjne</p> <p>Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb</p> <p>Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb</p> <p>Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP</p> <p>Opracowanie wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej</p>
RW600009188659929	Pękawnica	<p>Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych</p> <p>Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność</p> <p>Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii</p> <p>Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami</p>
Kod JCWPD		Działania przypisane w II aktualizacji PGW
GW600026		Ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)

GW600034	Ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) Opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) Wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP
----------	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry⁴ jest kolejnym ważnym dokumentem, którego celem jest ograniczenie negatywnych skutków powodzi. W planie wskazano trzy cele główne, których realizacja ma przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym

Wśród głównych zadań PZRP znajduje się zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego. W tym celu wymienia się wyeliminowanie lub unikanie zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Gmina Szydłowo jest zagrożona wystąpieniem powodzi w północno-wschodniej części (Dobrzyca, Stara Łubianka, Tarnowo) ze strony rzeki Piława, Rurzyca i Ruda.

Na podstawie art. 183 – 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne został sporządzony **Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)⁵**, będący jednym z głównych dokumentów planistycznych w zakresie gospodarowania wodami. Wśród celów znajdujących się w PPSS należy wymienić:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Gmina Szydłowo jest zagrożona wystąpieniem suszy:

- atmosferycznej – w stopniu ekstremalnym (klasa IV),
- rolniczej - w stopniu ekstremalnym (klasa IV),
- hydrologicznej – w stopniu umiarkowanym (klasa II),
- hydrogeologicznej – w stopniu słabym (klasa I).

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. z 2022 r. poz. 2714).

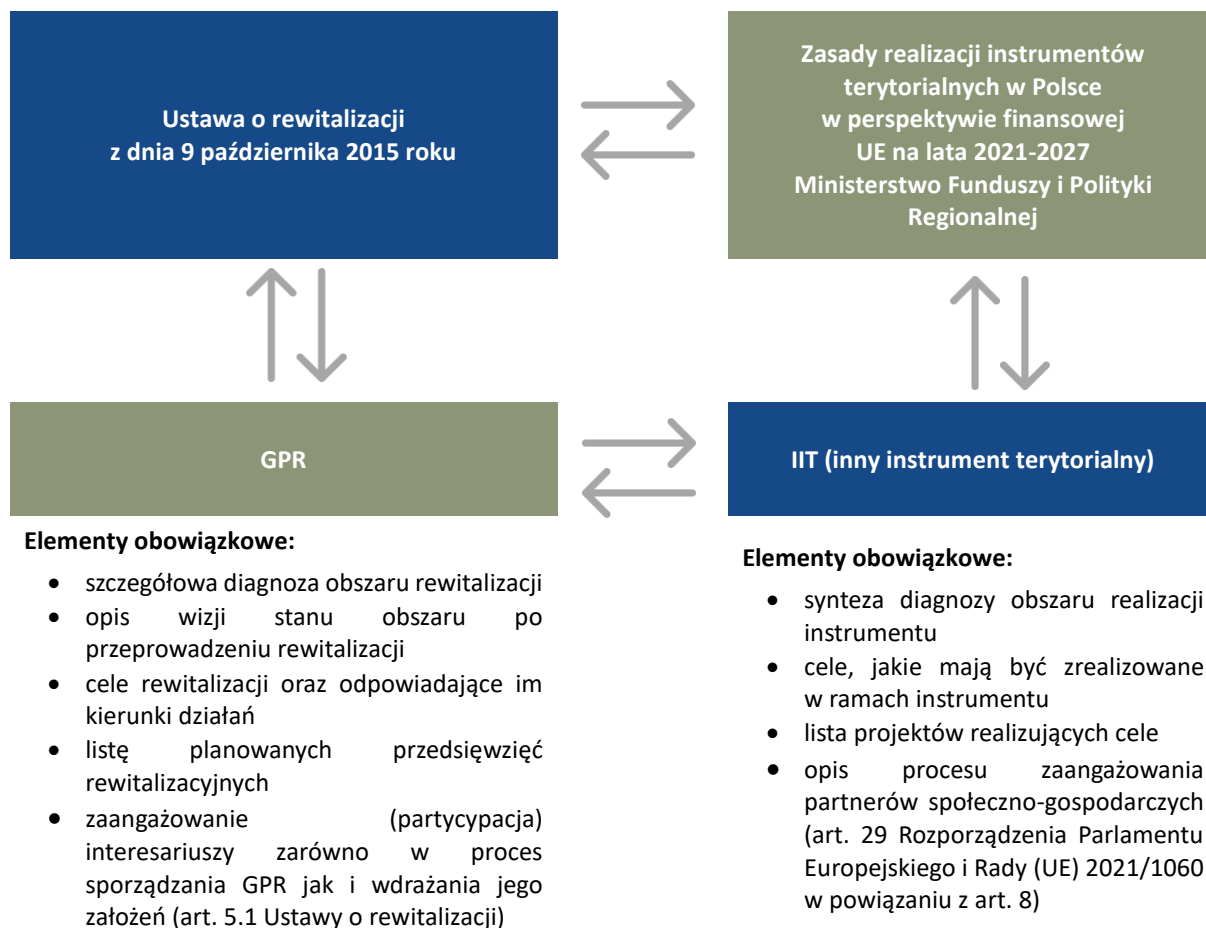
⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 t. poz. 1615).

Według łącznego zagrożenia, większość terenu gminy zagrożona jest wystąpieniem suszy w stopniu silnym.

3.5 GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)

Według zapisów dokumentu pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” gminne programy rewitalizacji pełnią jednocześnie rolę strategii IIT (Inny Instrument Terytorialny) ze względu na działania finansowane ze środków polityki spójności⁶. Przedstawiony schemat blokowy obrazuje powiązania pomiędzy gminnym programem rewitalizacji, a strategią IIT, jako szczególnym narzędziem umożliwiającym pozyskiwanie środków z Funduszy Europejskich.

Rysunek 1 Powiązanie GPR i strategii IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rewitalizacji oraz Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Zgodnie z regulacjami wykonawczymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027) Gminny

⁶ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>.

Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 stanowi jednocześnie strategię IIT ponieważ w dokumencie uwzględniono obowiązkowe elementy strategii IIT takie jak:

Tabela 8 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4	Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
5.	
9.	Lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
8.	cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
15.	opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Obowiązkowym elementem Strategii IIT jest opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych, co koresponduje z obligatoryjnymi przepisami ustawy o rewitalizacji dotyczącymi uspołecznienia procesu tworzenia i wdrażania gminnego programu rewitalizacji. Ustawa o rewitalizacji wskazuje katalog interesariuszy rewitalizacji, obligatoryjne formy zaangażowania społeczności lokalnej w proces tworzenia i wdrażania GPR, a także określa listę podmiotów uprawnionych do tworzenia komitetu rewitalizacji oraz udziału w procesie opiniowania GPR (w szczególności art. 5 ust. 1 – partycypacja społeczna, art. 6 ust. 1 – konsultacje społeczne, art. 7 ust. 1 – komitet rewitalizacji w powiązaniu z art. 2 ust. 2 – interesariusze rewitalizacji i art. 17 ust. 2 – proces opiniowania)⁷.

Poza standardowymi technikami zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych (konsultacje społeczne, spotkania warsztatowe, zbieranie uwag w postaci papierowej, ustnej i elektronicznej⁸), przeprowadzono także procedurę opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji projekt dokumentu skierowano do następujących podmiotów:

- zarządu właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarządu właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,

⁷ Ustawa o rewitalizacji <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000485/T/D20210485L.pdf>

⁸ Szczegóły dotyczące prowadzonych działań partycypacyjnych zostały opisane w rozdziale 15.

- właściwego wojewody – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego inspektora sanitarnego,
- właściwej gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Komitetu Rewitalizacji, jeśli został powołany,
- Krajowego Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1054, 1688 i 1693) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

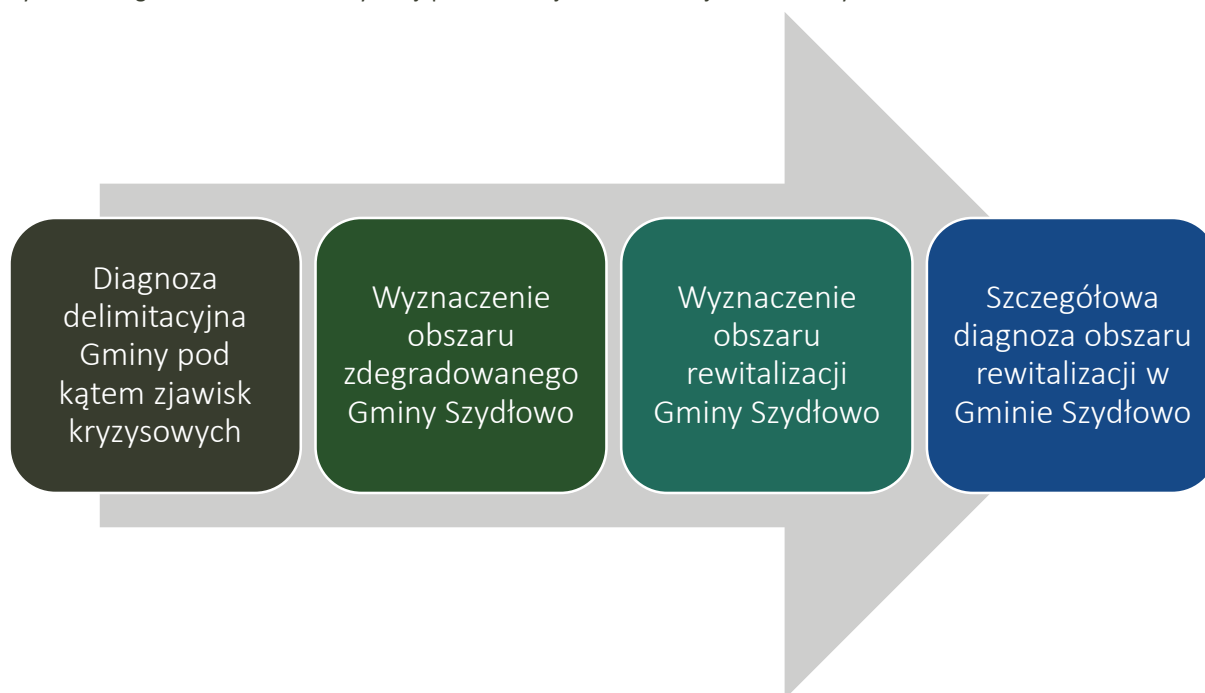
Ponadto na podstawie art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8. zapewniono możliwość i włączono w proces przygotowania GPR następujących partnerów: władze lokalne i miejskie oraz instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Raport z procesu opiniowania oraz konsultacji społecznych zostanie opublikowany na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Diagnoza obszaru zdegradowanego

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Jednym z kluczowych elementów GPR jest diagnoza zawierająca analizę negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy. Diagnoza stanowiła podstawę do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Rysunek 2 Logika definiowania i klasyfikacji problemowej dla rewitalizacji w Gminie Szydłowo

Źródło: opracowanie własne.

Diagnoza bazowała na katalogu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Metodologia przyjęta do opracowania delimitacji obszaru zdegradowanego zakładała wykorzystanie mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (m.in. z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

4.2 Wyróżnione obszary porównawcze

Pierwszym etapem prac nad diagnozą było podzielenie gminy na obszary porównawcze, uwzględniając jednostki pomocnicze gminy (sołectwa). Dokonano połączenia 20 sołectw, w 7 mniejszych obszarów. Kolejny etap obejmował przeprowadzenie analizy porównawczej wyodrębnionych obszarów, co pozwoliło na zidentyfikowanie obszarów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz występowania niepożądanych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Poniżej przedstawione są wyodrębnione obszary porównawcze wraz z uwzględnieniem ich powierzchni i liczby mieszkańców.

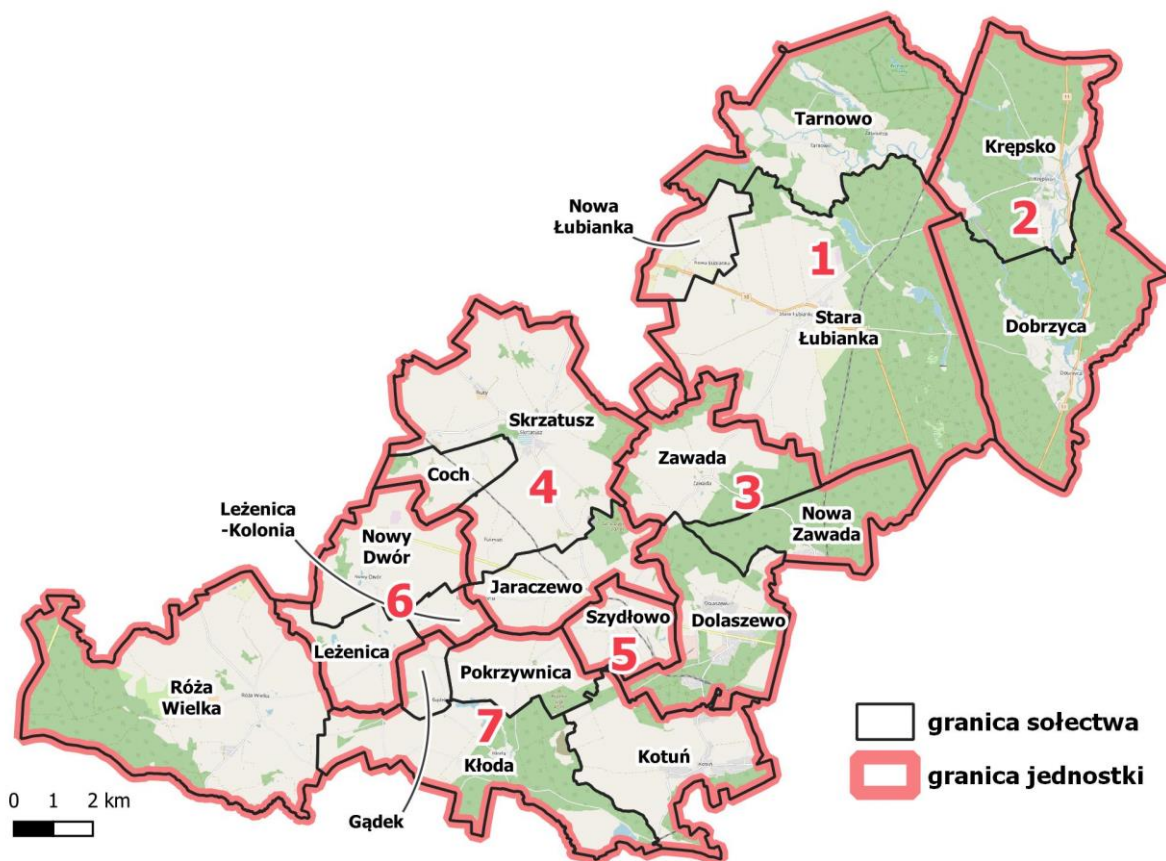
Tabela 9 Zestawienie obszarów porównawczych

Lp.	Nazwa obszaru	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Liczba ludności	Udział ludności
Obszar 1		6 831	25,5%	1 626	17,3%
1.	Nowa Łubianka	464	1,7%	118	1,3%
2.	Stara Łubianka	4 434	16,6%	1 361	14,4%
3.	Tarnowo	1 933	7,2%	147	1,6%
Obszar 2		3 952	14,8%	853	9,1%
4.	Dobrzyca	2 215	8,3%	593	6,3%
5.	Krępsko	1 737	6,5%	260	2,8%
Obszar 3		3 282	12,2%	2 310	24,4%
6.	Dolaszewo	1 230	4,6%	1 156	12,2%
7.	Nowa Zawada	890	3,3%	428	4,5%
8.	Zawada	1 161	4,3%	726	7,7%
Obszar 4		3 717	13,9%	991	10,5%
9.	Coch	404	1,5%	140	1,5%
10.	Jaraczewo	846	3,2%	387	4,1%
11.	Skrzatusz	2 468	9,2%	464	4,9%
Obszar 5		495	1,9%	1 364	14,4%
12.	Szydłowo	495	1,9%	1 364	14,4%
Obszar 6		1 736	6,5%	499	5,3%
13.	Leżenica	589	2,2%	186	0,5%
14.	Leżenica-Kolonia	207	0,8%	51	8,1%
15.	Nowy Dwór	940	3,5%	262	2,8%
Obszar 7		6 734	25,2%	1 797	19,0%
16.	Gądek	232	0,9%	125	1,3%
17.	Kłoda	1 570	5,9%	126	1,3%
18.	Kotuń	1 292	4,8%	766	8,1%
19.	Pokrzywnica	625	2,3%	329	3,5%
20.	Róża Wielka	3 014	11,3%	451	4,8%
Gmina Szydłowo		26 746	100,0%	9 440	100,0%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa grafika przedstawia podział Gminy Szydłowo na jednostki porównawcze wykorzystane w diagnozie delimitacyjnej.

Grafika 1 Podział Gminy Szydłowo na obszary porównawcze

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

4.3 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Zgodnie z art. 4 ustawy o rewitalizacji⁹, **w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.** Zapisy wspomnianej ustawy wskazują zatem, że koniecznym było wypracowanie katalogu wskaźników, które umożliwiły analizę sytuacji i zjawisk zachodzących na obszarze gminy, w szczególności w sferze społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Ważne było, aby wybrane zmienne w istotny sposób różnicowały wyznaczone obszary. Na potrzeby niniejszej diagnozy wybrano wskaźniki delimitacji obszaru zdegradowanego - łącznie 23 zmienne, w podziale na 5 sfer (społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna i techniczna). Katalog wskaźników przedstawia poniższa tabela.

⁹ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 28)

Tabela 10 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Szydłowo

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ
SFERA SPOŁECZNA	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Wskaźnik pokazuje liczbę dzieci do 1 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – im wyższy wskaźnik, tym korzystniejsza sytuacja demograficzna. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Wskaźuje na sytuację demograficzną poprzez liczbę zgonów na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik obrazujący stosunek liczby mieszkańców będących w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy, dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Pile
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Przedstawia on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo i PUP w Pile
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego, odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: KPP w Pile
	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący sytuację lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący zapotrzebowanie na świadczenia stałe z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo

SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę między liczbą podmiotów nowo zarejestrowanych a liczbą podmiotów wyrejestrowanych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.
SFERA ŚRODOWISKOWA	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi dla mieszkańców. Wskaźnik pokazuje ile kilogramów wyrobów azbestowych przypada średnio na jednego mieszkańca. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT)
	Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia pyłu PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło danych: powietrze.gios.gov.pl
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawiający liczbę gospodarstw domowych ogrzewanych przez kotły na paliwo stałe oraz posiadających więcej niż jedno źródło grzewcze. Źródło danych: Inwentaryzacja źródeł ciepła
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba obiektów małej architektury na km^2	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni urządzonych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących liczbę obiektów małej architektury w przeliczeniu na km^2 . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako liczba przystanków w przeliczeniu na km^2 . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo i BDOT
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący liczbę funkcjonujących podmiotów opieki zdrowotnej (PKD 86 według CEIDG) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.

	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną wegetację. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT)
SFERA TECHNICZNA	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków i pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo

Źródło: opracowanie własne.

4.4 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej

Wskazany katalog zmiennych pozwolił na przeprowadzenie analizy identyfikującej obszary problemowe w Gminie Szydłowo – obszary o najwyższej koncentracji i natężeniu negatywnych zjawisk, czyli takich, w których występuje stan kryzysowy. Wykorzystane w analizie dane pozyskane zostały z Urzędu Gminy Szydłowo oraz innych instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szydłowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Pile i Komendy Powiatowej Policji w Pile, a także ogólnodostępnych danych.

W pierwszej kolejności obliczono syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej, który został opracowany przy pomocy metody Perkala, umożliwiającej porównanie poziomu rozwoju wyodrębnionego obszaru w oparciu o mierzalne (porównywane) wskaźniki. W tym celu w pierwszej kolejności każdą zmienną przedstawiono liczbowo (uzyskując tzw. mierniki), a następnie do każdej z nich obliczono odchylenie standardowe, które określa jak szeroko wartości danej wielkości (np.: liczby zdarzeń drogowych, liczby bezrobotnych) są rozrzucone wokół jej średniej. W zależności od wartości tego odchylenia dany czynnik był kwalifikowany jako mniej lub bardziej korzystny. Im wyższa liczbowo wartość miernika (większe odchylenie) w stosunku do średniej, tym zjawisko kryzysowe występuje w większym nasileniu.

Na kolejnym etapie prac wyodrębniono negatywne zjawiska w sferze pozaspołecznej, poprzez zestawienie zmiennych. Następnie dokonano podziału w zależności od tego jak dany czynnik kształtuje się w odniesieniu dla średniej identyfikowanej w skali gminy. Każdorazowo, gdy czynnik odbiegał od średniej, został kwalifikowany jako potencjalnie negatywne zjawisko.

4.5 Etap I. delimitacji - obliczenie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej

Według zapisów ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany to taki, na którym występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Ponadto, na obszarze tym musi występować co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w sferze pozaspołecznej: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej. Poniżej zaprezentowano katalog wskaźników społecznych wykorzystanych do delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Szydłowo oraz wartości zestandaryzowane, pozwalające na uzyskanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej.

Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników.

Nazwa obszaru	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	25,2	14,8	0,59	17,2	2,7%	9,8	44,9	26,4	4,3	3,7
Obszar 2	18,8	10,6	0,66	9,4	1,6%	17,6	25,8	28,1	2,3	8,2
Obszar 3	11,3	2,2	0,66	12,1	2,0%	3,9	21,6	0,0	0,9	5,2
Obszar 4	21,2	12,1	0,61	9,1	1,5%	4,0	104,9	72,7	10,1	8,1
Obszar 5	20,5	8,1	0,62	14,7	2,4%	5,1	83,6	30,8	7,3	12,5
Obszar 6	20,0	12,0	0,65	10,0	1,7%	2,0	32,1	0,0	8,0	6,0
Obszar 7	10,6	10,6	0,63	12,8	2,1%	3,3	55,1	47,3	9,5	6,7
GMINA	17,1	9,1	0,63	12,8	2,1%	6,1	50,6	28,2	5,5	6,9

Źródło: opracowanie własne.

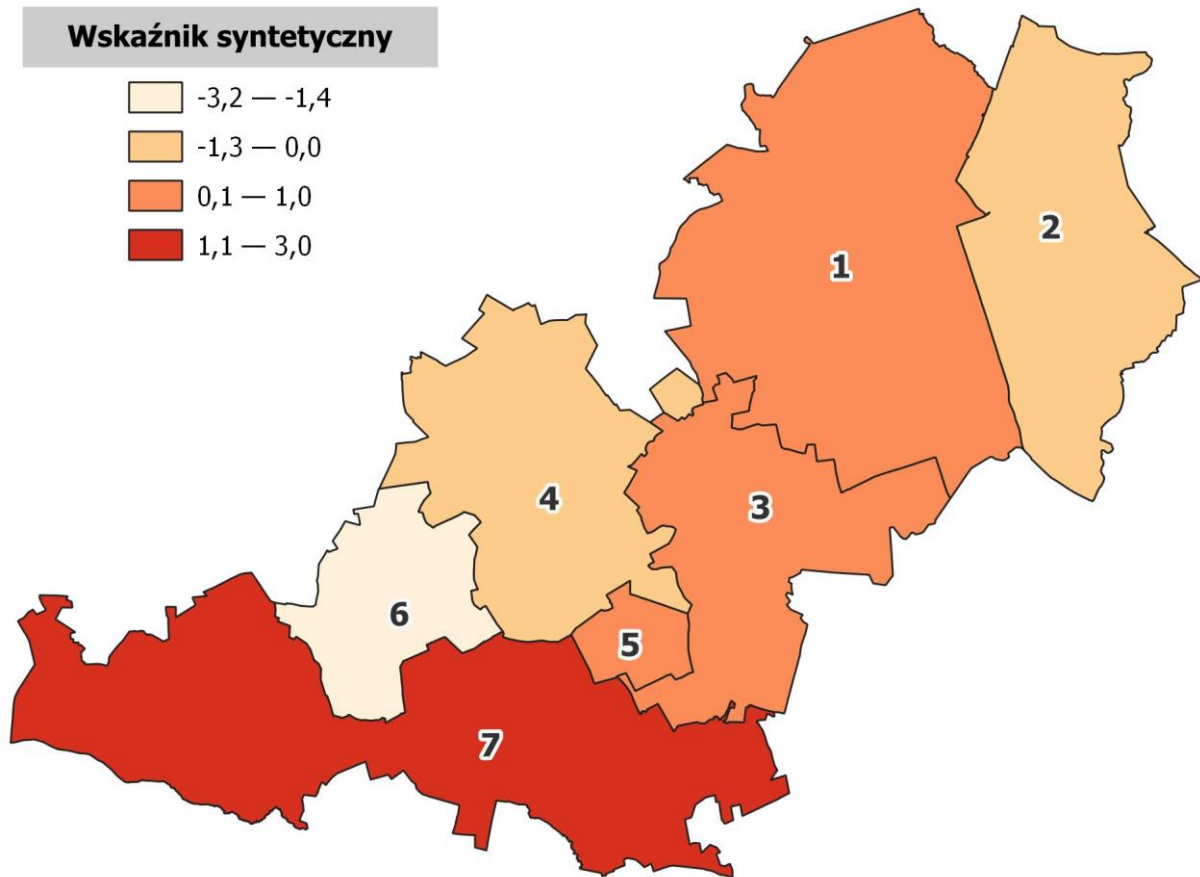
Tabela 12 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna - wartości zestandaryzowane

Nazwa obszaru	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
Obszar 1	-1,30	-1,18	-1,56	1,68	1,63	0,60	-0,25	-0,11	-0,49	1,24	0,3
Obszar 2	-0,10	-0,13	1,01	-0,93	-0,91	2,02	-0,86	-0,05	-1,04	-0,36	-1,3
Obszar 3	1,30	1,96	1,05	-0,02	0,07	-0,49	-0,99	-1,15	-1,45	0,71	1,0
Obszar 4	-0,55	-0,52	-0,81	-1,03	-1,12	-0,46	1,68	1,69	1,12	-0,31	-0,3
Obszar 5	-0,43	0,49	-0,48	0,83	0,85	-0,26	0,99	0,06	0,35	-1,87	0,5
Obszar 6	-0,34	-0,49	0,75	-0,72	-0,70	-0,83	-0,66	-1,15	0,55	0,42	-3,2
Obszar 7	1,42	-0,13	0,04	0,21	0,19	-0,59	0,08	0,70	0,95	0,18	3,0
GMINA	0,22	0,23	-0,04	0,21	0,23	-0,07	-0,06	-0,05	-0,15	0,11	X

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą, obszarem o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest w szczególności obszar porównawczy nr 7.

Grafika 2 Syntetyczny wskaźnik degradacji społecznej w Gminie Szydłowo

Źródło: opracowanie własne.

4.6 Etap II. Wyodrębnienie negatywnych zjawisk w sferze pozaspołecznej

Zgodnie z postanowieniami artykułu 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, za obszar zdegradowany uznaje się obszar w stanie kryzysowym ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych. Jednak jak już wspomniano, równie istotne jest, aby na tym obszarze występowało co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Przeprowadzenie analizy w kontekście wymienionych sfer ujawnia i wskazuje problemy, które dotyczą poszczególne obszary Gminy Szydłowo. Najgorsza sytuacja w sferze pozaspołecznej dotyczy obszaru porównawczego nr 4, gdzie zdiagnozowano aż 10 na 12 możliwych problemów w sferze spozaspołecznej. Także na obszarze nr 7, cechującym się najwyższym wskaźnikiem degradacji w sferze społecznej, wyróżniono wiele problemów w pozostałych sferach.

Tabela 13 Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspółecznych

Obszar porównawczy	Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspółecznych
Obszar 1	0,3	7/12
Obszar 2	-1,3	3/12
Obszar 3	1,0	4/12
Obszar 4	-0,3	10/12
Obszar 5	0,5	5/12
Obszar 6	-3,2	7/12
Obszar 7	3,0	8/12

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14 Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspółeczna – wartości wskaźników

Nazwa obszaru	Liczba podmiotów w gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [µg/m3]	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców	Liczba obiektów małej architektury na km2	Dostępność komunikacyjna	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników w przyrodzie na km2
Obszar 1	68,9	4,3	284,0	12,1%	8,10	80,4%	2,5	0,07	0,13	4,9	98,1%	0,6
Obszar 2	106,7	7,0	132,6	8,1%	7,45	56,2%	2,3	0,10	0,15	5,9	97,9%	0,9
Obszar 3	86,1	3,9	62,1	9,1%	9,30	24,1%	0,9	0,18	0,37	13,4	95,9%	1,1
Obszar 4	56,5	-1,0	409,4	16,8%	9,47	78,2%	2,0	0,13	0,22	2,0	97,2%	2,2
Obszar 5	72,6	6,6	22,5	15,8%	10,10	38,4%	2,2	0,40	0,40	2,9	85,9%	4,0
Obszar 6	34,1	8,0	396,9	0,0%	9,20	82,4%	4,0	0,29	0,17	0,0	97,9%	1,9
Obszar 7	50,1	3,9	318,4	1,5%	8,76	69,7%	3,3	0,18	0,19	2,2	97,9%	1,7
GMINA	70,3	4,3	203,9	9,5%	8,10	55,6%	2,2	0,15	0,20	5,7	97,4%	1,4

Źródło: opracowanie własne.

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

5.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Rewitalizacja jest procesem, który ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. W ramach rewitalizacji przewiduje się przede wszystkim prowadzenie działań społecznych, uzupełnionych działaniami na rzecz lokalnej gospodarki i przestrzeni. Dodatkowo rewitalizacja zakłada wykorzystanie potencjałów oraz uwarunkowań, którymi charakteryzuje się jednostka wskazana jako obszar rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami art. 9. ust. 1. ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:*

1. *gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,*
2. *środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,*
3. *przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,*
4. *technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz нефunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.*

W Gminie Szydłowo jako **obszar zdegradowany**, w którym koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, wskazano obszar obejmujący następujące obszary porównawcze: 1, 3, 5, 7.

Wyznaczony obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo stanowi 64,8% ogólnej powierzchni gminy i obejmuje swoim zasięgiem aż 75,2% populacji gminy.

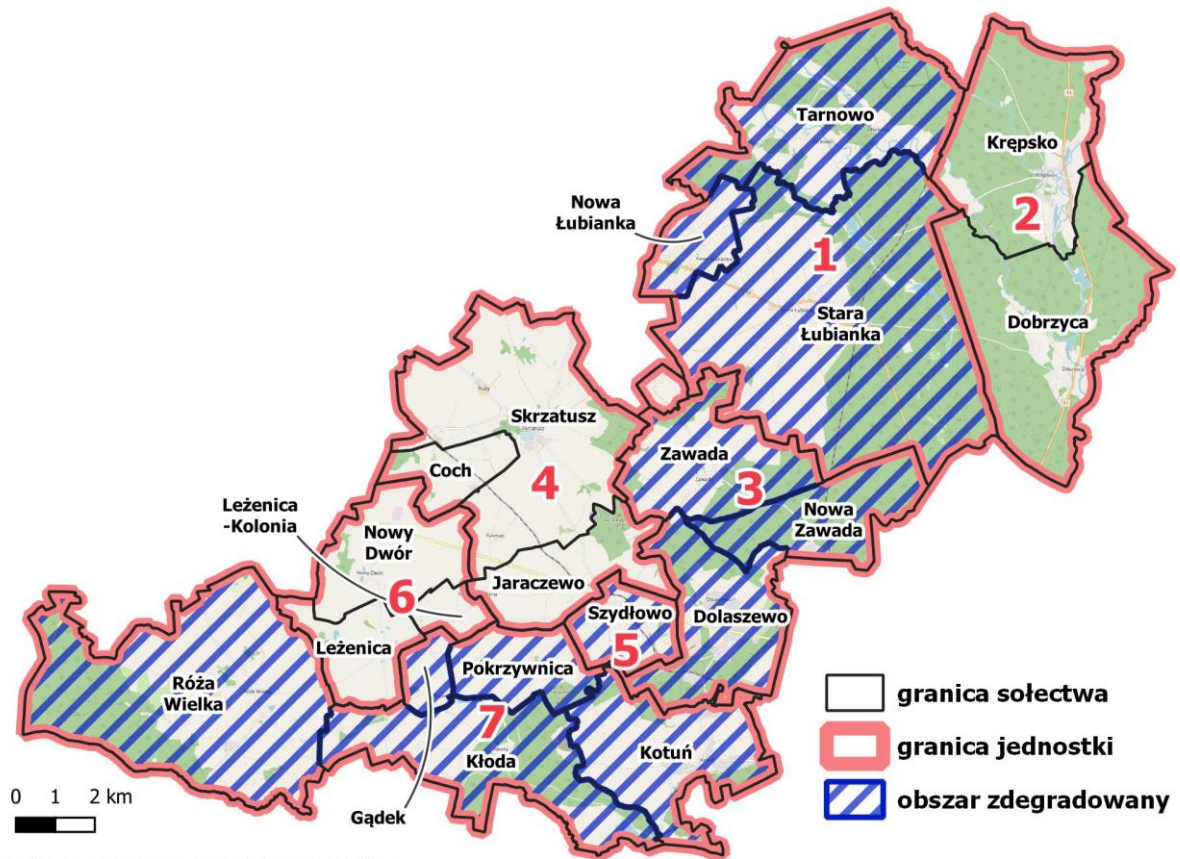
Tabela 15 Obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo

Obszar zdegradowany	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Obszar 1	6 831	25,5%	1 626	17,3%
Nowa Łubianka	464	1,7%	118	1,3%
Stara Łubianka	4 434	16,6%	1 361	14,4%
Tarnowo	1 933	7,2%	147	1,6%
Obszar 3	3 282	12,2%	2 310	24,4%
Dolaszewo	1 230	4,6%	1 156	12,2%
Nowa Zawada	890	3,3%	428	4,5%
Zawada	1 161	4,3%	726	7,7%
Obszar 5	495	1,9%	1 364	14,4%
Szydłowo	495	1,9%	1 364	14,4%
Obszar 7	6 734	25,2%	1 797	19,0%
Gądek	232	0,9%	125	1,3%
Kłoda	1 570	5,9%	126	1,3%
Kotuń	1 292	4,8%	766	8,1%
Pokrzywnica	625	2,3%	329	3,5%
Róża Wielka	3 014	11,3%	451	4,8%
OZ CAŁOŚĆ	17 342	64,8%	7 097	75,2%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa mapa przedstawia wyznaczony obszar zdegradowany.

Grafika 3 Obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo

5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 10 pkt. 1. ustawy, **Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.** Dodatkowo zgodnie z art. 10 pkt. 2 *Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.*

Wyznaczony obszar zdegradowany obejmował większość gminy. Z tego względu konieczne było wyodrębnienie mniejszego obszaru, który spełniłby ustawowo wymagane limity. Z obszaru zdegradowanego wyznaczono obszar rewitalizacji składający się łącznie z siedmiu podobszarów. Obszar rewitalizacji zajmuje 0,33% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 12,1% mieszkańców.

Tabela 16 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Stara Łubianka	20,33	0,08%	490	5,2%
Tarnowo I	2,94	0,01%	28	0,3%
Tarnowo II	5,19	0,02%	27	0,3%
Zawada	13,62	0,05%	249	2,6%
Gądek	7,76	0,03%	123	1,3%
Kłoda	19,46	0,07%	53	0,6%
Róża Wielka	19,98	0,07%	168	1,8%
OR CAŁOŚĆ	89,29	0,33%	1 138	12,1%

Źródło: opracowanie własne.

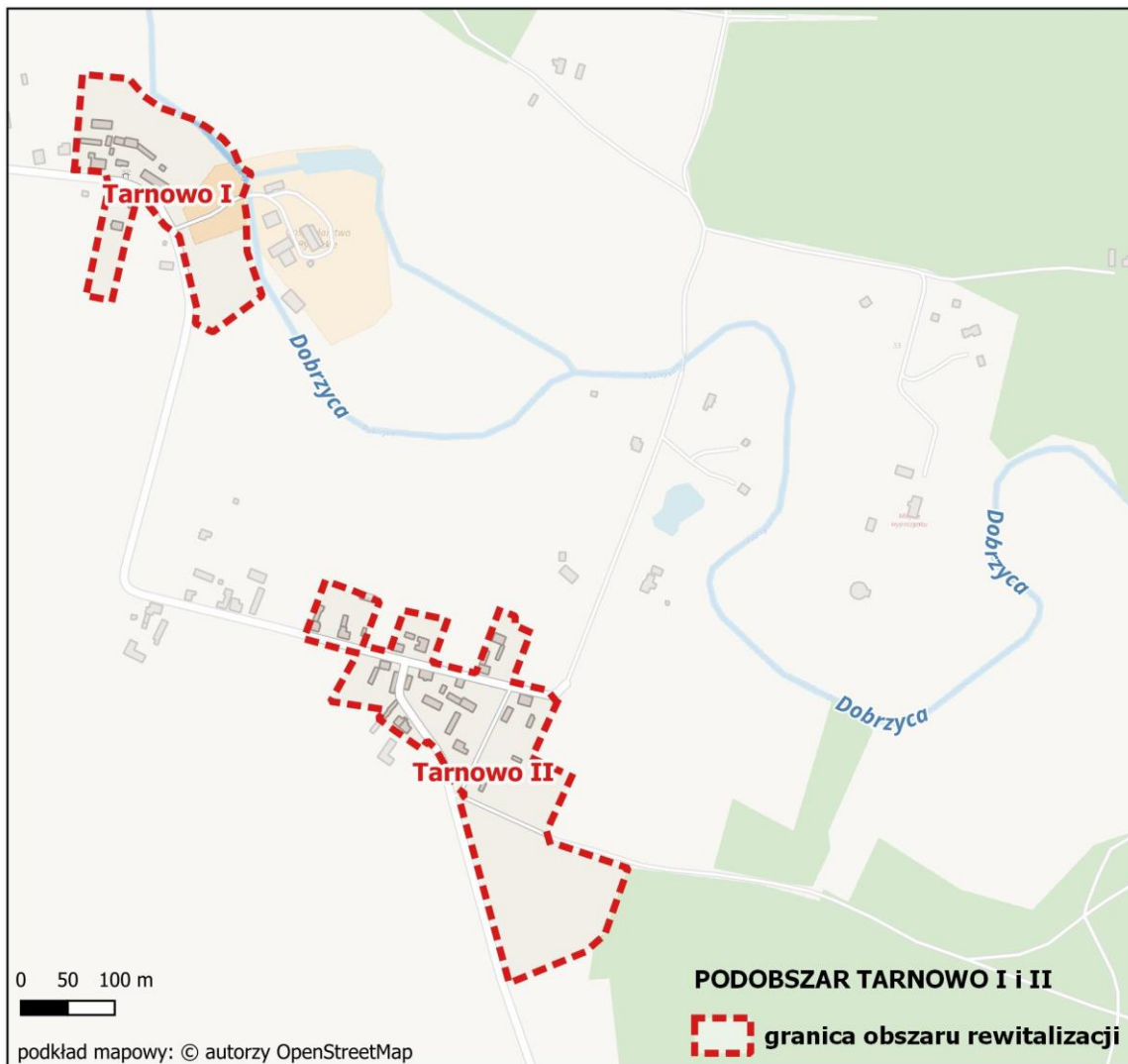
Poniższe mapy przedstawiają poszczególne podobszary rewitalizacji.

Grafika 4 Obszar rewitalizacji – Podobszar Stara Łubianka

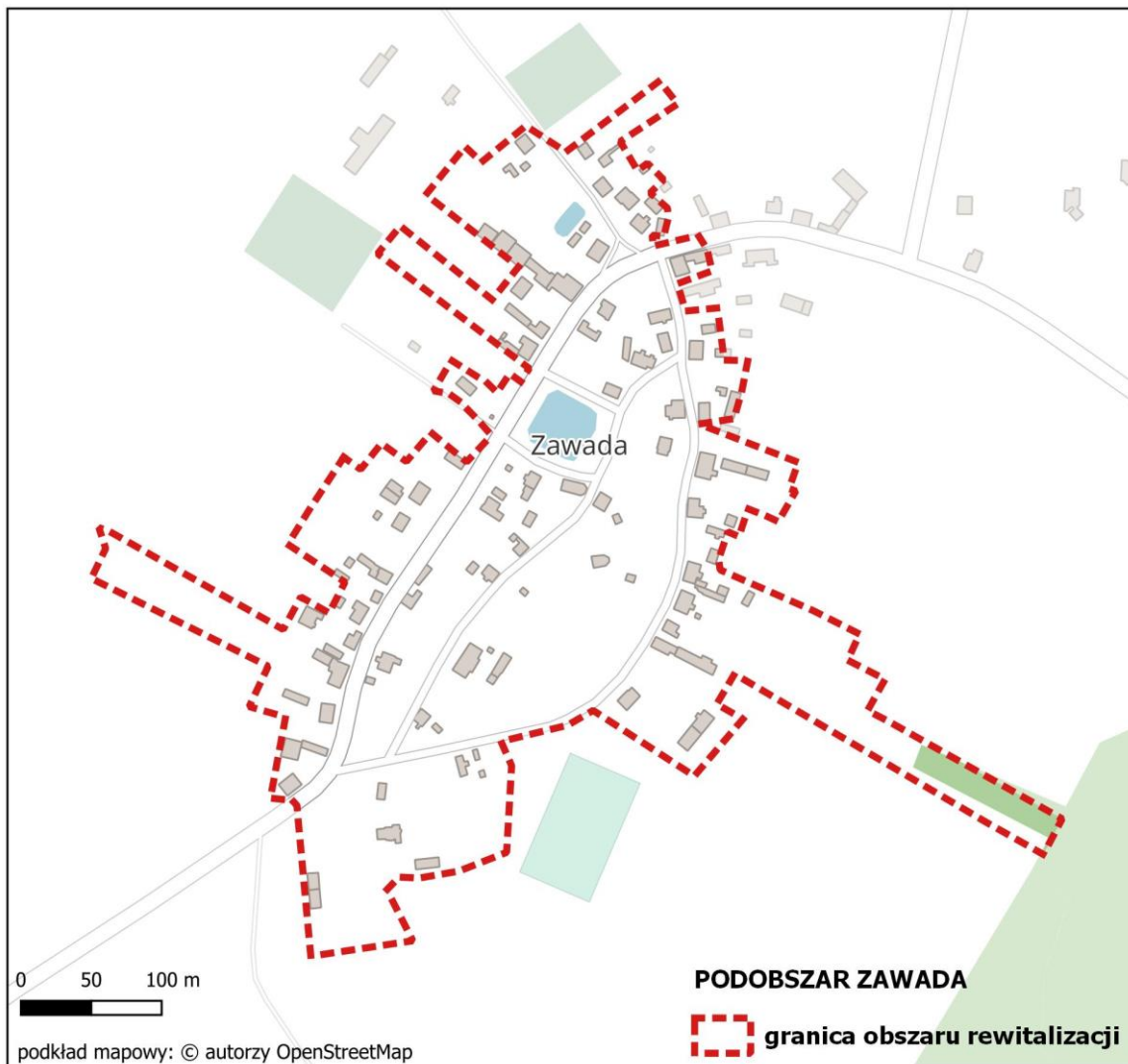
Źródło: opracowanie własne.

Grafika 5 Obszar rewitalizacji – Podobszar Tarnowo I oraz Tarnowo II

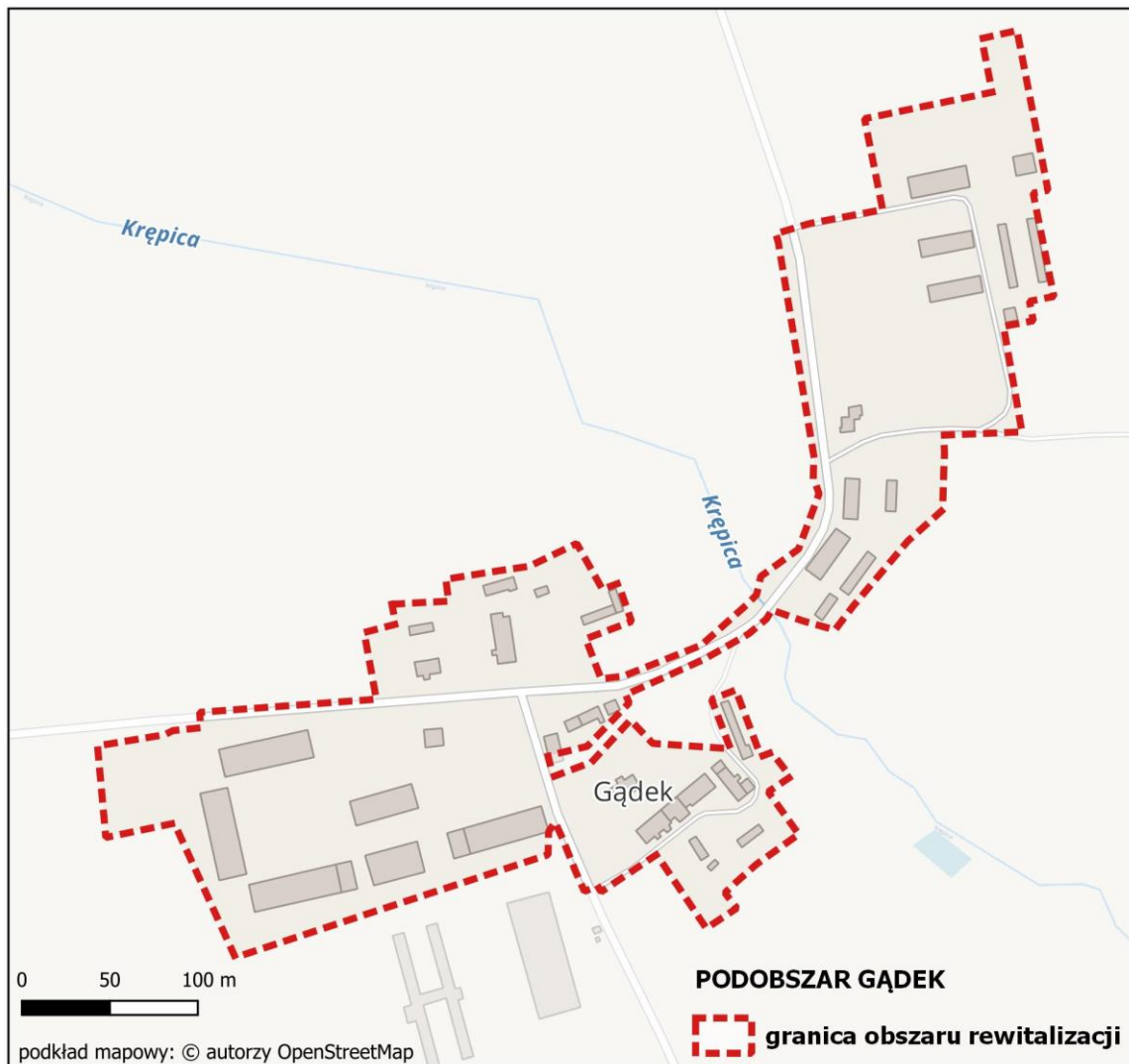
Źródło: opracowanie własne.

Grafika 6 Obszar rewitalizacji – Podobszar Zawada

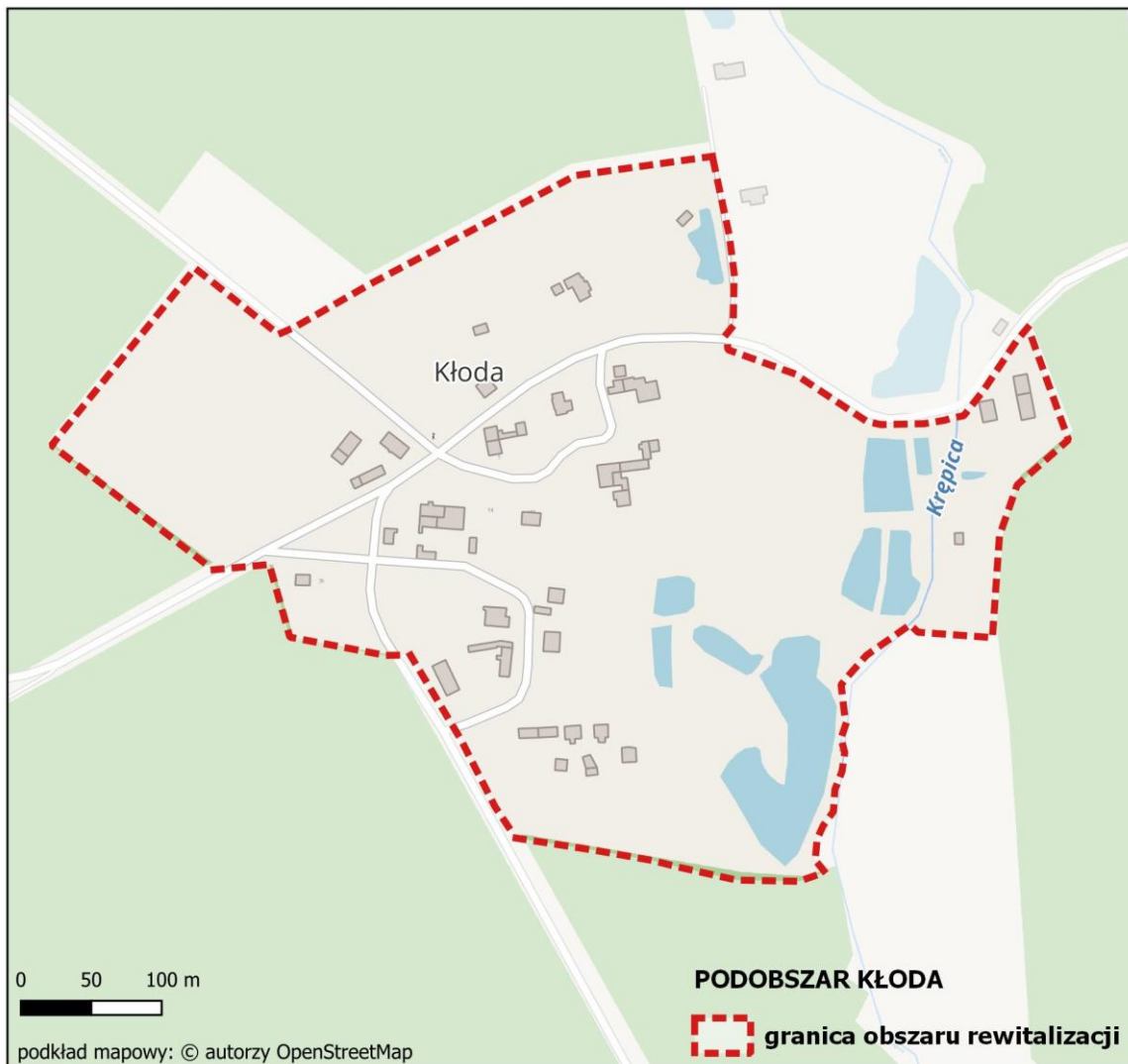
Źródło: opracowanie własne.

Grafika 7 Obszar rewitalizacji – Podobszar Gądek

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 8 Obszar rewitalizacji – Podobszar Kłoda

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 9 Obszar rewitalizacji – Podobszar Róża Wielka

Źródło: opracowanie własne.

6. Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji

6.1 Charakterystyka Gminy Szydłowo

Gmina Szydłowo to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim, w powiecie pilskim. Zamieszkuje ją 9 440 osób¹⁰, a jej obszar zajmuje powierzchnię równą 267 km², co stanowi 7,1% ogółu populacji powiatu oraz 21,1% jego powierzchni. Od północy gmina graniczy z gminą Jastrowie, od strony północno-wschodniej z gminami: Tarnówka i Krajenka, od strony wschodniej z gminą Piła, południowym sąsiadem jest gmina Trzcianka, a od strony zachodniej gmina Wałcz.

W podziale gminy wskazuje się 20 jednostek pomocniczych (sołectw): Coch, Dobrzyca, Dolaszewo, Gądek, Jarczewo, Kłoda, Kotuń, Krępsko, Leżenica, Leżenica-Kolonia, Nowa Łubianka, Nowy Dwór, Nowa Zawada, Pokrzywnica, Róża Wielka, Skrzatusz, Stara Łubianka, Szydłowo, Tarnowo, Zawada. Choć nazwa gminy pochodzi od wsi Szydłowo, jej siedzibą administracyjną jest Jarczewo, gdzie znajdują się istotne instytucje gminne, takie jak Urząd Gminy czy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przez teren gminy przechodzą arterie komunikacyjne o znaczeniu krajowym: droga krajowa nr 10 (relacji Lubieszyn – Płońsk) oraz droga krajowa nr 11 (relacji Kołobrzeg – Bytom), a także o znaczeniu wojewódzkim – droga wojewódzka nr 179 (DW179) relacji Piła – Rusinowo. Miasto powiatowe Piła oddalone jest od gminy o niespełna 9 km, a siedziba województwa – miasto Poznań oddalone jest o około 110 km.

W gminie Szydłowo środowisko naturalne objęte jest różnorodnymi formami ochrony, na jej terenie wyróżnić należy takie jak: Obszar Natura 2000, Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary specjalnej ochrony, specjalne obszary ochrony, rezerваты, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz użytki ekologiczne, znajduje się tam także kilkanaście pomników przyrody. Powierzchnia obszaru objętego ochroną przyrody w gminie wynosi 108,57 km², co stanowi ponad 40% powierzchni całkowitej gminy. Dominującą funkcją gminy jest rolnictwo, a zabudowę charakteryzuje duże rozproszenie. W gminie Szydłowo z uwagi na ukształtowanie terenu, warunki przyrodnicze i atrakcyjny krajobraz istnieją korzystne warunki rozwoju różnych form turystyki i rekreacji, w tym kajakarstwa, wędkarstwa, turystyki pieszej i rowerowej.

6.2 Rys historyczny gminy Szydłowo

Gmina Szydłowo, stanowiąca do 1975 r. część historycznego powiatu waleckiego, ma bogatą historię ściśle związaną z tą okolicą. Znaleźiska i zabytki archeologiczne świadczą o tym, że tereny te były zamieszkałe od tysięcy lat. Początki osadnictwa datuje się tu na około 10 000 lat p.n.e., gdy pierwszy

¹⁰ Dane dotyczące 2023 r.

człowiek pojawił się na tych terenach po wycofaniu się lodowca skandynawskiego. W okresie wczesnego średniowiecza obszar ten był terenem pogranicznym między państwem polskim a Pomorzem Zachodnim. Na przełomie XII/XIII w. ziemia wałecka była słabo zaludniona i brak jest wzmianek o poszczególnych miejscowościach. Wyraźny rozwój tego regionu przypada na II połowę XVI w. Ziemia wałecka jednak była słabo zaludniona z uwagi na oddalenie od stolicy regionu – Poznania i granicę, którą stanowiła dolina Noteci. W okresie tym powstawały tzw. wsie sołtysie. Najstarszą miejscowością w obecnej gminie Szydłowo jest Skrzatusz wzmiankowany w XV wieku. Przed 1500 r. istniała również Stara Łubianka. O pozostałych miejscowościach niewiele wiadomo. W XVIII wieku, po pierwszym rozbiórce Polski, ziemia wałecka weszła w skład okręgu nadnoteckiego Prus Zachodnich. Po reformach społecznych na początku XIX wieku, zniesiono osobiste poddaństwo chłopów i uwłaszczono ich na części lub całości posiadanej ziemi, co miało duży wpływ na strukturę społeczną regionu. Powstały wtedy duże folwarki oparte o pracę najemną. Po 1850 r. w gospodarstwach, w których zaczęto używać maszyn rolniczych, w powiązaniu z rolnictwem rozwijał się dobry przemysł – m.in. gorzelnie, młyny, natomiast gospodarstwa chłopskie rozwijały się wolniej. Dopiero początkiem XX w. zaczęto tam wdrażać elementy nowoczesnego rolnictwa, zamiast trójpolówki i prymitywnych narzędzi. Po I wojnie światowej, tereny te stały się peryferyjne i były słabo zaludnione, do czego przyczyniła się emigracja mieszkańców, zwłaszcza do Niemiec. Dopiero po II wojnie światowej, w 1945 roku, tereny ziemi wałeckiej i gminy Szydłowo zostały przywrócone Polsce.¹¹

Poniżej zaprezentowano szczegółową diagnozę podobszarów rewitalizacji, której dokonano analizując dane statystyczne, wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców oraz dokumenty strategiczne i planistyczne gminy Szydłowo oraz poszczególnych sołectw (np. strategie rozwoju sołectwa, plan odnowy miejscowości czy raporty oceny wsi).

6.2 Podobszar Stara Łubianka

Podobszar zamieszkuje 490 osób, co stanowi 5,2% mieszkańców całej gminy. Jest to najbardziej zaludniony obszar ze wszystkich zidentyfikowanych podobszarów rewitalizacji. Powierzchnia obszaru wynosi natomiast 20,44 ha (0,08% powierzchni gminy) i jest to również największy powierzchniowo z wyznaczonych podobszarów. Przeważająca część (81%) ankietowanych mieszkańców wskazała, że podobszar ten stanowi ważny punkt/miejsce związane z funkcjonowaniem gminy. Stara Łubianka jest siedzibą sołectwa oraz miejscowością o charakterze rolniczym. W latach 1946-1954 Stara Łubianka oraz Róża Wielka stanowiły osobne gminy. W 1954 r. została zniesiona wraz z reformą, która wprowadzała na miejsce gmin gromady. Gmina Szydłowo w obecnym kształcie funkcjonuje od 1973 r.

¹¹ Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Szydłowo na lata 2023-2026

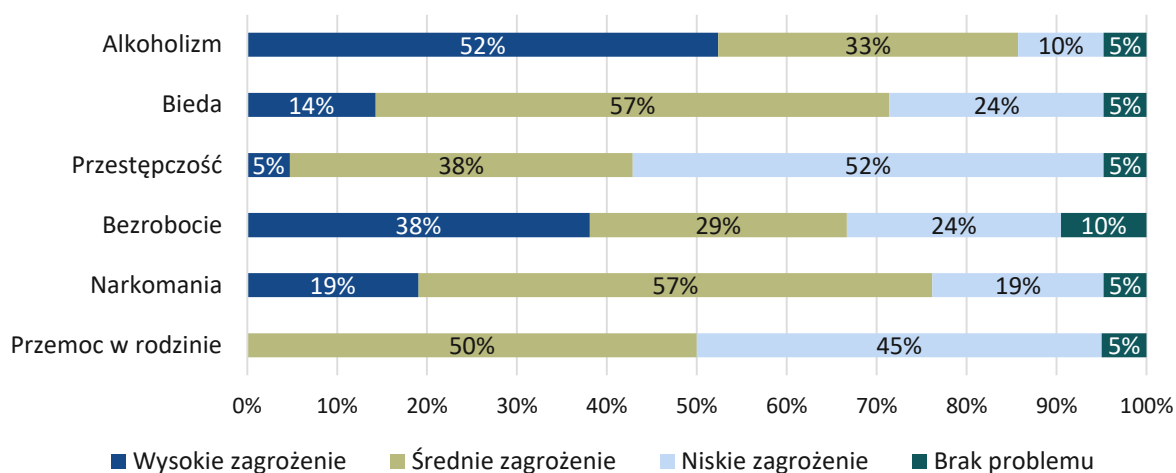
Na terenie podobszaru funkcjonują dwa podmioty gospodarcze z sekcji Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna. W bliskości obszaru znajduje się Wielkopolskie Samorządowe Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance, będące placówką kształcącą na poziomie ponadpodstawowym. Obciążenie demograficzne w podobszarze wynosi 59,1% i jest nieco wyższe niż średnia dla obszaru rewitalizacji, co może świadczyć o niższych zasobach kapitału ludzkiego, co wynika z wysokiego udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym.

Analizując sferę społeczną można zauważyć, że mieszkańcy największe zagrożenie widzą w związku z uzależnieniem od alkoholu – ponad połowa określiła je jako wysokie zagrożenie. Drugim problemem jest natomiast bezrobocie, czego potwierdzeniem są negatywne oceny dotyczące możliwości rozwoju zawodowego na terenie gminy, znalezienia pracy na terenie gminy – 71,4% wskazań. Analizując dane statystyczne dla sołectwa Stara Łubianka można zauważać, że liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców wynosi tam 11,90 i jest jedną z niższych w porównaniu do pozostałych podobszarów oraz niższą w stosunku do całego obszaru rewitalizacji i gminy, podobnie jest w przypadku osób długotrwale bezrobotnych.

Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Podobszar rewitalizacji Stara Łubianka	14,29	4,08	2,2%
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%

Najmniejsze zagrożenie (52% wskazań – niskie zagrożenie) dotyczy przestępczości, co może świadczyć o tym, że podobszar ten jest miejscem stosunkowo bezpiecznym do zamieszkania. Jednakże analizując odpowiedzi ankietowanych, zarówno odpowiedzi pozytywne, jak i negatywne dotyczące kwestii związanych z poczuciem bezpieczeństwa zostały ocenione tak samo, a udział odpowiedzi wynosił 43%, co świadczy o tym, że ankietowani mieli problem z jednoznaczną oceną tej kwestii. Udział odpowiedzi „trudno powiedzieć” wynosił 14%.

Wykres 1 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Stara Łubianka

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=21.

Wskazane elementy świadczą o konieczności podjęcia działań mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa. Potwierdzeniem są również dane statystyczne, które wskazują na większą w porównaniu do średniej dla obszaru rewitalizacji i gminy, liczbę przestępstw oraz zdarzeń drogowych odnotowanych w Starej Łubiance.

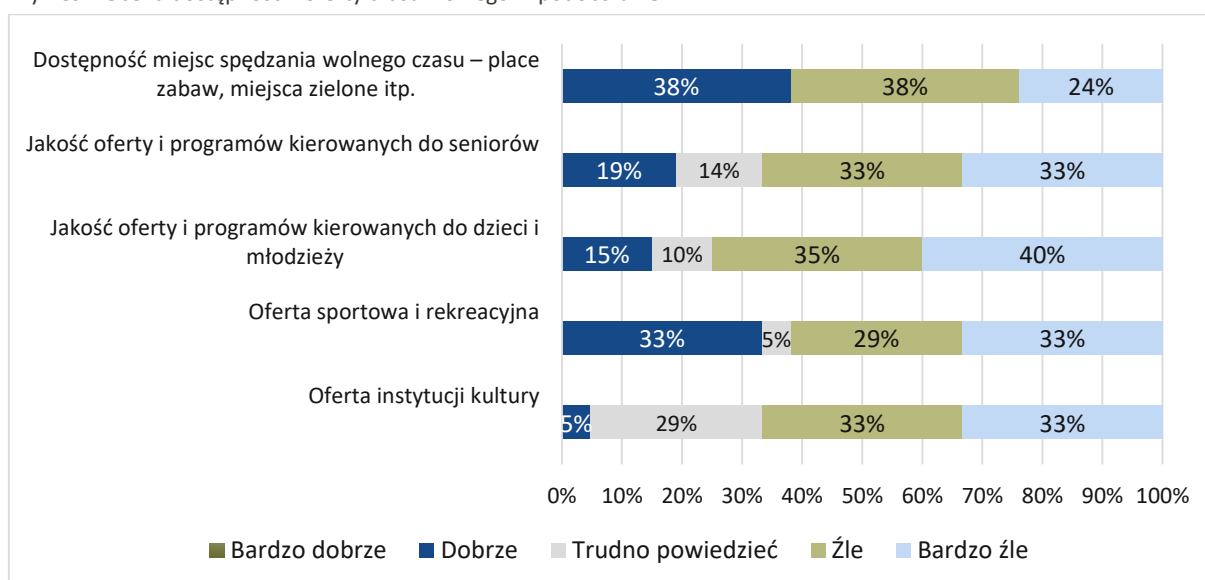
Jednostka	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Podobszar rewitalizacji Stara Łubianka	20,41	16,33
Obszar rewitalizacji	15,82	10,54
Gmina Szydłowo	15,47	6,14

Istotnym zjawiskiem z punktu widzenia rozwoju podobszaru jest poziom korzystania z pomocy społecznej. W przypadku Starej Łubianki jest on jednym z niższych, a liczba osób, które pobierają świadczenia ze względu na niepełnosprawność jest tam najniższa w porównaniu do pozostałych podobszarów, co świadczyć może o większej samodzielności mieszkańców i mniejszym zapotrzebowaniu na pomoc społeczną.

Jednostka	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność
Podobszar rewitalizacji Stara Łubianka	10,20	2,04
Obszar rewitalizacji	9,67	6,15
Gmina Szydłowo	50,64	5,51

Kolejną kwestią poddaną analizie była oferta czasu wolnego – jej dostępność i jakość. Żaden z ankietowanych mieszkańców nie ocenił bardzo dobrze wskazanych niżej aspektów. W większości elementów przeważają oceny negatywne. Najwięcej negatywnych ocen (suma odpowiedzi „źle” i „bardzo źle”) dotyczyło jakości oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży. Wskazuje to zatem na konieczność poszerzenia i stworzenia atrakcyjnej oferty dopasowanej do potrzeb młodych mieszkańców. Brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz deficyty w ofercie czasu wolnego ograniczają możliwości integracji mieszkańców i prowadzić mogą do wykluczenia społecznego. Kluczowe jest zatem poszerzenie katalogu i oferty czasu wolnego, nie tylko dla dzieci, ale również dla seniorów. Sprzyjać to będzie zwiększaniu poziomu kapitału społecznego oraz budowaniu i wzmacnianiu poczucia tożsamości lokalnej.

Wykres 2 Ocena dostępności i oferty czasu wolnego w podobszarze

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=21.

Wśród analizowanych aspektów, najwięcej pozytywnych wskazań dotyczyło oferty sportowej i rekreacyjnej oraz dostępności miejsc spędzania czasu wolnego, co może wynikać z dostępności infrastruktury sportowej.

Na wskazanym podobszarze znajduje się teren sportowo-rekreacyjny¹², przeznaczony na cele społeczne, który przyciąga osoby w różnym wieku. Znajduje się tam Boisko – Stara Łubianka oraz świetlica wiejska. Zgodnie z przeprowadzoną analizą w ramach realizowanego w gminie projektu "Wiejskie przestrzenie publiczne gminy Szydłowo – aranżacja miejsc integracji", zdiagnozowano, że działka ta jest dobrze zagospodarowana, jednakże niektóre elementy wymagają remontu. Z oceny tej

¹² działka o nr 1/37

przestrzeni wynika również, że nie jest ona wystarczająco dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami, a możliwość swobodnego poruszania się osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci oceniona została średnio¹³.

Zdjęcie 1 Stadion sportowy w obszarze rewitalizacji Stara Łubianka wraz ze świetlicą

Źródło: archiwum własne.

W bliskości boiska sportowego znajduje się przestrzeń rekreacyjna – plac zabaw i wiata, które stanowią miejsce integracji mieszkańców. Jednakże z uwagi na fakt, że podobszar ten zamieszkuje najwięcej mieszkańców w stosunku do pozostałych podobszarów, potrzeby i oczekiwania są większe. Obecne widoczne są braki w przestrzeniach publicznych, a istniejące przestrzenie są niskiej jakości i są niedoposażone. Deficyty w tym zakresie mogą wpływać na ograniczenie możliwości integracji mieszkańców, a tym samym brak aktywności. We wschodniej części znajduje się niezagospodarowany teren, który posiada potencjał np. do stworzenia skateparku czy siłowni zewnętrznej¹⁴.

¹³ Wartość wyznacznika oceny jakościowej wynosiła 3 w skali 5 stopniowej (1 oznacza niską wartość (negatywna wartość) a 5 bardzo wysoką (pozytywna wartość).

¹⁴ Raport oceny wsi Stara Łubianka w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 25.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

Rysunek 3 Przestrzeń rekreacyjna przy boisku sportowym

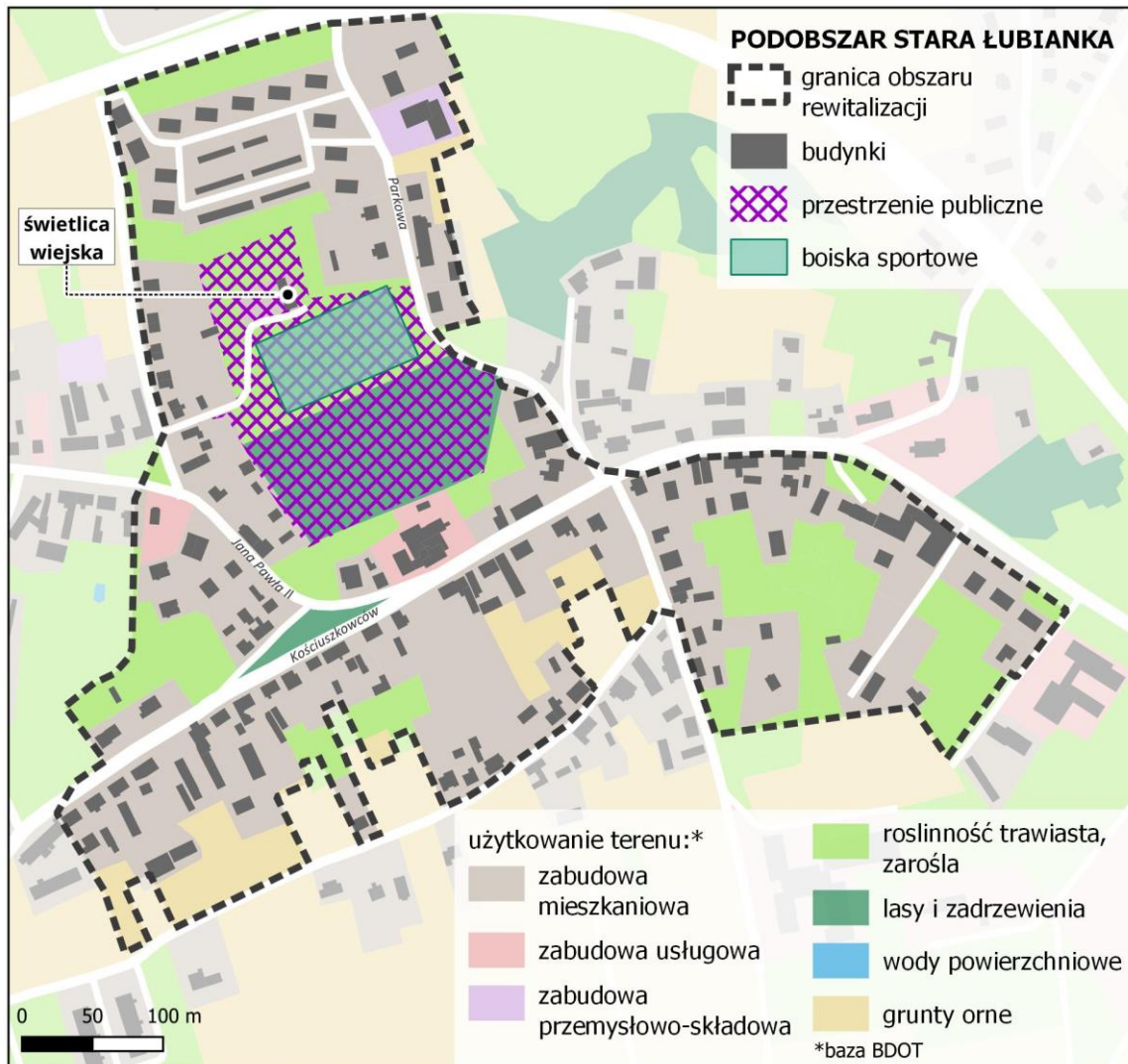
Źródło: archiwum własne.

Warto wykorzystać potencjał posiadanej infrastruktury i przestrzeni w celu pobudzania aktywności mieszkańców, zwiększenia stopnia ich integracji, zagospodarowania i poszerzenia oferty czasu wolnego, szczególnie dla dzieci i młodzieży. Animatorami życia społecznego są często organizacje pozarządowe, których potencjał warto wykorzystać w celu aktywizacji mieszkańców. Na terenie podobszaru siedzibę mają dwie organizacje społeczne, wskazane w poniższej tabeli.

Organizacja pozarządowa	Obszar działania
OSP Stara Łubianka	<ul style="list-style-type: none">– kultywowanie tradycji wsi polskiej– aktywizacja społeczeństwa– środowisko i rekreacja – ratownictwo, bezpieczeństwo, obronność
Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Starej Łubiance	<ul style="list-style-type: none">– kultywowanie tradycji wsi polskiej– aktywizacja społeczeństwa– środowisko i rekreacja

Wśród barier, które wpływają na ograniczenie rozwoju podobszaru można wskazać na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę techniczną¹⁵. Dlatego oprócz wsparcia rozwoju infrastruktury, dodatkowo warto skupić się na poprawie wizerunku podobszaru, podniesieniu jakości życia, rozwoju społeczno-kulturowym oraz pobudzeniu aktywności sportowo-rekreacyjnej wśród mieszkańców, przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury sportowej.¹⁶

Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Stara Łubianka

Źródło: opracowanie własne.

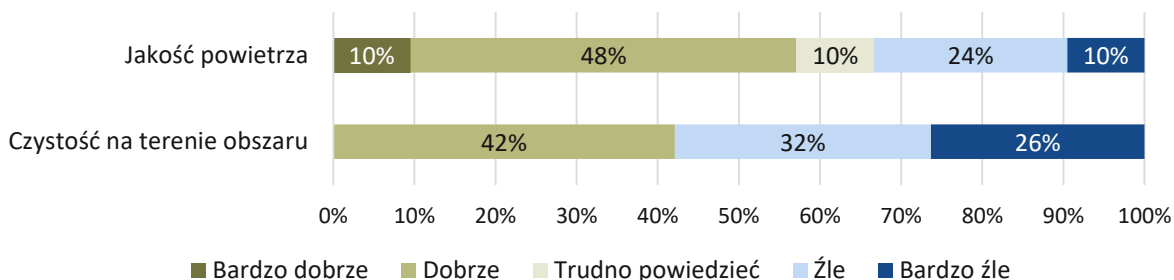
W przypadku podobszaru Stara Łubianka widoczny jest kryzys w sferze środowiskowej. Podobszar ten na tle pozostałych podobszarów oraz w odniesieniu do wartości dla gminy przedstawia się najgorzej, jeśli chodzi o jakość powietrza. Średnie roczne stężenie pyłu PM_{2,5} wynosi tam 9,5 przy średniej

¹⁵ Plan Odnowy Miejscowości Stara Łubianka Gmina Szydłowo na lata 2010 – 2017 Stara Łubianka

¹⁶ Wskazane działania są spójne z kierunkami, które zostały wskazane w Planie Odnowy Miejscowości Stara Łubianka, Gmina Szydłowo na lata 2010-2017.

gminnej na poziomie 8,1. Niska jakość powietrza wynikać może m.in. ze stosowania nieekologicznych źródeł ciepła lub emisji z sektora transportu, z uwagi na przebieg DK10 w bliskości podobszaru.

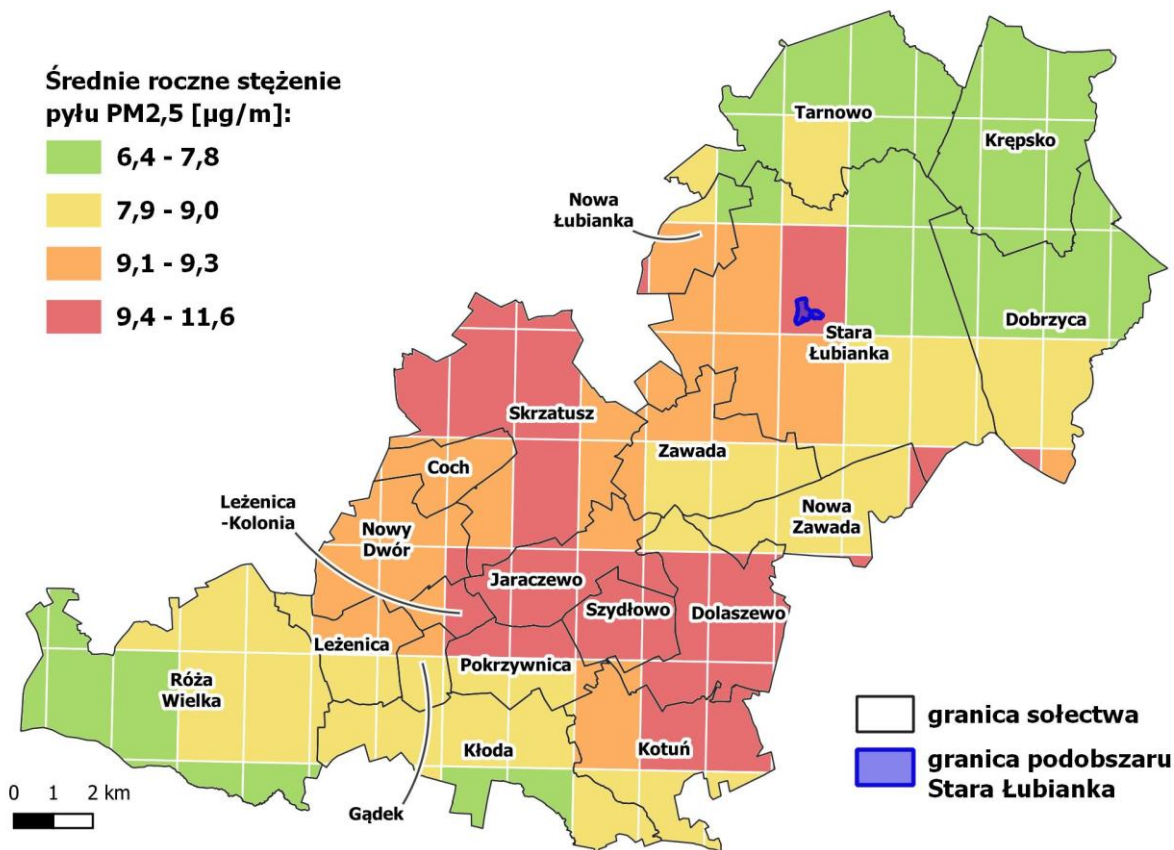
Wykres 3 Ocena elementów środowiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=21.

W opinii przeważającego odsetka respondentów jakość powietrza przedstawia się dobrze – 58% wskazań, przy 34% odsetku ocen negatywnych. Nieco gorzej natomiast wygląda kwestia związana z oceną czystości na terenie podobszaru – 58% ankietowanych mieszkańców ocenia ją negatywnie. Istotne jest zatem zadbanie o jakość i stan przestrzeni publicznych, ich wyposażenie oraz czystość na terenie podobszaru.

Rysunek 5 Jakość powietrza w podobszarze Stara Łubianka

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

O kryzysie w sferze środowiskowej świadczy również jeden z niższych udziałów powierzchni biologicznie czynnej, który wynosił 89,2%, przy średniej gminnej na poziomie 97,4%. Przez powierzchnię biologicznie czynną rozumie się teren zapewniający naturalną wegetację roślin i retencję wód opadowych i roztopowych czy teren pokryty ciekami lub zbiornikami wodnymi. Kwestia związana z rozwijaniem terenów zielonych i zwiększaniem powierzchni biologicznie czynnych stanowi istotne wyzwanie z uwagi na postępujące zmiany klimatu i konieczność adaptacji do tych zmian. Podobszar ten jest również jedynym, w którym zidentyfikowano zagrożenie hałasem drogowym i kolejowym. Jednakże skala tego problemu jest niewielka, a udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym wynosi zaledwie 12,5%.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - dostępność do miejsc i infrastruktury spędzania czasu wolnego, w tym infrastruktury sportowej; - potencjał przestrzeni publicznych do zagospodarowania; - działalność organizacji pozarządowych, jako animatorów życia społecznego; 	<ul style="list-style-type: none"> - zidentyfikowany problem związany z uzależnieniem od alkoholu; - niezadowalająca sytuacja na rynku pracy, a w konsekwencji zagrożenie bezrobociem; - niewystarczający poziom dostosowania przestrzeni publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami; <ul style="list-style-type: none"> - konieczność doposażenia i zagospodarowania przestrzeni publicznych; - niska jakość powietrza; - zidentyfikowane zagrożenie hałasem drogowym i kolejowym; - niższy udział powierzchni biologicznie czynnej, na tle pozostałych podobszarów;

6.3 Podobszar Tarnowo I i Tarnowo II

Wskazane podobszary Tarnowo I i Tarnowo II, znajdują się w jednym sołectwie – Tarnowo, dlatego też dokonano ich wspólnej analizy, z uwagi na to, że dotyczą ich podobne problemy i charakteryzują się podobną specyfiką. Podobszar Tarnowo I zamieszkuje 28 osób (0,3% populacji gminy), natomiast podobszar Tarnowo II - 27 osób (0,3% populacji gminy). Obszary te są najmniejsze powierzchniowo i zamieszkuje je najmniej mieszkańców. Obciążenie demograficzne wynosi tam 58,3% i jest wyższe niż średnia dla obszaru rewitalizacji (56,5%), co wskazuje na to, że seniorzy są większym obciążeniem dla gospodarki i pracujących, co wynika ze starzenia się społeczności.

Na terenie podobszarów nie jest prowadzona działalność gospodarcza, dlatego nie zidentyfikowano tam kryzysu w sferze gospodarczej. Jednakże w pobliżu, z uwagi na specyfikę podobszarów i jej walory, rozwija się agroturystyka. Wskaźniki bezrobocia w podobszarze Tarnowo I i Tarnowo II są wyższe niż średnie dla obszaru rewitalizacji i gminy, zatem warto podjąć działania mające na celu aktywizację mieszkańców, podnoszenie ich kompetencji i umiejętności oraz integrację i reintegrację zawodową.

Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Podobszar Tarnowo I i Tarnowo II	18,18	18,18	2,8%
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%

W podobszarze Tarnowo II znajdują się dwie przestrzenie przeznaczone na cele społeczne¹⁷. Jedna z nich jest już zagospodarowana, znajduje się tam budynek świetlicy wiejskiej, plac zabaw oraz zadaszona scena. Przestrzeń tą uzupełnia niewielka wiata oraz siłownia zewnętrzna. Jest ona dobrze zagospodarowana, pełni funkcje sportowo-rekreacyjne oraz stanowi miejsce integracji społeczności lokalnej. Ponadto, na wschód od budynku świetlicy znajduje się boisko do gry w piłkę nożną¹⁸.

¹⁷ Działka o nr 44/2 oraz 38.

¹⁸ <https://szydlowo.pl/tarnowo.html>

Zdjęcie 2 Świetlica w podobszarze rewitalizacji Tarnowo II

Źródło: archiwum własne.

Teren ten można podzielić na dwie części z uwagi na dominujące w nich funkcje i przeznaczenie terenu. Rekreacyjna część znajduje się bliżej budynku świetlicy, natomiast kulturalna i sportowa w pozostałej części działki. Zlokalizowana tam scena umożliwia organizację festynów, koncertów oraz imprez dla społeczności wiejskiej. Jednakże w celu zwiększenia potencjału i zapewnienia możliwości udziału w organizowanych wydarzeniach większej liczbie osób, wymaga ona rozbudowy. Natomiast tereny nieużytków zlokalizowane w bliskości świetlicy wiejskiej i sceny, posiadają potencjał do zagospodarowania na pełnienie funkcji bazy turystycznej np. poprzez stworzenie tam pola namiotowego.

Zdjęcie 3 Scena zlokalizowana w podobszarze rewitalizacji Tarnowo II

Źródło: archiwum własne.

Druga przestrzeń posiada potencjał do utworzenia parku, ponieważ aktualnie przestrzeń ta jest pokryta gęstymi zadrzewniami. Mogłaby ona pełnić funkcje rekreacyjno-parkowe np. dzięki budowie ścieżek spacerowych, które wkomponowane byłyby w istniejący drzewostan w celu zachowania bioróżnorodności. Jest to miejsce szczególnie atrakcyjne z uwagi na jego lokalizację w bliskości świetlicy, która stanowi bazę sanitarną oraz miejsce spotkań.

Oprócz zagospodarowania i doposażenia przestrzeni, w podobszarze widoczne są potrzeby związane z podjęciem działań na rzecz wzmocnienia poziomu odczuwanego bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Potwierdzeniem tego są dane dotyczące liczby popełnianych przestępstw na tym podobszarze oraz liczby odnotowanych zdarzeń drogowych. Wskaźniki te są najwyższe na tle pozostałych podobszarów oraz wyższe niż średnia gminna oraz wskaźnik dla podobszaru rewitalizacji.

Jednostka	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Podobszar Tarnowo I i Tarnowo II	36,36	54,55
Obszar rewitalizacji	15,82	10,54
Gmina Szydłowo	15,47	6,14

Z opinii ankietowanych mieszkańców wynika, że mieli oni problem z jednoznaczną oceną jakości oferty i programów kierowanych zarówno w stronę dzieci i młodzieży, jak i seniorów. Z jednej strony może

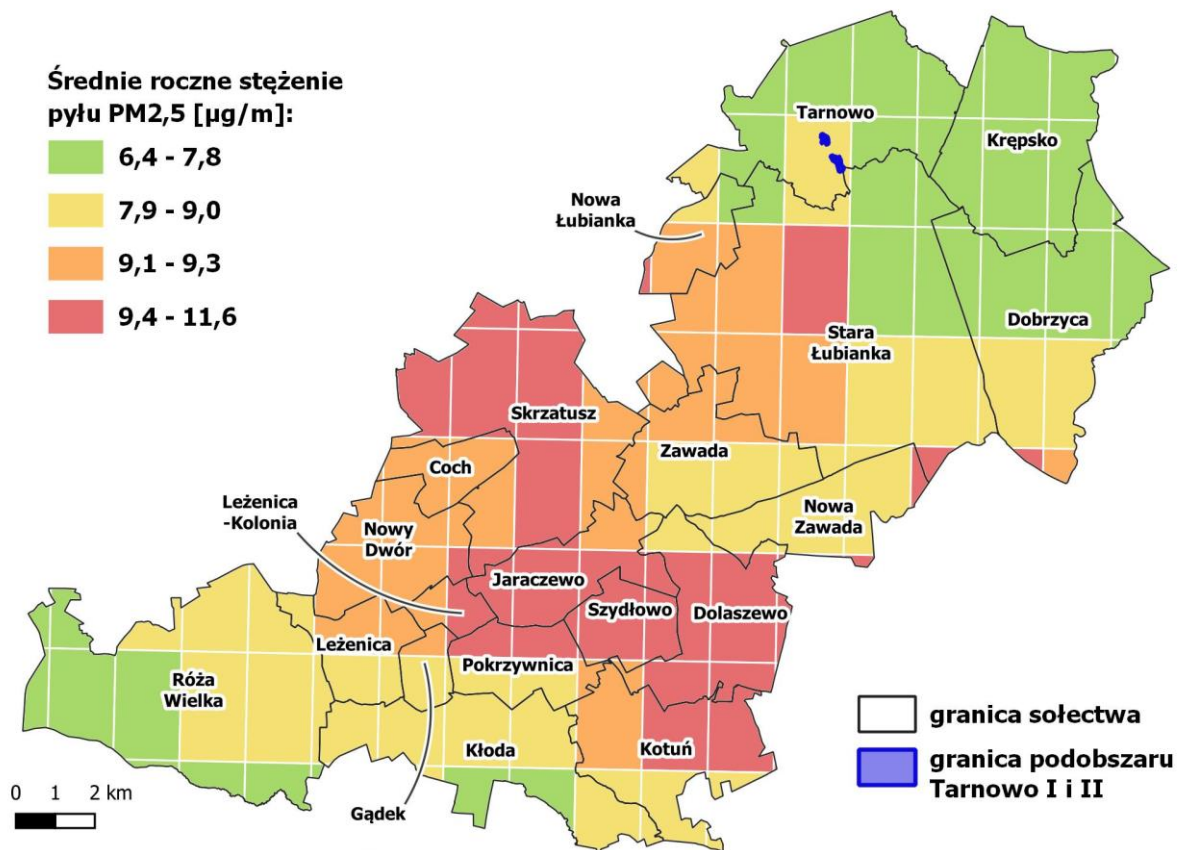
to świadczyć o tym, że ankietowane osoby nie stanowią grupy docelowej, a tym samym nie posiadają wiedzy na temat oferty spędzania czasu wolnego. Z drugiej strony może to wskazywać na niedostatecznie rozwiniętą i promowaną ofertę. Cyklicznym wydarzeniem, które odbywa się w Tarnowie jest Święto Ryby i Wody. Celem tego wydarzenia jest propagowanie dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich oraz promocja turystyki. Wynika to ze specyfiki obszaru i położenia na terenie Nadnoteckiej Grupy Rybackiej (NGR), która charakteryzuje się wieloletnimi tradycjami rybackimi, sięgającymi lat 70. XX w. W latach 80. XX w. Zabrodzie wraz z Tarnowem były jednym z istotnych producentów ryb łososiowatych w Polsce. W latach 90 XX. Gospodarstwo zostało sprywatyzowane, a przetwórnia ryb mieszcząca się w Tarnowie do tego pory nie znalazła właściciela i jest niezagospodarowana. Obecnie na terenie całego NGR działa jeden zakład przetwórstwa rybnego, który mieści się na terenie gminy Szydłowo w Pokrzywnicy.¹⁹

Na terenie podobszarów nie mają siedziby organizacje pozarządowe, co nie wyklucza wykorzystania potencjału organizacji, które działają w sołectwie Tarnowo, mianowicie: Stowarzyszenia Gminy o Tarnowo czy KGW w Tarnowie. Warto zatem wykorzystać działalność organizacji pozarządowych nie tylko do poszerzenia oferty czasu wolnego, ale również w celu wzmacniania poczucia tożsamości lokalnej, integracji i aktywności społecznej mieszkańców.

W przypadku podobszaru Tarnowo I można mówić o problemach i wyzwaniach w sferze środowiskowej związanych z przebiegiem rzeki Dobrzycy, we wschodniej części obszaru. Może to wpływać na zagrożenie i ryzyko wystąpienia powodzi na tym obszarze. W przypadku jakości powietrza, wartości rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} w podobszarach są jednymi z niższych (7,9) na tle pozostałych.

¹⁹ <http://ngrturystyka.pl/obszar-ngr/tradycje-rybackie-obszaru/>

Rysunek 6 Jakość powietrza w podobszarze Tarnowo I i II

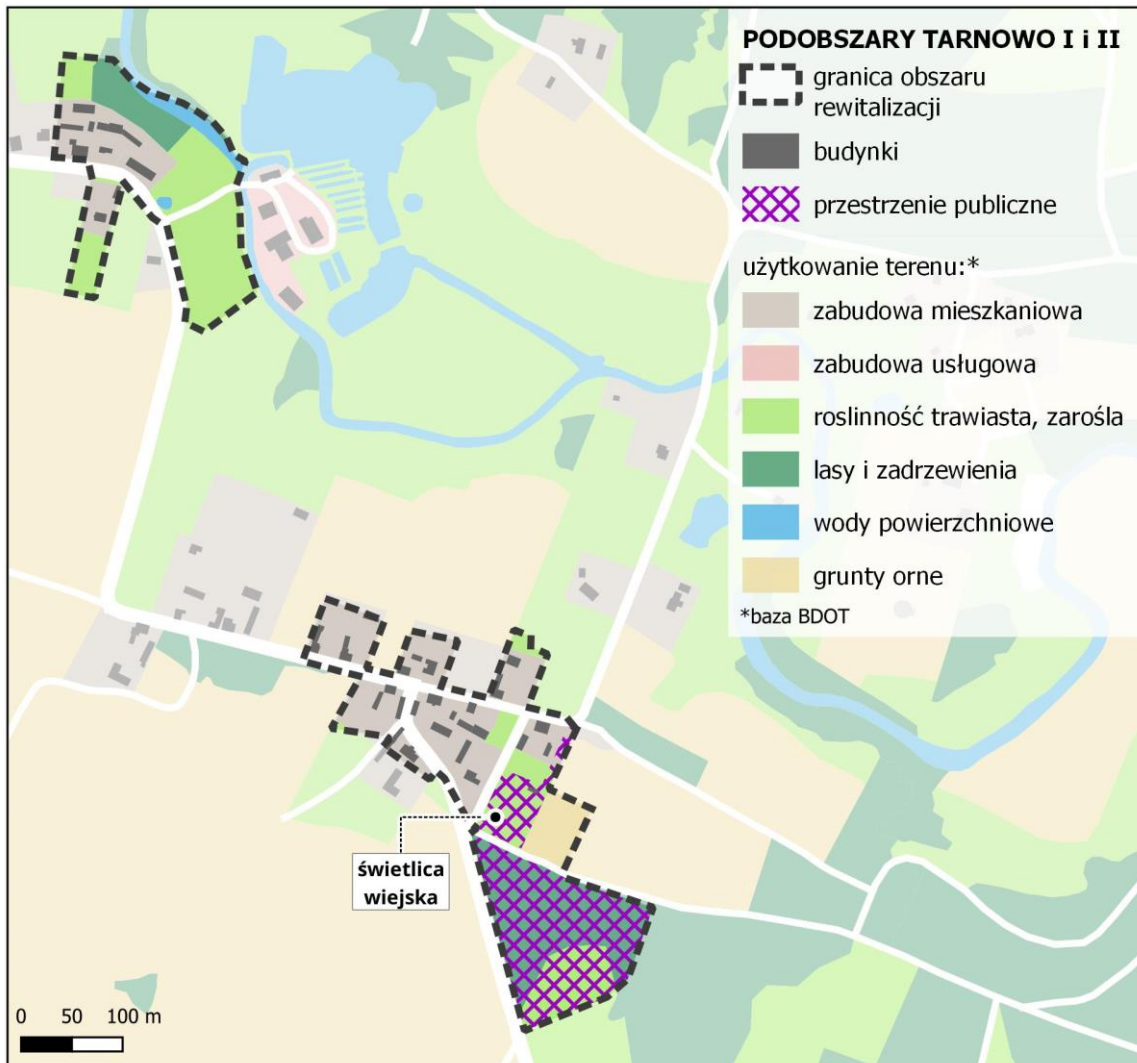
podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Wynikać to może ze struktury funkcjonalno-przestrzennej podobszarów i dostępności terenów zalesionych w bliskości obszaru oraz dominacji zieleni w zagospodarowaniu sołectwa²⁰. Również udział powierzchni biologicznie czynnej jest tam wysoki i wynosi kolejno 95,3% dla podobszaru Tarnowo I i 94,1% dla podobszaru Tarnowo II. Ponadto, teren ten charakteryzuje się różnorodnością zieleni, co sprzyja budowaniu atrakcyjności turystycznej. Podobszar Tarnowo II jest jedynym z podobszarów, na terenie którego nie znajduje się przystanek autobusowy, co należy uznać za barierę, z uwagi na fakt, że na tym obszarze zlokalizowane są przestrzenie publiczne i świetlica wiejska. Dostęp do tych miejsc może być zatem utrudniony dla osób niezmotoryzowanych, czy osób ze szczególnymi potrzebami.

²⁰ Miejsca integracji społecznej gminy Szydłowo

Rysunek 7 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Tarnowo I i Tarnowo II

Źródło: opracowanie własne.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Potencjał do rozwoju turystyki, w tym agroturystyki; - Wysokie walory środowiska przyrodniczego; - Dostępność terenów przeznaczonych na cele społeczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niezagospodarowana przestrzeń w podobszarze Tarnowo II, mogące stanowić miejsce rekreacji i wypoczynku mieszkańców; - Zagrożenie powodzią i podtopieniem z uwagi na przepływ rzeki Dobrzyca; - Niski poziom poczucia tożsamości lokalnej.

6.4 Podobszar Zawada

Podobszar zamieszkuje 249 osób, co stanowi 2,6% mieszkańców całej gminy. Jest to drugi zaraz po Starej Łubiance obszar rewitalizacji, w którym zamieszkuje najwięcej osób. Powierzchnia tego podobszaru jest równa 13,62, co stanowi 0,05% powierzchni gminy Szydłowo. Obciążenie demograficzne w tym obszarze jest najniższe na tle pozostałych i wynosi 51,1%, co może świadczyć o wyższych zasobach kapitału ludzkiego. Wpływ na tę sytuację może mieć przede wszystkim wysoki udział osób będących w wieku przedprodukcyjnym – należy mieć na uwadze, że obszar ten jest jednym z podobszarów, w których wskaźnik dotyczący liczby dzieci do 1 roku życia był jednym z wyższych.

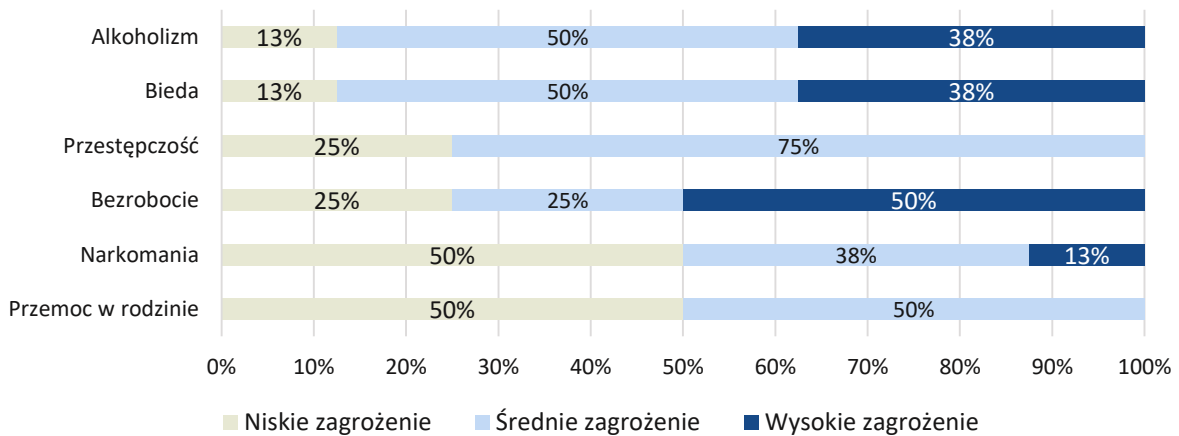
Wśród problemów zidentyfikowanych w sferze społecznej, jako wysokie zagrożenie ankietowani wskazują przede wszystkim na problem bezrobocia, a następnie alkoholizm i biedę, na co pośrednio wpływ może mieć fakt, że na terenie podobszaru nie jest prowadzona działalność gospodarcza, co ogranicza możliwości podjęcia pracy przez mieszkańców.

Podobszar charakteryzują jedne z wyższych wskaźników dotyczących kwestii bezrobocia, co obrazuje poniższa tabela.

Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Podobszar Zawada	28,11	4,02	3,7%
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%

Niskie zagrożenie w opinii połowy ankietowanych mieszkańców dotyczy problemu narkomani i przemocy domowej. W przypadku analizowanych problemów, w ramach żadnego z nich nie wskazano, że problem nie występuje, co wskazuje na to, że mieszkańcy zauważają zróżnicowany katalog problemów, jednakże skala zagrożenia i natężenia każdego z nich jest różna. Należy jednak prowadzić działania mające na celu przeciwdziałanie występowaniu problemów społecznych. Jednym z elementów tego procesu może być konsekwentna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szydłowo na lata 2018-2026.

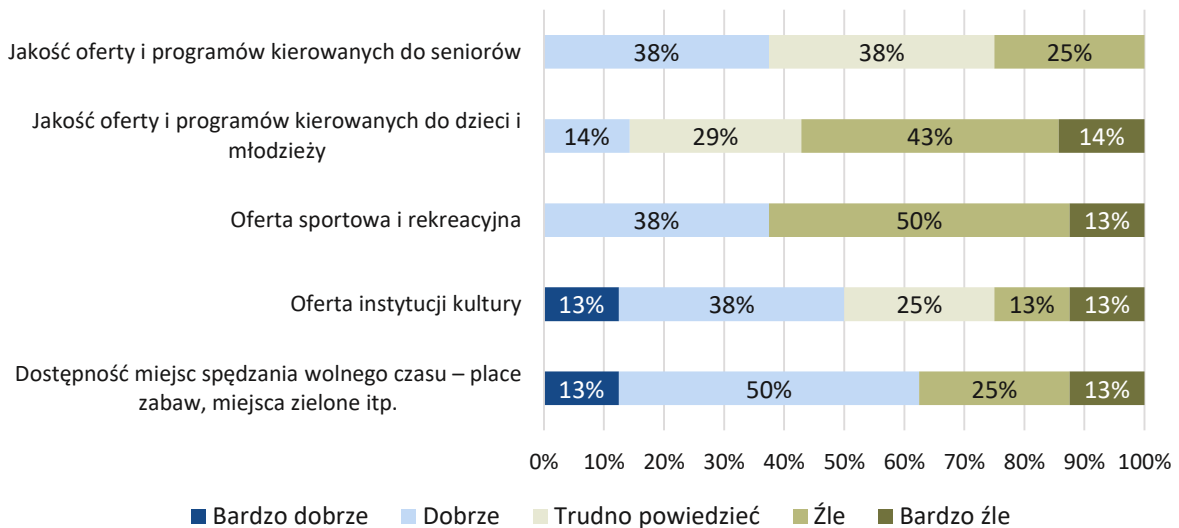
Wykres 4 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Zawada

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=8.

Ankietowani zostali zapytani o ofertę oraz dostępność miejsc spędzania czasu wolnego. Dostępność miejsc pozytywnie ocenia 63% ankietowanych mieszkańców. Nieco gorzej przedstawiają się oceny dotyczące oferty, jej różnorodności, atrakcyjności oraz jakości. Najgorzej ocenionym aspektem była oferta sportowa i rekreacyjna, a następnie jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży. Należy zatem podjąć działania mające na celu poszerzenie oferty i dostosowanie jej do potrzeb różnych grup mieszkańców.

Wykres 5 Ocena jakości i dostępności oferty spędzania czasu wolnego w podobszarze Zawada

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=8.

W celu animowania życia społeczności i organizacji czasu wolnego oraz wydarzeń kulturalnych, warto zaangażować działające na tym terenie organizacje pozarządowe, których funkcjonowanie wpływa

na zwiększenie poziomu kapitału społecznego. Na terenie podobszaru Zawada funkcjonują i siedzibę mają dwie organizacje pozarządowe.

Wykorzystanie potencjału tych organizacji wpłynie pozytywnie na integrację społeczności oraz aktywizację mieszkańców.

Organizacja pozarządowa	Obszar działania
Klub Sportowy „LEŚNI” Zawada	<ul style="list-style-type: none">- sport i rekreacja- środowisko i rekreacja
OSP Zawada	<ul style="list-style-type: none">- kultywowanie tradycji wsi polskiej- aktywizacja społeczeństwa- środowisko i rekreacja- ratownictwo, bezpieczeństwo, obronność

Na terenie podobszaru znajduje się Enklawa Miododajna, będąca przestrzenią publiczną, która stanowi istotny potencjał do wykorzystania w celu organizacji wydarzeń i spotkań dla mieszkańców, mających na celu ich integrację. Z uwagi na specyfikę tego terenu stanowi on element oferty turystycznej. Obecność Enklawy Miododajnej umożliwia wykorzystanie potencjału rozwojowego wsi w oparciu o pszczelarstwo i produkcję wyrobów pszczelarskich, jak również rozwój „turystyki pszczelarskiej” tzw. apiturystyki. Jest to również miejsce atrakcyjne z punktu widzenia prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu wiedzy o pszczelarstwie czy edukacji ekologicznej i bioróżnorodności.

Zdjęcie 4 Enklawa miododajna - podobszar rewitalizacji Zawada

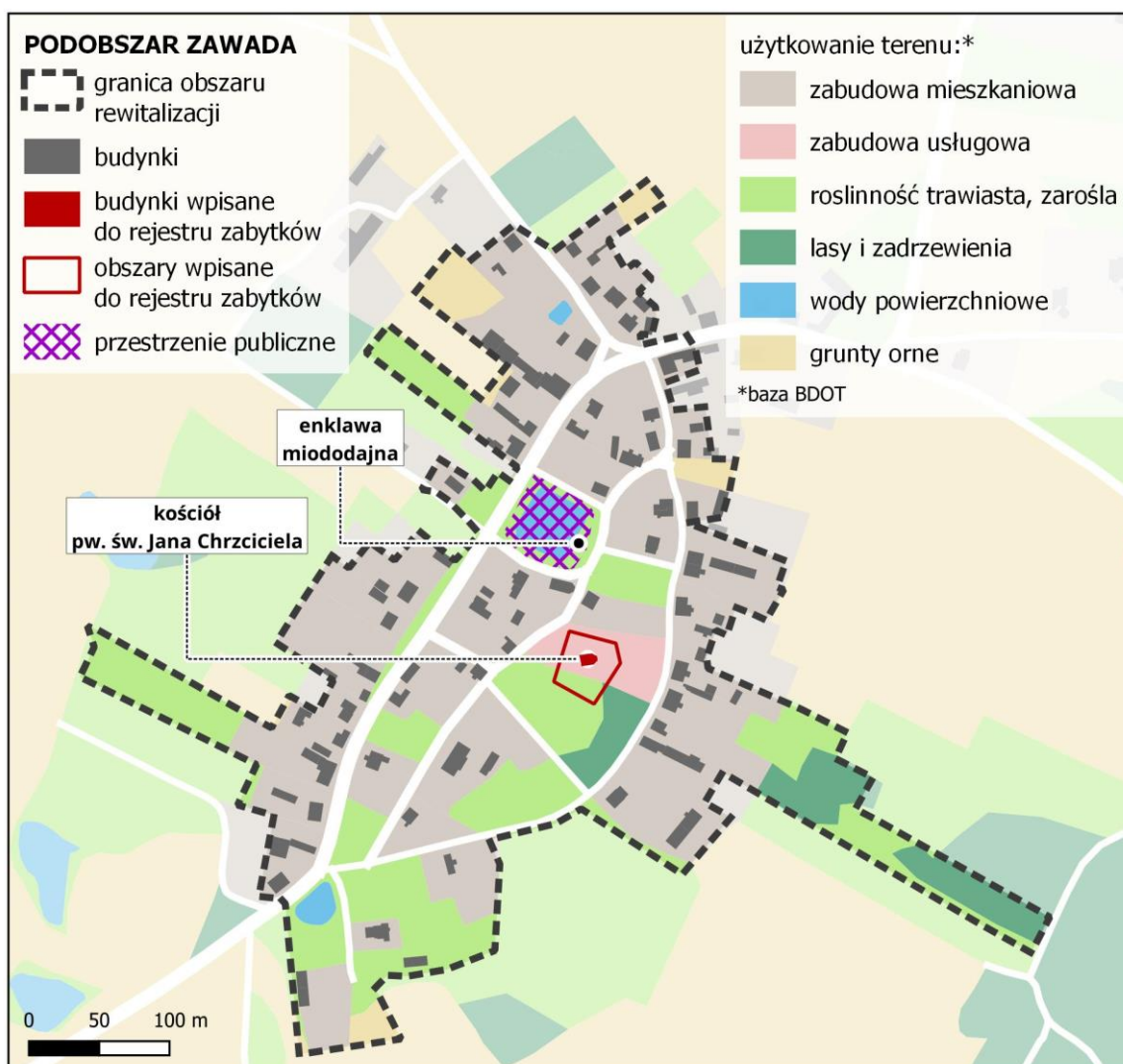

Źródło: archiwum własne.

Oprócz Enklawy Miododajnej istotne znaczenie ma również przestrzeń publiczna, którą tworzy staw, plac kościelny, plac zabaw oraz budynek OSP. Zgodnie z Kartą oceny Miejscowości zawartą w raporcie²¹, nisko oceniono między innymi centrum/miejsca centralne i ich jakość, jej unikatowość, jak również przestrzeń publiczną i jej wyposażenie oraz standard i jakość tej przestrzeni. Wskazuje to zatem na kryzys w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

²¹ Raport oceny wsi Zawada w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 26.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

Rysunek 8 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Zawada

Źródło: opracowanie własne.

Wskazany teren stanowi centrum wsi, jest to obszar ważny społecznie, który jest wyraźnie zarysowany w strukturze przestrzennej miejscowości. Znajduje się tam zabytkowy drewniany Kościół pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela, wzniesiony w XVII wieku. Obiekt ten znajduje się w ewidencji zabytków – Nr rej.: A 354 z 28.08.1961 i stanowi element oferty turystycznej miejscowości. Jest to jeden z najcenniejszych historycznie i architektonicznie obiektów w gminie.

Zdjęcie 5 Ochotnicza Straż Pożarna w Zawdzie wraz z placem zabaw

Źródło: archiwum własne.

Miejsce wokół stawu wymaga zagospodarowania oraz stworzenia atrakcyjnej infrastruktury rekreacyjnej z przeznaczeniem dla mieszkańców. W otoczeniu stawu znajduje się niezagospodarowany teren zieleni z ławką oraz niewielkimi nasadzeniami, jednakże wymaga on rewitalizacji w celu poprawy wizerunku przestrzeni i stworzenia miejsca atrakcyjnego i przyciągającego mieszkańców.

Zdjęcie 6 Staw zlokalizowany w podobszarze Zawada

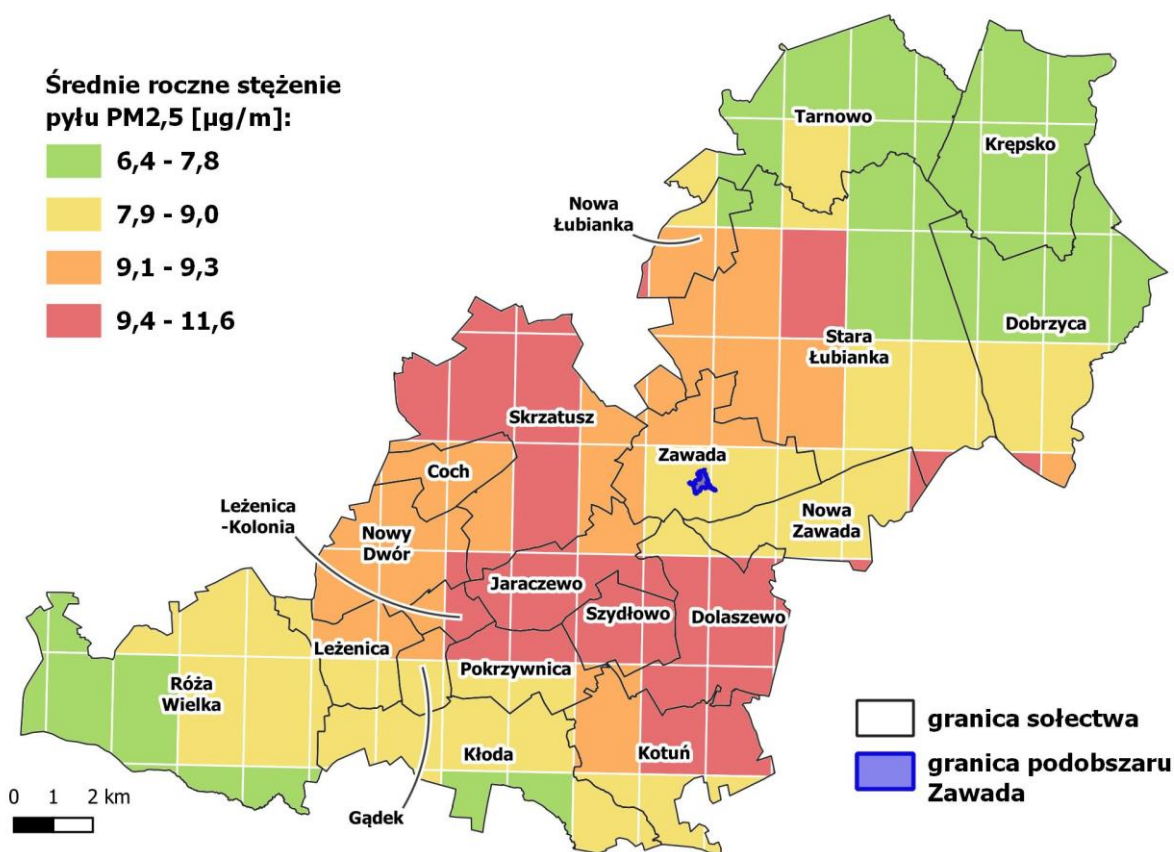
Źródło: archiwum własne.

W podobszarze rewitalizacji Zawada widoczny jest kryzys w sferze technicznej. Jednym z przykładów, które determinują problem w tej sferze jest degradacja budynków, w szczególności budynku OSP, który

jest w złym stanie technicznym i wymaga podjęcia działań z zakresu rewitalizacji. Budynek ten pełni obecnie funkcję garażu dla pojazdu strażackiego²².

W podobszarze Zawada można mówić również o kryzysie w sferze środowiskowej, który wynika z niskiej jakości powietrza. Średnie roczne stężenie pyłu PM2,5 jest tam jednym z wyższych (9,0), zaraz po podobszarze Stara Łubianka (9,5). Podobszar również charakteryzuje się jednym z niższych wskaźników udziału powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie 92,3% przy średniej gminnej równej 97,4%.

Rysunek 9 Jakość powietrza w podobszarze Zawada

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Potencjał do rozwoju turystyki, w tym apiturystryki; - Walory turystyczne: Enklawa Miododajna i Kościół pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nieatrakcyjna oferta czasu wolnego, w tym sportowa i rekreacyjna oraz niska jakość oferty skierowanej w stronę najmłodszych mieszkańców; - Niezagospodarowane przestrzenie publiczne i ich niska jakość;

²² Raport oceny wsi Zawada w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 26.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

- Niewykorzystany potencjał związany z pszczelarstwem i Enklawą Miododajną.

6.5 Podobszar Gądek

Podobszar zamieszkują 123 osoby, czyli 1,3% mieszkańców gminy, a powierzchnia podobszaru wynosi 7,76 ha, co jest równe 0,03% powierzchni gminy Szydłowo. Miejscowość Gądek to tzw. miejscowość popeeagerowska, z zabudowaniami charakterystycznymi dla wielkoobszarowych gospodarstw rolnych. Jest zlokalizowana około 7 km od centrum gminy – Szydłowo. W bliskości obszaru znajduje się Park w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym będący atrakcją turystyczną. Podobszar ten, jak wynika z danych statystycznych, jest stosunkowo bezpieczny, a liczba popełnianych przestępstw jest tam jedną z niższych (8,13 na 1000 mieszkańców).

Istotnym problemem w sferze społecznej jest najwyższy w porównaniu do pozostałych sołectw, w których wskazano podobszary rewitalizacji, udział osób w wieku poprodukcyjnym. W przypadku sołectwa Gądek wynosi on 23%²³. Starzenie się społeczeństwa wpływa na konieczność rozwijania oferty skierowanej w stronę osób ze szczególnymi potrzebami, w celu zapewnienia im możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, żeby nie doprowadzić do marginalizacji. Młodzież stanowi niewielki odsetek w podobszarze, charakteryzuje się również niskim poziomem poczucia tożsamości lokalnej i przywiązania do miejsca, co skutkuje migracjami młodych osób do większych miast. Potwierdzeniem tego jest wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego, wynoszący w tym podobszarze 60,0%.

Sytuacja dotycząca problemów społecznych w podobszarze Gądek przedstawia się nieco lepiej na tle pozostałych podobszarów. Wartości wskaźników dotyczących problemu bezrobocia są niższe niż wartości dla obszaru rewitalizacji oraz całej gminy, a dodatkowo podobszar ten jest jedynym, na którym nie występują osoby długotrwale bezrobotne. Również liczba klientów korzystających z pomocy społecznej jest niższa w porównaniu do innych podobszarów, w tym również koncentracja osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności.

Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Podobszar Gądek	8,13	0,00	3,3%	16,26	8,13
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%	9,67	6,15
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%	50,64	5,51

²³ <https://szydlowo.pl/gadek.html>

Wśród zidentyfikowanych słabych stron podobszaru można wskazać m.in. brak odpowiednich ofert imprez kulturalno-rekreacyjnych dla dzieci młodzieży i osób w starszym wieku, co może wynikać z faktu, że na wskazanym podobszarze nie funkcjonują instytucje kultury oraz brakuje miejsc integracji społecznej. Na terenie podobszaru działa tylko świetlica wiejska, w której raz w tygodniu działa punkt biblioteczny, stanowiący stały element oferty kulturalnej. Jednakże oferta w podobszarze jest niewystarczająca, dlatego też kluczowa jest jej rozbudowa i poszerzenie w celu dopasowania do potrzeb lokalnej społeczności. Dodatkowo na terenie tym nie mają siedziby organizacje pozarządowe, których potencjał można byłoby wykorzystać do animowania życia społeczności lokalnej. Zidentyfikowanym potencjałem w sołectwie Gądek, a tym samym w podobszarze rewitalizacji, jest działalność nieformalizowanej Grupy Odnowy Wsi²⁴.

W centralnej części sołectwa Gądek zlokalizowana jest świetlica wiejska wraz z otaczającym ją terenem zielonym, który jest zagospodarowany na cele rekreacyjne. Znajdują się tam urządzenia placu zabaw oraz siłownia zewnętrzna.

Na terenie podobszaru znajdują się tradycyjne nieużytkowane obecnie obiekty gospodarskie (m.in. chlewnia, stodoła), które stanowią pozostałości po byłym PGR. Budynki te są zaniedbane, stoją puste i niszczej, co wpływa na wizerunek obszaru, a tym samym warunkuje kryzys w sferze technicznej.

²⁴ Jw.

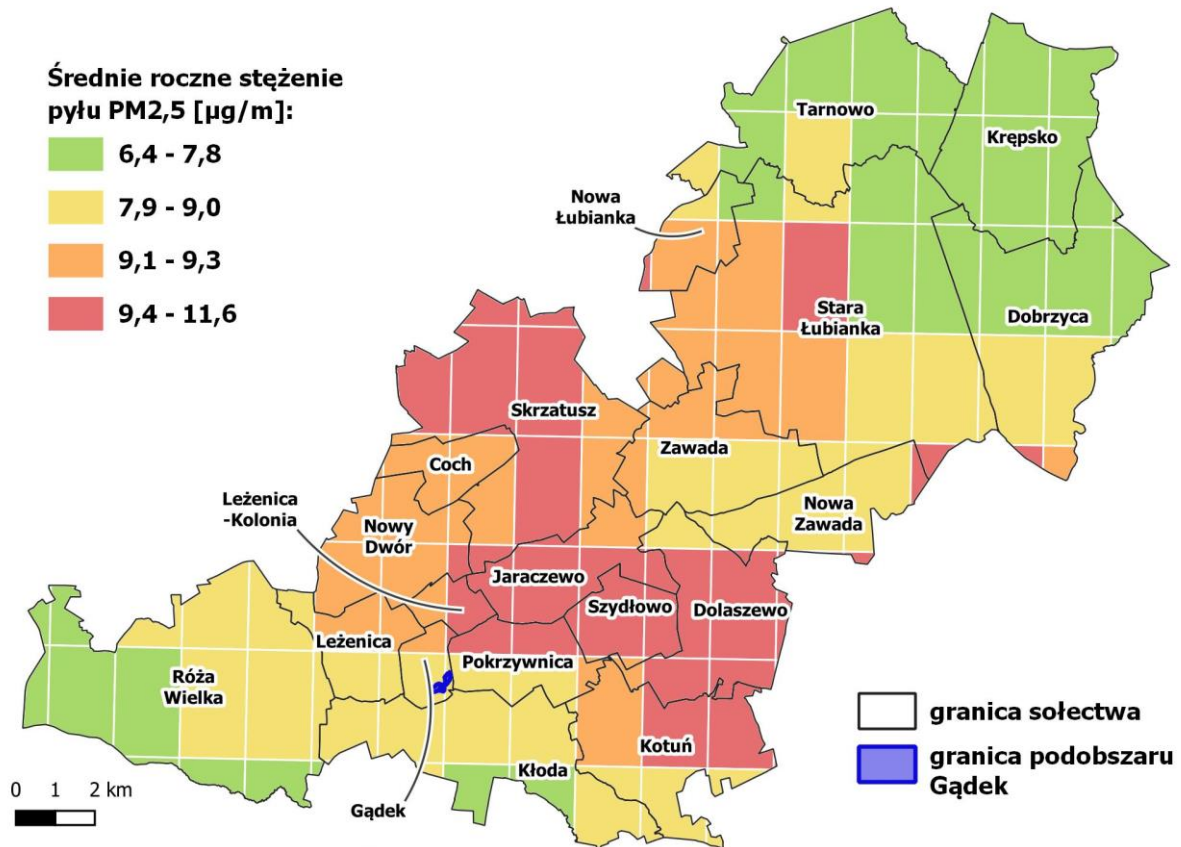
Rysunek 10 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Gądek

Źródło: opracowanie własne.

W podobszarze widoczny jest najmniejszy udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 88,1%, istotne jest zatem prowadzenie działań mających na celu rozwijanie terenów zielonych i zwiększanie powierzchni przepuszczalnych, aby umożliwić swobodną retencję wód i przeciwdziałać zmianom klimatu. Jakość powietrza w podobszarze jest średnia, a średnie roczne stężenie pyłu PM_{2,5} wynosi tam 8,9 µg/m³. Warto zatem, jako uzupełnienie oferty kulturalnej i czasu wolnego prowadzić działania z zakresu edukacji ekologicznej wśród mieszkańców.

Rysunek 11 Jakość powietrza w podobszarze Gądek

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Działalność nieformalizowanej Grupy Odnowy Wsi i aktywność mieszkańców; - Budynek świetlicy wiejskiej wraz z terenie rekreacyjnym, jako miejsce integracji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Starzejące się społeczeństwo; - Niezadowalająca oferta czasu wolnego; - Postępująca degradacja techniczna obiektów po byłym PGR.

6.6 Podobszar Kłoda

Podobszar Kłoda zamieszkuje 53 osoby (0,6% wszystkich mieszkańców), a powierzchnia podobszaru jest równa 19,46 ha (0,07% powierzchni gminy). Kłoda charakteryzuje się wysokimi walorami turystycznymi. Zabudowa wsi to w dużej mierze domy jednorodzinne i zabudowania gospodarskie, które wskazują na pierwotną funkcję pełnioną przez sołectwo. Na terenie podobszaru występują liczne stawy, co sprzyja rozwijaniu agroturystyki. Na terenie podobszaru nie jest prowadzona działalność gospodarcza.

Podobszar Kłoda jest podobszarem, w którym wskaźnik obciążenia demograficznego jest najwyższy i wynosi 62,9%. Ponadto, wskaźniki dotyczące bezrobocia i korzystania z pomocy społecznej są najwyższe w porównaniu do pozostałych podobszarów, co może wskazywać na konieczność prowadzenia kompleksowych działań z zakresu wsparcia i aktywizacji mieszkańców tego podobszaru.

Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Podobszar Kłoda	37,74	18,87	5,7%	18,87	18,87
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%	9,67	6,15
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%	50,64	5,51

Miejscem aktywności mieszkańców podobszaru jest świetlica wiejska, która wyposażona jest w podstawowy sprzęt i zaplecze kuchenne, jednakże w celu zwiększenia jej potencjału wymaga ona doposażenia oraz ogrodzenia terenu.

Zdjęcie 7 Świetlica w obszarze rewitalizacji Kłoda

Źródło: archiwum własne.

Przy świetlicy znajduje się teren rekreacyjny, na którym zamontowane są urządzenia placu zabaw i siłowni zewnętrznej oraz wiata. Jednakże, jak wynika ze strategii sołeckiej²⁵, sprzęt na placu zabaw jest zużyty i nie spełnia norm bezpieczeństwa, co negatywnie wpływa na wizerunek obszaru, jakość przestrzeni publicznych oraz sprzyja pogłębianiu kryzysu w sferze technicznej. Dodatkowo widoczna jest degradacja i zły stan techniczny zachowanych resztek budynków gospodarczych i pozostałości po zespole folwarcznym z końca XIX wieku i początku XX wieku.

Zdjęcie 8 Plac zabaw przy świetlicy wiejskiej w podobszarze Kłoda

Źródło: archiwum własne.

²⁵ Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Kłoda w gminie Szydłowo na lata 2020 - 2024

Wśród deficytów, które widoczne są na podobszarze i zidentyfikowane zostały również w trakcie opracowania sołeckiej strategii rozwoju²⁶ wskazuje się: niską aktywność społeczną, niewystarczające wyposażenie terenów rekreacyjnych, niekompletne wyposażenie świetlicy wiejskiej, brak poczucia tożsamości lokalnej, niski stopień integracji ludności napływowej z mieszkańcami, niewystarczającą ofertę czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz brak alternatywnych form aktywności dla seniorów.

W celu wzmocnienia integracji społecznej, budowania społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnienia poczucia tożsamości kulturalnej, budowania świadomości mieszkańców na temat potencjałów miejscowości czy prowadzenia działań nakierowanych na wzrost zainteresowania historią wsi, warto wykorzystać działalność kół gospodyń wiejskich (KGW). Aspekt historyczny dotyczący założycieli Kłody- przekazywany z „dziada pradziada”, zidentyfikowany w strategii sołeckiej ma wpływ na budowanie tożsamości wiejskiej. Ponadto, spotkania międzypokoleniowe mające na celu upowszechnienie wiedzy na temat sołectwa Kłoda mogłyby wpłynąć pozytywnie na integrację mieszkańców i ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego, poprzez zwiększenie zaangażowania seniorów i wsparcie ich uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym gminy.

Miejscowość pierwotnie związana była z Wielkopolską. W 1567 r. w sołectwie powstał młyn, założony przez rodzinę Kegel. W 1789 r. w sołectwie obok młyna i zagród znajdowały się tam dobra królewskie, które w ramach akcji osiedlania osadników zostały rozparcelowane początkiem XX w., a zachowane resztki i zabudowa folwarczna obecnie znajdują się w niezadowolającym stanie technicznym²⁷.

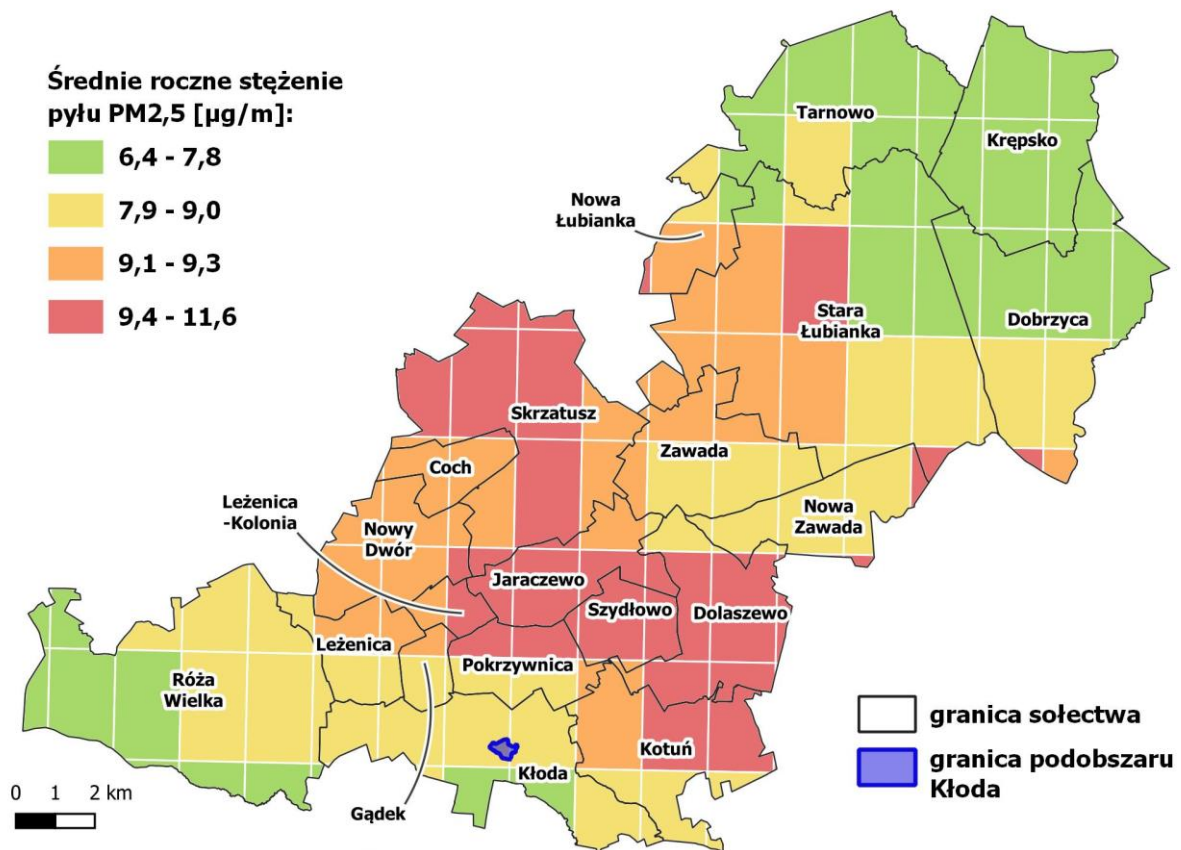
Organizacja pozarządowa	Obszar działania
<ul style="list-style-type: none"> - "Koło Gospodyń Wiejskich w Kłodzie „Kłodzianki”" 	<ul style="list-style-type: none"> - kultywowanie tradycji wsi polskiej - aktywizacja społeczeństwo - środowisko i rekreacja

Wskaźniki dotyczące sfery środowiskowej w analizowanym podobszarze przedstawiają się pozytywnie na tle pozostałych podobszarów. Średnie roczne stężenie pyłu PM_{2,5} wynosi tam 8,7 µg/m³ i jest jednym z najniższych, jednakże nieco wyższe niż średnia gmina 8,1.

²⁶ Sołeczka Strategia Rozwoju Wsi Kłoda w Gminie Szydłowo na lata 2020 - 2024

²⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo

Rysunek 12 Jakość powietrza w podobszarze Kłoda

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Udział powierzchni biologicznie czynnej w przypadku tego podobszaru był najwyższy i wynosił 96,8%, co wynika ze struktury i zagospodarowania tego podobszaru, jak i całego sołectwa. Sołectwo Kłoda zlokalizowane jest wśród lasów i pól, co dodatkowo buduje atrakcyjność turystyczną. We wschodniej części znajdują się stawy oraz przepływa tam rzeka Krępicą.

Rysunek 13 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Kłoda

Źródło: opracowanie własne.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Świątlica jako miejsce spotkań integracji mieszkańców; - Funkcjonowanie Koła Gospodyń Wiejskich w Kłodzie „Kłodzianki”; <ul style="list-style-type: none"> - Bogata historia miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niekompletne wyposażenie świątlicy wiejskiej, niekompletne ogrodzenie; - Niewystarczające wyposażenie terenów rekreacyjnych; - Niedostateczna oferta czasu wolnego.

6.7 Podobszar Róża Wielka

Podobszar Róża Wielka ma zbliżoną powierzchnię do podobszaru Kłoda, która wynosi 19,98 ha, a liczba osób go zamieszkujących jest równa 168 (1,8% wszystkich mieszkańców gminy Szydłowo). W opinii wszystkich ankietowanych biorących udział w ankiecie, podobszar Róża Wielka stanowi ważny punkt/miejsce związane z funkcjonowaniem gminy. W latach 1946-1954 istniała gmina Róża Wielka składająca się z 13 gromad. Gmina została zniesiona w 1954 r. wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin. W wyniku kolejnej reformy w 1973 r. jednostki nie przywrócono, a gminy nie reaktywowano. Aktualnie sołectwo to składa się z 3 miejscowości, z czego każda z nich odnosi się do róży: Róża Wielka, Róża Mała i Różanka. Kwiat ten może stać się elementem wyróżniającym sołectwo, w tym podobszar rewitalizacji i stanowić podstawę do stworzenia wioski tematycznej. Wdrażanie tego rodzaju koncepcji ma na celu ożywienie gospodarki wiejskiej, co będzie miało miejsce poprzez integrację lokalnej społeczności i skoncentrowania jej wokół określonego produktu, w tym wypadku róży. Różana wioska tematyczna stanowić może swoisty produkt turystyczny, który wpłynie na rozwój gospodarki. Obecnie na terenie podobszaru funkcjonuje jeden podmiot gospodarczy z sekcji Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna. W Róży Wielkiej rozwijają się jednakże gospodarstwa rybackie, które stanowią potencjał do rozwoju agroturystyki.

Podobszar ten jest jednym z podobszarów, w których wskaźniki dotyczące skali bezrobocia są jednymi z niższych, co może wskazywać na wyższą aktywność zawodową mieszkańców. Również wskaźnik obciążenia demograficznego jest tam jednym z niższych, co z kolei świadczy o niższej przewadze (w porównaniu do pozostałych podobszarów) liczby osób w wieku nieprodukcyjnym nad liczbą osób w wieku produkcyjnym. Poniżej zaprezentowano dane dotyczące kwestii bezrobocia w podobszarze Róża Wielka.

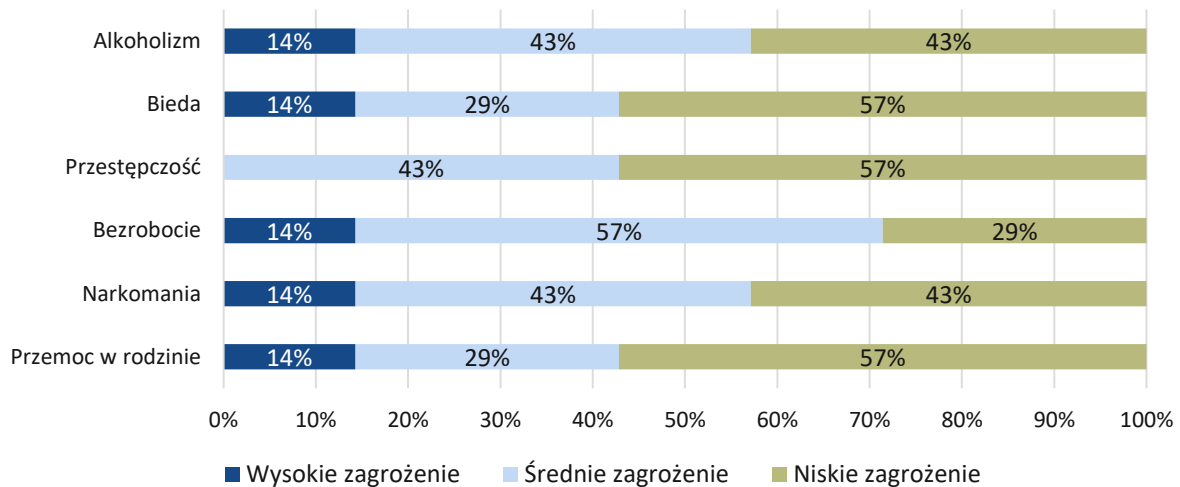
Jednostka	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Podobszar Róża Wielka	11,90	5,95	1,8%
Obszar rewitalizacji	17,57	5,27	2,8%
Gmina Szydłowo	12,82	3,81	2,1%

Wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej są wyższe niż wskaźnik dla całego obszaru rewitalizacji. Wartość wskaźnika jest wyższa również a w przypadku świadczeń z tytułu niepełnosprawności. Poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń oraz liczby osób, które pobierają świadczenia z tytułu niepełnosprawności.

Jednostka	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność
Podobszar Róża Wielka	17,86	11,90
Obszar rewitalizacji	9,67	6,15
Gmina Szydłowo	50,64	5,51

W porównaniu do pozostałych podobszarów, analiza zagrożenia występowaniem problemów społecznych wskazuje, że skala zagrożenia w tym podobszarze jest niższa. W przypadku większości analizowanych problemów, ankietowani ocenili skalę zagrożenia jako niską, a udział odpowiedzi wskazujących na wysokie zagrożenie wynosi zaledwie 14% dla 5 z 6 analizowanych problemów. Odpowiedzi i oceny zagrożenia są zatem zbliżone. Wysokiego zagrożenia nie zauważa się w przypadku przestępczości, a największy udział odpowiedzi „średnie zagrożenie” dotyczy problemu bezrobocia. Wskaźnik dotyczący liczby przestępstw na 1000 mieszkańców w podobszarze jest jednym z niższych i wynosi 17,86, jednakże jest on wyższy niż wskaźnik dla obszaru rewitalizacji (15,82) i gminy (15,47).

Wykres 6 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Róża Wielka

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=7.

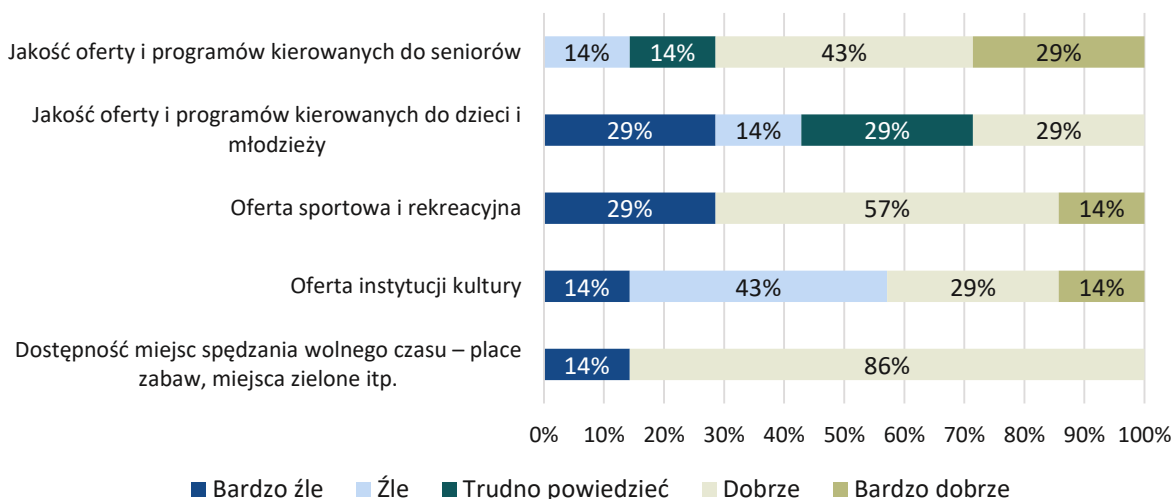
Wśród widocznych deficytów, które diagnozowano w Strategii rozwoju sołectwa²⁸, wskazuje się na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób oraz brak zaangażowania wystarczającej liczby osób w stworzenie wsi tematycznej. Warto w celu zaangażowania mieszkańców wykorzystać potencjał organizacji pozarządowych, w tym wypadku KGW, które ma siedzibę na tym obszarze.

²⁸ Sołectwa Strategia Rozwoju Sołectwa Róża Wielka w gminie Szydłowo na lata 2021 - 2025

Organizacja pozarządowa	Obszar działania
Koło Gospodyń Wiejskich Róża w Róży Wielkiej	<ul style="list-style-type: none"> - kultywowanie tradycji wsi polskiej; - aktywizacja społeczeństwa.

Elementem, który wpływa na poziom integracji mieszkańców i atrakcyjność podobszaru jako miejsca do zamieszkania, jest dostępność i jakość oferty spędzania czasu wolnego. Ankietowani mieszkańcy najlepiej ocenili dostępność miejsc spędzania czasu wolnego – 86% wskazań „dobrze”, a następnie ofertę sportową i rekreacyjną. Najgorzej oceniono ofertę instytucji kultury – 57% wskazań, z czego 14% to odpowiedzi „bardzo źle”. Aspektem, który również został oceniony negatywnie przez przeważającą liczbę osób, jest jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży. Kluczowe jest zatem poszerzenie oferty i dostosowanie jej do oczekiwań różnych grup mieszkańców.

Wykres 7 Ocena jakości i dostępności oferty czasu wolnego w podobszarze Róża Wielka

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, n=7.

Centrum sołectwa stanowi teren, gdzie znajduje się świetlica wiejska pełniąca funkcje integracyjne i kulturalne. Świetlica jest miejscem działalności oraz organizacji wydarzeń kierowanych w stronę mieszkańców. Budynek świetlicy jest w dobrym stanie technicznym. Obszar zlokalizowany przed budynkiem nie jest zagospodarowany i obecnie pełni rolę parkingu, co wskazuje na to, że potencjał obiektu nie jest w pełni wykorzystany z uwagi na brak zagospodarowania przestrzeni w jego otoczeniu²⁹.

²⁹ Raport oceny wsi Róża Wielka w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 13.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

Zdjęcie 9 Świetlica wiejska w Róży Wielkiej

Źródło: archiwum własne.

Zdjęcie 10 Teren przy świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej

Źródło: archiwum własne.

W wyniku realizacji w gminie Szydłowo projektu "Wiejskie przestrzenie publiczne gminy Szydłowo – aranżacja miejsc integracji" w sołectwie Róża Wielka, a tym samym w podobszarze rewitalizacji dokonano diagnozy przestrzeni publicznych i oceny ich stanu. Zgodnie z przeprowadzoną analizą w Róży Wielkiej, jako tereny przeznaczone na cele społeczne wskazuje się dwie przestrzenie³⁰, które zlokalizowane są w centrum sołectwa, w pobliżu przystanków autobusowych. Pierwsza przestrzeń (działki o nr 271 i 276/9) pokryta jest zadrzewieniami, jest tam teren trawiasty, wiata oraz zbiornik przeciwpożarowy, który jest w złym stanie technicznym, co negatywnie wpływa na estetykę tej przestrzeni. Druga przestrzeń posiada potencjał, aby stać się wizytówką wsi. Przeprowadzona w trakcie realizacji projektu analiza wskazała na konieczność wprowadzenia zmian, w szczególności w zakresie czytelności i estetyczności zidentyfikowanych przestrzeni. Podjęcia działań remontowych i porządkowych wymaga przede wszystkim basen ppoż. Po remoncie może on nadal pełnić swoją główną funkcję, ale również stać się centrum odpoczynku nad wodą dzięki doposażeniu przestrzeni w obiekty małej architektury: ławki czy kosze na śmieci. Ponadto, przestrzenie te wymagają zmiany organizacji oraz działań, które pozwolą na uczynienie ich miejscami reprezentatywnymi w gminie, w szczególności

³⁰ Działki o nr 271 i 276/9 stanowią jedną przestrzeń, a działka 280/6 drugą.

z wykorzystaniem potencjału do stworzenia i wdrażania koncepcji „wsi tematycznej”, skupionej wokół kwiatu róży.

Na terenie podobszaru znajduje się budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Dziennego Domu Seniora, OSP oraz ma swoją siedzibę Centrum Integracji Społecznej. Placówki te oferują wsparcie w szczególności dla osób starszych, niesamodzielnych, w tym również osób niepełnosprawnych, co ma szczególne znaczenie z uwagi na ogólnopolski proces starzenia się społeczeństwa.

Rysunek 14 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Róża Wielka

Źródło: opracowanie własne.

Budynek siedziby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Dziennego Domu Seniora jest w dobrym stanie technicznym. Przestrzeń wokół obiektu jest uporządkowana, a w jego otoczeniu znajdują się

tereny rekreacyjne, które służą integracji mieszkańców³¹. Jednakże stan techniczny urządzeń placu zabaw oraz działającej na tym obszarze infrastruktury wymaga podjęcia działań w celu dostosowania go dla potrzeb seniorów.

Zdjęcie 11 Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Dziennego Domu Seniora

Źródło: archiwum własne.

Na terenie podobszaru znajduje się również Kościół pw. Trójcy Świętej, który dominuje pod względem wysokości i wyróżnia się na tle pozostałej zabudowy w podobszarze. Zgodnie z Kartą oceny Miejscowości zawartą w raporcie³², w sołectwie Róża Wielka nagorzej ocenia się kwestię związaną z obiektami zabytkowymi, co może wskazywać na kryzys w sferze technicznej.

³¹ Raport oceny wsi Róża Wielka w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 13.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

³² Raport oceny wsi Róża Wielka w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 13.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcjonalnych

Rysunek 15 Droga gminna zlokalizowana przy świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej

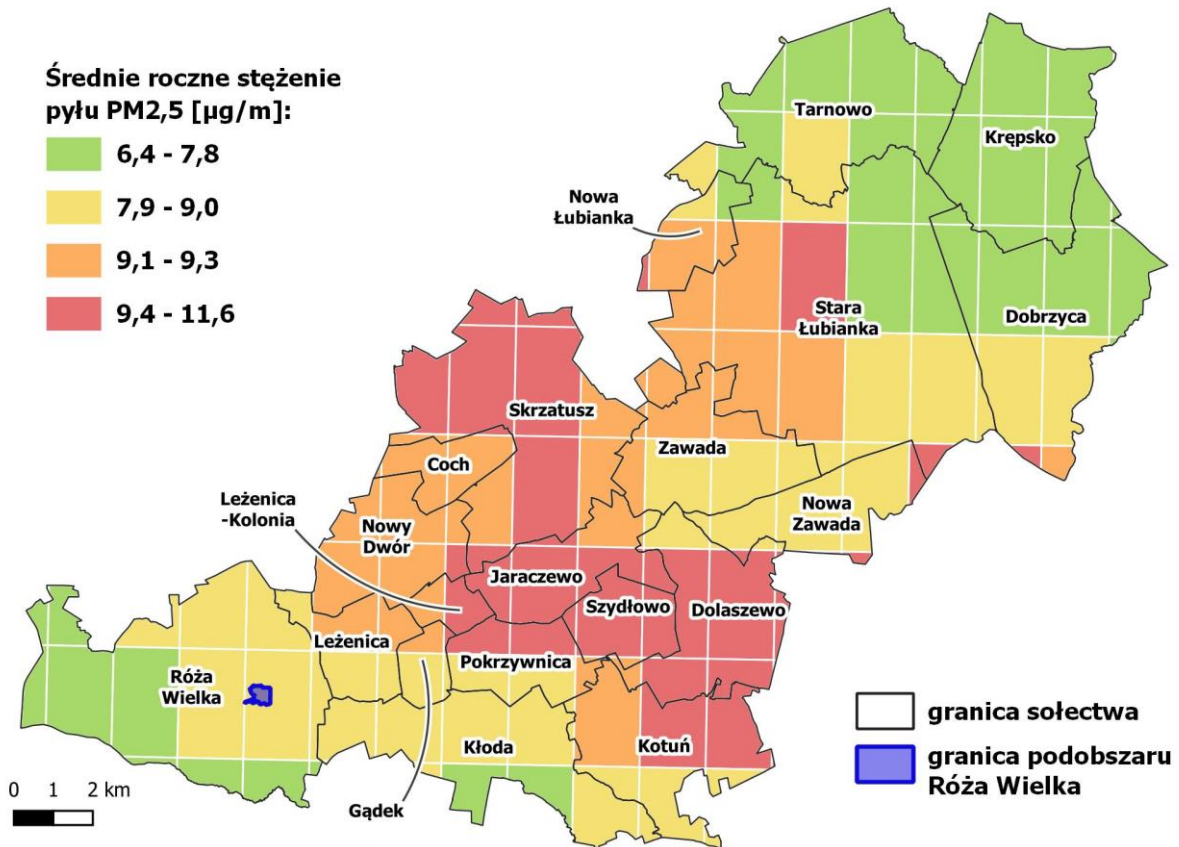
Źródło: archiwum własne.

Stan drogi znajdującej się m.in. przy budynku świetlicy gminnej jest niezadowolający, a niepasujący gabarytami budynek w tle wpływa na obniżenie wartości tej przestrzeni³³ oraz na kryzys w sferze technicznej.

W przypadku sfery środowiskowej, wartość średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} wynosi 8,7 µg/m³, tyle samo co w podobszarze Kłoda i nieco więcej niż średnia gminna (8,1). Podobszar ten jest oddalony od centrum administracyjnego gminy, które jest najbardziej zabudowane i zagęszczone, co wpływa na niższą jakość powietrza. Ponadto, przez centrum gminy przebiega DW179, generująca ruch samochodów, który wpływa na zwiększenie emisji zanieczyszczeń, a tym samym wyższe stężenia pyłu PM_{2,5}. W przypadku podobszaru Róża Wielka pozytywny wpływ na jakość powietrza ma również zagospodarowanie terenu i występująca tam roślinność oraz wysoki udział powierzchni biologicznie czynnych (95,6%).

³³ Raport oceny wsi Róża Wielka w gminie Szydłowo, województwo Wielkopolskie z dnia 13.09.2020 - Identyfikacja potencjału wsi i ocena prawidłowości rozwiązań architektonicznych i przestrzenno-funkcyjnych

Rysunek 16 Jakość powietrza w podobszarze Róża Wielka

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Potencjały podobszaru rewitalizacji	Problemy widoczne na podobszarze rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Potencjał do utworzenia wioski tematycznej; - Potencjał do rozwoju agroturystyki; <ul style="list-style-type: none"> - Dobra dostępność miejsc spędzania czasu wolnego; - Funkcjonowanie GOPS, Dziennego Domu Seniora, OSP ora Centrum Integracji Lokalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niewystarczające wyposażenie świetlicy, altany oraz ich przyległych terenów; - Niski poziom zaangażowania mieszkańców w proces rozwoju wsi; <ul style="list-style-type: none"> - Niska jakość i atrakcyjność oferty kulturalnej; - Zły stan techniczny zbiornika ppoż.; - Niewykorzystany potencjał związany z budową wioski tematycznej.

6.8 Synteza problemów i wyzwań obszaru rewitalizacji

Sfera	Problemy obszaru rewitalizacji	Wyzwania i potrzeby widoczne na podobszarze rewitalizacji
Sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Niski poziom poczucia tożsamości lokalnej 	Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej i przywiązania do miejsca, promocja historii miejscowości
	<ul style="list-style-type: none"> Niski poziom zaangażowania mieszkańców w proces rozwoju wsi 	
	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikowany problem związany z uzależnieniem od alkoholu 	Rozwój systemu wsparcia dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich aktywizacja i integracja
	<ul style="list-style-type: none"> Niezadawalająca sytuacja na rynku pracy, a w konsekwencji zagrożenie bezrobociem 	
	<ul style="list-style-type: none"> Starzejące się społeczeństwo 	
		<ul style="list-style-type: none"> Niska jakość i atrakcyjność oferty kulturalnej
<ul style="list-style-type: none"> Nieatrakcyjna oferta czasu wolnego, w tym sportowa i rekreacyjna oraz niska jakość oferty skierowanej w stronę najmłodszych mieszkańców 		
Sfera gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> Niewykorzystany potencjał związany z budową wioski tematycznej 	Wykorzystanie zasobów endogenicznych i potencjałów miejscowości w celu rozwoju gospodarczego – turystyki, promocji obszaru i budowy atrakcyjnej oferty czasu wolnego
	<ul style="list-style-type: none"> Niewykorzystany potencjał związany z pszczelarstwem i Enklawą Miododajną 	
Sfera środowiskowa	<ul style="list-style-type: none"> Niski udział powierzchni biologicznie czynnej 	Zagospodarowanie i urządzenie terenów zielonych
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczający poziom dostosowania przestrzeni publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami 	Doposażenie i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych w celu poprawy ich dostępności oraz funkcjonalności, a tym samym poprawy wizerunku obszaru rewitalizacji
	<ul style="list-style-type: none"> Niezagospodarowane przestrzenie publiczne i ich niska jakość 	
	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczające wyposażenie terenów rekreacyjnych 	
Sfera techniczna	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan techniczny zbiornika ppoż. 	Modernizacja i poprawa stanu technicznego infrastruktury i obiektów zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji
	<ul style="list-style-type: none"> Postępująca degradacja techniczna obiektów po byłym PGR 	

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja obszaru rewitalizacji opisuje stan docelowy i zmiany, jakie zajdą w gminie Szydłowo po przeprowadzonej kompleksowej rewitalizacji. Z uwagi na wyznaczenie podobszarów rewitalizacji oraz specyficzne cechy i różnice pomiędzy obszarami, zdecydowano się na opracowanie odrębnych wizji dla poszczególnych podobszarów (wyjątek podobszar Tarnowo I i Tarnowo II – dla nich zaprezentowano jedną wizję). Wizje rozwoju dla poszczególnych podobszarów przedstawiono poniżej.

WIZJA ROZWOJU OBSZARU REWITALIZACJI

Wizja rozwoju podobszaru Stara Łubianka

Podobszar Stara Łubianka jest miejscem z bogatą ofertą sportową i dostępnością terenów rekreacyjno-wypoczynkowych i sportowych, które zagospodarowane są i dostosowane do potrzeb wszystkich grup mieszkańców. Zintegrowana społeczność zamieszkująca Starą Łubiankę kultywuje i pielęgnuje tradycje i zwyczaje, jednocześnie propagując kulturę ludową.

Wizja rozwoju podobszarów Tarnowo I i Tarnowo II

Podobszary Tarnowo stanowią centra integracji lokalnej społeczności, wyróżniają się atrakcyjną ofertą kulturalną i cyklicznie organizowanymi wydarzeniami bazującymi na endogenicznych zasobach oraz potencjałem turystycznym z uwagi na rozwiniętą bazę i infrastrukturę turystyczną.

Wizja rozwoju podobszaru Zawada

Zawada stanowi atrakcyjne miejsce wykorzystujące potencjał Enklawy Miododajnej i rozwija się w oparciu o pszczelarstwo i produkcję wyrobów pszczelarskich, jednocześnie upowszechniając wiedzę na temat tego rzemiosła i promując apiturystykę wśród mieszkańców okolicznych gmin i miast.

Wizja rozwoju podobszaru Gądek

Gądek wykorzystuje posiadaną infrastrukturę (świetlica wiejska, boisko sportowe, siłownia zewnętrzna) do aktywizacji seniorów, ograniczając zjawisko marginalizacji i wykluczenia społecznego. Zadbane budynki po byłym PGR stanowią wyróżnik gminy i pozytywnie wpływają na wizerunek podobszaru.

Wizja rozwoju podobszaru Kłoda

Podobszar Kłoda charakteryzuje się wysokim poziomem kapitału społecznego angażującego się w prace na rzecz lokalnej społeczności. Mieszkańcy pielęgnują tożsamość swojej wsi, dbają o dziedzictwo historyczne i podtrzymują tradycje wiejskie, jednocześnie dbając o upowszechnianie i przekazywanie wiedzy oraz promowanie historii miejscowości Kłoda.

Wizja rozwoju podobszaru Róża Wielka

Podobszar Róża Wielka zapewnia wysoką jakość życia mieszkańców, zapewniając atrakcyjną ofertę czasu wolnego i ograniczając zjawisko wykluczenia społecznego. Stworzona wioska tematyczna, której charakterystycznym elementem jest kwiat róży, stanowi produkt turystyczny, który oprócz rozwoju gospodarczego i przyciągnięcia turystów wpływa na zintegrowanie lokalnej społeczności.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli na ograniczenie występowania negatywnych zjawisk i problemów społecznych oraz przeciwdziałać będzie kryzysowi w sferze pozaspołecznej.

8. Cele i kierunki działań w procesie rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, dokument GPR powinien zawierać cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań, których realizacja przyczyni się do eliminacji przyczyn, bądź też ograniczenia występowania negatywnych zjawisk. Poniżej zaprezentowano schemat interwencji strategicznej, który składa się z dwóch celów rewitalizacji i ośmiu kierunków działania, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia wizji dla każdego z podobszarów, przedstawionych w poprzednim rozdziale. W dokumencie zaprezentowano zbiorczo jedną część planistyczną dla całego obszaru rewitalizacji, jednakże odpowiada ona potrzebom zidentyfikowanym w każdym z poszczególnych podobszarów, a zaplanowane projekty wpisują się w przedstawiony zakres interwencji.

Wymiar społeczno-gospodarczy	Wymiar przestrzenno-środowiskowy
Cel rewitalizacji 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna	Cel rewitalizacji 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych
Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców	Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem
Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby	Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji
Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności	Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców
Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców	Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych

Wskazane cele i kierunki działania stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy w poszczególnych podobszarach rewitalizacji, co przedstawiono w poniżej tabeli.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Cel rewitalizacji	Kierunek działania	Zdiagnozowane problemy
Cel rewitalizacji 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna	Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom poczucia tożsamości lokalnej • Niski poziom zaangażowania mieszkańców w proces rozwoju wsi
	Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom zaangażowania mieszkańców w proces rozwoju wsi • Niewykorzystany potencjał związany z budową wioski tematycznej • Niewykorzystany potencjał związany z pszczelarstwem i Enklawą Miododajną
	Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikowany problem związany z uzależnieniem od alkoholu • Niezadowolająca sytuacja na rynku pracy, a w konsekwencji zagrożenie bezrobociem • Starzejące się społeczeństwo • Niska jakość i atrakcyjność oferty kulturalnej
	Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Nieatrakcyjna oferta czasu wolnego, w tym sportowa i rekreacyjna oraz niska jakość oferty skierowanej w stronę najmłodszych mieszkańców • Starzejące się społeczeństwo • Niezadowolająca oferta czasu wolnego
Cel rewitalizacji 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający poziom dostosowania przestrzeni publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami • Niezagospodarowane przestrzenie publiczne i ich niska jakość • Niewystarczające wyposażenie terenów rekreacyjnych
	Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji	<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja techniczna obiektów po byłym PGR • Niekompletne wyposażenie świetlicy wiejskiej, niekompletne ogrodzenie (podobszar Kłoda) • Niewystarczające wyposażenie świetlicy, altany oraz ich przyległych terenów (podobszar Róża Wielka) • Zły stan techniczny zbiornika ppoż.
	Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Niezagospodarowana przestrzeń w podobszarze Tarnowo II, mogąca stanowić miejsce rekreacji i wypoczynku mieszkańców
	Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Niski udział powierzchni biologicznie czynnej • Zły stan techniczny zbiornika ppoż

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

9.1 Projekty podstawowe

Poniżej zaprezentowano listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz ze wskazaniem typu projektu – czy jest to projekt inwestycyjny, czy społeczny – mających na celu aktywizację społeczności gminy Szydłowo. Poszczególne projekty zostały zaprezentowane wraz z podziałem na poszczególne podobszary rewitalizacji.

Tytuł projektu	Typ projektu (inwestycyjny/społeczny)	Podobszar rewitalizacji
Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance	inwestycyjny	Stara Łubianka
Festiwal Kultury Ludowej - „Na Ludowo Zaśpiewajmy”	społeczny	Stara Łubianka
Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie	inwestycyjny	Tarnowo I i Tarnowo II
„Święto Ryby i Wody” - Festiwal Turystyczny	społeczny	Tarnowo I i Tarnowo II
Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie	inwestycyjny	Zawada
„Dzień Pszczelarza”	społeczny	Zawada
„Święto ziemniaka” festyn w Gądku	społeczny	Gądek
Turniej Pilarzy – Konkurs na rzeźbę tematyczną	społeczny	Kłoda
Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno-sportowe	inwestycyjny	Kłoda
Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych	inwestycyjny	Róża Wielka
Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”	inwestycyjny	Róża Wielka
Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej	inwestycyjny	Róża Wielka
Zajęcia z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu różanego	społeczny	Róża Wielka
Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego	inwestycyjny	Róża Wielka
Warsztaty przy Muzeum Róży i Olejku Różanego	społeczny	Róża Wielka

Podobszar Stara Łubianka

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024 - 2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Teren sportowo-rekreacyjny zlokalizowany w podobszarze Stara Łubianka to jedna z nielicznych przestrzeni publicznych na terenie całej miejscowości. Znajduje się tam Boisko – Stara Łubianka oraz świetlica wiejska, która wymaga doposażenia i uzupełnienia o przestrzeń do realizacji działań społecznych i sportowych. Wskazany teren w obecnej chwili nie jest wystarczająco dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami, a możliwość swobodnego poruszania się osób starszych, niepełnosprawnych i dzieci jest niedostateczna. Zdiagnozowany na terenie obszaru problem dostępności terenu sportowo-rekreacyjnego w sposób istotny ogranicza korzystanie z tej przestrzeni mieszkańcom, a tym samym może prowadzić do ich marginalizacji i wykluczenia społecznego. Na terenie Starej Łubianki zauważa się poważne braki w przestrzeniach publicznych, a istniejące przestrzenie są niskiej jakości i są niedoposażone. Deficyty w tym zakresie mogą wpływać na ograniczenie możliwości integracji mieszkańców, a tym samym brak ich aktywności. We wschodniej części podobszaru znajduje się niezagospodarowany teren, który posiada potencjał np. do stworzenia skateparku czy siłowni zewnętrznej, a także może służyć do realizacji działań o charakterze społeczno-integracyjnym. Obszar ten jest najbardziej zaludnionym podobszarem rewitalizacji, dlatego też możliwości aktywności powinny być tam największe i dostosowane do potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Wśród zdiagnozowanych deficytów na obszarze można wskazać m.in. na niewystarczającą integrację społeczeństwa oraz jej całkowity brak, w przypadku osób młodych i nowych mieszkańców Starej Łubianki, a także niski poziom aktywności. Jednym z problemów jest również niska ocena czystości podobszaru, co warunkuje konieczność zadbania o jakość i stan przestrzeni publicznych, ich doposażenie oraz uporządkowanie co wpłynie na estetykę i wygląd podobszaru. Rewitalizacja przestrzeni terenu sportowo-rekreacyjnego może przyczynić się do znaczącej zmiany w funkcjonowaniu podobszaru oraz stać się przyczynkiem do wdrażania i realizacji inicjatyw o charakterze społecznym w zdegradowanej części miejscowości.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem jest zwiększenia dostępności, poprawy atrakcyjności i funkcjonalności oraz poziomu bezpieczeństwa przestrzeni w obrębie nowej sali wiejskiej i parku. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy estetyki i wizerunku podobszaru, jako miejsca przyciągającego mieszkańców i turystów.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Projekt obejmuje wyposażenie parku w obiekty małej architektury, przebudowę ścieżek znajdujący się w parku na potrzeby osób niepełnosprawnych. Dodatkowo planuje się poprawę funkcjonalności boiska oraz starej części świetlicy (szatni sportowej) zakup i montaż wyposażenia. W przestrzeni planuje się budowę zadaszony sceny plenerowej z widownią, która sprzyjać będzie organizacji wydarzeń integrujących społeczność lokalną. W ramach projektu przewidziana jest budowa skateparku i parku linowego.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
działka o nr 1/37

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych terenu. Zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z pomocy psa asystującego. Szczegółowe rozwiązania techniczne będą zawarte w projekcie zagospodarowania terenu.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
0	0	2 400 000,00 zł	600 000,00 zł

Łączna wartość przedsięwzięcia

3 000 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych

- Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem
- Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji**Wskaźniki produktu**

Liczba budynków poddanych rewitalizacji – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

Liczba mieszkańców korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury skateparku – 1000 os./rok

Liczba nowo wybudowanych obiektów (scena plenerowa) – 1 szt.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Festiwal Kultury Ludowej - „Na Ludowo Zaśpiewajmy”
Termin realizacji przedsięwzięcia
2025-2030
Nazwa wnioskodawcy
Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Problemem zauważalnym w podobszarze zgodnie z przeprowadzoną diagnozą jest niewystarczająco atrakcyjna oferta czasu wolnego, w szczególności jakość oferty i programów kierowanych w stronę dzieci i młodzieży. Brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz deficyty w ofercie czasu wolnego ograniczają możliwości integracji mieszkańców i prowadzić mogą do wykluczenia społecznego. W dzisiejszych czasach tradycje i kultura ludowa zanikają. Młode pokolenia mają ograniczony kontakt z dziedzictwem swoich przodków, co prowadzi do utraty lokalnych tradycji, obyczajów, muzyki, tańców itd. Brak powszechnej wiedzy oraz zainteresowania kulturą ludową prowadzi do jej zanikania. W odpowiedzi na te wyzwania konieczne jest podjęcie działań mających na celu ożywienie i promowanie kultury ludowej, aby zachować ją dla przyszłych pokoleń.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem projektu jest propagowanie i krzewienie szeroko pojętej kultury ludowej wielu dziedzin, w tym kultywowanie tradycji śpiewu ludowego i opisywania rzeczywistości piosenką. Elementem projektu jest również integracja społeczna mieszkańców, a także działających na terenie KGW i OSP gminy. Dodatkowo projekt pozwoli na promocję miejscowości Stara Łubianka oraz rozwój turystyki. Celem jest również ożywienie tradycji, zwiększenie świadomości na temat kultury ludowej i zachowanie dziedzictwa kulturowego lokalnej społeczności.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zakres obejmuje organizację festiwalu muzycznego. W jego ramach planuje się organizację konkursów związanych krzewieniem i propagowaniem kultury ludowej - ogłoszenie konkursu na piosenkę ludową, w którym będą mogli brać udział zarówno dorośli mieszkańcy, jak i dzieci. Dodatkowo na wydarzenie zostaną zaproszone zespoły folklorystyczne, kapele ludowe oraz grupy taneczne. W ramach festiwalu planuje się również organizację kiermaszu. Przygotowane zostaną stoiska, na których lokali artyści i rzemieślnicy będą prezentować i sprzedawać produkty lokalne.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Miejscowość Stara Łubianka; 64-930 Szydłowo; teren przy świetlicy wiejskiej, bibliotece i stadionie piłkarskim.
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie imprez i wydarzeń. Teren, na którym organizowane będzie wydarzenie, jest terenem otwartym, zapewniającym wolne od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych. W trakcie realizacji projektu zapewniony zostanie wstęp na teren osobie korzystającej z pomocy psa asystującego oraz możliwość ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami możliwości.
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
100 000,00 zł	0	400 000,00 zł	0
Łączna wartość przedsięwzięcia			
500 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców • Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności • Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba zorganizowanych wydarzeń – 1 szt./rok			
Wskaźniki rezultatu			
Liczba uczestników biorących udział w wydarzeniu – 500 os./rok			

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia np. redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, aktywizacja osób starszych
<p>W pobliżu podobszaru z uwagi na specyfikę i walory, rozwija się agroturystyka, która może stanowić potencjał do rozwoju turystyki w gminie i w podobszarze Tarnowo, jednakże deficytem widocznym w podobszarze jest brak wystarczającej bazy noclegowej/turystycznej. Na terenie podobszaru znajdują się dwie przestrzenie publiczne, których potencjał jest niedostatecznie wykorzystany. Teren przy świetlicy wiejskiej jest zagospodarowany, jednakże tereny nieużytków zlokalizowane w bliskości obiektu i sceny, posiadają potencjał do zagospodarowania na pełnienie funkcji bazy turystycznej np. poprzez stworzenie tam pola namiotowego. Druga przestrzeń zlokalizowana w niewielkim oddaleniu od świetlicy ma potencjał do utworzenia przestrzeni parkowej, służącej rekreacji oraz pełniącej funkcje edukacyjne np. dzięki montażowi tablic edukacyjnych. Obecnie przestrzeń ta pokryta jest gęstymi zaroślami. W podobszarze i w gminie zauważa się niski poziom poczucia tożsamości lokalnej, integracji i aktywności społecznej mieszkańców. Objęcie wskazanych terenów działaniami rewitalizacyjnymi może przyczynić się do wzrostu integracji mieszkańców, za sprawą zagospodarowania przestrzeni publicznych, na terenie których realizowane będą działania o charakterze integracyjnym i włączającym. Ponadto, modernizacja i doposażenie obszaru może przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz poprawy kondycji gospodarczej i wzmocnienia potencjału społeczności lokalnej tej części gminy, za sprawą przygotowania terenów na cele rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
<p>Celem jest rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie, w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej, poprawy estetyki obszaru oraz zwiększenia możliwości integracji społeczności lokalnej. Zrewitalizowany teren posłuży m.in. realizacji działań takich jak „Święto ryby i wody”, który ma za zadanie budować tożsamość lokalną i przywiązanie mieszkańców do gminy, jak również promocję obszaru. Zlokalizowana scena natomiast może zostać wykorzystana do organizacji koncertu zwińczającego wydarzenia oraz przeprowadzenia konkursu wokalnego wśród mieszkańców.</p>
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<p>Zakres rzeczowy projektu obejmuje rozbudowę zadaszonej sceny plenerowej, rewitalizację terenu w obrębie świetlicy wiejskiej. Dodatkowo obejmuje przystosowanie terenu nieużytków i stworzenie pola biwakowego/namiotowego oraz terenu rekreacji, który stanowić będzie bazę turystyczną. Projekt obejmuje przygotowanie terenu, uporządkowanie przestrzeni oraz doposażenie jej w tablice edukacyjne oraz wykonanie alejek, które będą elementem ścieżki edukacyjnej.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Miejscowość Tarnowo; 64-930 Szydłowo; Działka o nr 44/2 oraz 38.
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych i urbanistycznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochozące ze źródeł krajowych publicznych	pochozące ze źródeł prywatnych	pochozące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochozące z innych źródeł
0	0	5 790 000,00 zł	320 000,00 zł

Łączna wartość przedsięwzięcia

6 110 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych

- Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem
- Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźnik produktu

Powierzchnia obszaru objętego działaniem rewitalizacyjnym – 1000 m²

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób korzystających z pola namiotowego – 100 os./rok

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
„Święto Ryby i Wody” - Festiwal Turystyczny
Termin realizacji przedsięwzięcia
2025-2030
Nazwa wnioskodawcy
Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Identyfikowanym w podobszarze problemem jest starzenie się społeczeństwa, co może wpływać na występowanie zjawiska wykluczenia społecznego, dlatego też istotna jest aktywacja przede wszystkim grupy seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Wśród problemów zdiagnozowanych w podobszarze można wskazać również na niski poziom poczucia tożsamości lokalnej, integracji i aktywności społecznej mieszkańców. Jednym z elementów budowania poczucia tożsamości lokalnej jest m.in. znajomość historii, zwyczajów, legend swojej „małej ojczyzny”. Gmina Szydłowo znajduje się na obszarze nadnoteckiej Grupy Rybackiej (NGR), na której tradycje rybackie ściągają okresu lat 70. XX w., na co wpływ miała specyfika tego obszaru – bogactwo rzek i jezior oraz czyste i atrakcyjne środowisko przyrodnicze. W latach 80. XX w. hodowla ryb łososiowatych w Tarnowie była jedną z większych w Polsce. Aspekt ten warto wykorzystać do promocji podobszaru oraz budowania przywiązania i poczucia tożsamości wśród mieszkańców.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem projektu jest propagowanie i krzewienie szeroko pojętej turystyki pieszej, rowerowej i kajakowej. Dodatkowo w wyniku jego realizacji nastąpi integracja społeczna mieszkańców, a także działających na terenie KGW i OSP. Celem przedsięwzięcia jest również promocja miejscowości Tarnowo w oparciu o jej historię i specjalizację gospodarczą, która oparta była na hodowli ryb. Działanie opiera się na wykorzystaniu zrewitalizowanej przestrzeni w obrębie świetlicy wiejskiej oraz bazy turystycznej, w postaci pola namiotowego na cele organizacji festiwalu turystycznego - wydarzenia promocyjno-kulturalnego mającego na celu propagowanie dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Projekt obejmuje organizację festiwalu turystycznego, który skupiony będzie na tradycjach rybackich, wynikających z historii i specjalizacji gospodarczej Tarnowa. Obejmuje on organizację konkursu związanego z krzewieniem i propagowaniem piosenki żeglarskiej, turystycznej i harcerskiej. W ramach projektu zostanie wykorzystany amfiteatr w celu organizacji koncertu zwińczającego wydarzenia oraz przeprowadzenia konkursu wokalnego wśród mieszkańców. Dla najmłodszych zostanie zorganizowany konkurs plastyczny. Wśród atrakcji w ramach festiwalu można wskazać również na piknik rodzinny, podczas którego mieszkańcy będą mogli degustować potrawy rybne przygotowane przez lokalne KGW. Uzupełnieniem projektu będzie spływ kajakowy oraz zawody wędkarskie. W ramach projektu mieszkańcy będą mogli również wziąć udział w zajęciach edukacyjnych mających na celu przybliżenie środowiska wodnego i kwestii związanych z hodowlą ryb.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Miejscowość Tarnowo; 64-930 Szydłowo; teren przy świetlicy wiejskiej
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie imprez i wydarzeń. Teren, na którym organizowane będzie wydarzenie, jest terenem otwartym zapewniającym wolne od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych. W trakcie realizacji projektu zapewniony zostanie wstęp na teren osobie korzystającej z pomocy psa asystującego oraz zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
100 000,00 zł	0	200 000,00 zł	0

Łączna wartość przedsięwzięcia

300 000,00 zł koszt na przestrzeni 5 lat

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna

- Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców
- Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby
- Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności
- Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba wydarzeń – 1 szt./rok

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób biorących udział w festiwalu – 700 os./rok

Podobszar Zawada

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Zidentyfikowanym w diagnozie problemem w podobszarze Zawada jest niedostatecznie wykorzystany potencjał związany z bartnictwem, niski poziom rozpoznawalności miejscowości oraz niedostatecznie rozwinięta turystyka. Dodatkowo przestrzeń publiczna wymaga podjęcia działań rewitalizacyjnych, przede wszystkim teren wokół stawu, który jest niezagospodarowany, a jego aktualny stan negatywnie przekłada się na wizerunek podobszaru, podobnie jak odnotowywane akty wandalizmu i dewastacja przestrzeni publicznej.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem jest przebudowa i dostosowanie budynku świetlicy na pełnienie nowych funkcji, mianowicie Muzeum Bartnictwa, a jednocześnie rozwój turystyki przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów podobszaru. Muzeum będzie pełnił funkcję edukacyjną, promocyjną i kulturalną, przyczyniając się do zachowania i popularyzacji dziedzictwa bartniczego oraz historii Zawady. Dodatkowo celem jest propagowanie historii Zawady i wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców. Efektem realizacji projektu będzie podniesienie atrakcyjności turystycznej i rozpoznawalności miejscowości.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zakres przedsięwzięcia obejmuje przystosowanie świetlicy wiejskiej do celów muzealnych, w tym remont, aranżację wnętrza, instalację systemów wystawienniczych i zabezpieczeń, zakup eksponatów i wyposażenia obiektu. W związku z powstaniem muzeum planowane jest również utworzenie tablic edukacyjnych, które prezentować będą historię bartnictwa, techniki bartnicze oraz życie codzienne mieszkańców Zawady. Tablice ukazujące dzieje miejscowości (wraz ze starymi zdjęciami Zawady) rozmieszczone będą w bliskości stawu, który zostanie również zaadaptowany na pełnienie funkcji społecznych, dzięki doposażeniu w obiekty małej architektury, nowe nasadzenia oraz mapy z atrakcjami Zawady i okolic, co pozwoli na stworzenie przestrzeni sprzyjającej integracji mieszkańców. Dodatkowo w przestrzeni publicznej zostaną umieszczone kierunkowskazy z najważniejszych punktów w Zawadzie i okolicy.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Dz. 156, 157, 155 + cała miejscowość (kierunkowskazy wg projektu)
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych i urbanistycznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi.
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
0	0	5 900 000,00 zł	2 100 000,00 zł
łącznie wartość przedsięwzięcia			
8 000 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem • Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba zaadaptowanych budynków na pełnienie nowych funkcji – 1 szt.			
Wskaźniki rezultatu			
Liczba zamontowanych tablic – 10 szt.			
Liczba osób odwiedzających Muzeum – 300 os./rok			

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
„Dzień Pszczelarza”
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026-2028
Nazwa wnioskodawcy
Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Problemem jest niedostatecznie wykorzystany potencjał sołectwa Zawada. Projekt pozwoli na wykorzystanie potencjału rozwojowego wsi w oparciu o pszczelarstwo i produkcję wyrobów pszczelarskich, promocję Zawady, jak również zwiększenie jej rozpoznawalności, dzięki organizacji targów, które stanowią będą miejsca spotkań dla pszczelarzy z równych stron kraju. Projekt stanowi również odpowiedź na niedostateczny poziom edukacji ekologicznej oraz wiedzy na temat pszczelarstwa, produktach oraz możliwościach ich wykorzystywania oraz niewystracający w stosunku do potencjału, poziom zainteresowania i kultywowania tradycji pszczelarskich panujących w Gminie Szydłowo.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
<p>Celem projektu jest aktywizacja mieszkańców przy wykorzystaniu nowopowstałej enklawy miododajnej jako miejsca spotkań. Poszerzenie wiedzy na temat pszczelarstwa, edukacja ekologiczna, integracja mieszkańców, promocja produktów lokalnych, wykorzystania różnorodnych produktów pszczelich np. w dietetyce, kosmetyce czy leczeniu. Realizacja projektu pozwoli również na rozwój turystyki „pszczelarskiej” i zwiększenia zainteresowania tzw. apiturystyką, a tym samym zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów.</p>
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<p>Działanie obejmuje organizację Dnia Pszczelarza, w okresie maj/czerwiec. W ramach działania przewiduje się organizację targów pszczelarskich, na których będą mogli wystawiać się oraz sprzedawać swoje produkty lokalni hodowcy. Organizacja targów będzie służyć również wymianie doświadczeń, poszerzeniu wiedzy na temat pszczelarstwa oraz integracji mieszkańców. Stowarzyszenie Pszczelarzy Gminy Szydłowo w ramach organizowanego Dnia Pszczelarza prowadzić będzie pogadanki adresowane do dzieci i młodzieży mające na celu przybliżenie kwestii związanych z pszczelarstwem oraz pszczołami i ich wpływem oraz rolą w środowisku. W ramach projektu zorganizowana zostanie również gra terenowa „W pogoni za pszczołą”, która będzie miała na celu wspólne rozwiązywanie zagadek i wykonywanie zadań np. w postaci quizu związanego z pszczelą biologią oraz znaczeniem pszczoł dla ekosystemu czy układaniem plastra miodu. W trakcie trwania Dnia Pszczelarza, dzieci i młodzież będą miały również możliwość zbudowania domków dla owadów.</p>
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Zawada, teren enklawy miododajnej.
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
<p>Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie imprez i wydarzeń.</p>

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
25 000,00 zł	-	-	-
Łączna wartość przedsięwzięcia			
25 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
<p>Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców • Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby • Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności • Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba zorganizowanych Dni Pszczelarza – 1 szt./rok			
Liczba przeprowadzonych pogadanek/wykładów na temat pszczelarstwa – 2 szt./rok			
Wskaźniki rezultatu (
Liczba uczestników wydarzenia – 60 os./rok			
Liczba wystawców – 6 os./rok			
Liczba uczestników gry terenowej – 15 os./rok			

Podobszar Gądek

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
„Święto ziemniaka” festyn w Gądku
Termin realizacji przedsięwzięcia
2025-2030 (sierpień/wrzesień)
Nazwa wnioskodawcy
Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Problemem zauważalnym w podobszarze jest najwyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym. Wysoki odsetek seniorów może prowadzić do wykluczenia społecznego i marginalizacji, dlatego też kluczowe jest zorganizowanie wydarzeń mających na celu integrację lokalnej społeczności. Jak wynika z diagnozy, wśród zidentyfikowanych słabych stron podobszaru można wskazać m.in. brak odpowiednich ofert imprez kulturalno-rekreacyjnych dla dzieci młodzieży i osób w starszym wieku, co może wynikać z faktu, że na wskazanym podobszarze nie funkcjonują instytucje kultury, a miejsca integracji społecznej są niedostatecznie wykorzystane. Deficyt w zakresie działalności animatorów życia społecznego może wpływać również na ograniczoną ofertę spędzania czasu wolnego np. w okresie wakacyjnym, dlatego za uzasadnione uznaje się prowadzenie działań, które pozwolą na poszerzenie oferty skierowanej do dzieci i młodzieży.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem projektu jest organizacja raz w roku wydarzenia nakierowanego na integrację mieszkańców. Wykorzystany na cele społeczne i w ramach realizacji projektu zostanie teren przy świetlicy wiejskiej. Projekt przyczyni się do poszerzenia oferty czasu wolnego, promocji lokalnej kultury oraz integracji mieszkańców, jak również podniesienia i rozwoju umiejętności kulinarnych, dzięki organizowanym warsztatom kulinarnym. Ponadto, organizacja konkursów i konkurencji sprawnościowych wpłynie na promocję i upowszechnianie aktywności fizycznej wśród mieszkańców.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Działanie obejmuje organizację „Święta Ziemniaka”, w ramach którego przewiduje się organizację konkursów kierowanych w stronę dzieci i młodzieży jak i dorosłych, opierających się na konkurencjach nawiązujących do ziemniaków. Dla dzieci i młodzieży przewidziano konkurencję mającą na celu poszukiwanie poukrywanych ziemniaków na terenie obok świetlicy wiejskiej oraz bieg z ziemniakiem na łyżce. Dla dorosłych uczestników wydarzenia przewidziano konkurencję w biegu w workach po ziemniakach. Dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców przewiduje się również organizację konkursu na najbardziej „zakręconego” ziemniaka, którego celem będzie obieranie warzywa w celu wystrugania jak najdłużej skórki. W ramach projektu planuje się również organizację warsztatów kulinarnych dla młodzieży, prowadzonych przez KGW funkcjonujące na terenie gminy, w których kluczową rolę odgrywać będzie ziemniak. Potrawy spożywane będą podczas organizowanego wieczorem ogniska, które będzie zwieńczeniem festynu.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Gądek, teren przy świetlicy wiejskiej
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie konkursów i imprez.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
15 000,00 zł	-	-	-

łącna wartość przedsięwzięcia

15 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna

- Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności
- Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba zorganizowanych wydarzeń – 1 szt./rok

Wskaźniki rezultatu

Liczba uczestników wydarzenia – 50 osób/rok

Podobszar Kłoda

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno-sportowe
Termin realizacji przedsięwzięcia
2024-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Miejszem aktywności mieszkańców podobszaru Kłoda jest świetlica wiejska, która wyposażona jest w podstawowy sprzęt i zaplecze kuchenne, jednakże w celu zwiększenia jej potencjału wymaga ona doposażenia oraz ogrodzenia terenu i jego zagospodarowania na cele kulturalne oraz rekreacyjno-sportowe. Przy świetlicy znajduje się teren rekreacyjny, na którym zamontowane są urządzenia placu zabaw i siłowni zewnętrznej oraz wiata. Jednakże, jak wynika z diagnozy, sprzęt na placu zabaw jest zużyty i nie spełnia norm bezpieczeństwa, co negatywnie wpływa na wizerunek obszaru, jakość przestrzeni publicznych oraz sprzyja pogłębianiu kryzysu w sferze technicznej. Wśród deficytów, które widoczne są na podobszarze wskazuje się, niską aktywność społeczną, niewystarczające wyposażenie terenów rekreacyjnych, niekompletne wyposażenie świetlicy wiejskiej, brak poczucia tożsamości lokalnej, niski stopień integracji ludności napływowej z mieszkańcami, niewystarczająca oferta czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz brak alternatywnych form aktywności dla seniorów. Dlatego też istotne jest prowadzenie działań mających na celu stworzenie przestrzeni, która umożliwi integrację i spotkania mieszkańców.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem projektu jest utworzenie przestrzeni publicznej przy świetlicy wiejskiej przeznaczonej na cele rekreacyjno-sportowe oraz dostosowanie budynku do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami i poprawa dostępności budynku.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zakres działania obejmuje zagospodarowanie przestrzeni przed świetlicą poprzez utworzenie placu wielofunkcyjnego – miejsca utwardzonego pod organizację kina letniego/plenerowego, wyznaczenie miejsca przeznaczonego na ognisko/grilla. Działanie obejmuje również prace porządkowe, doposażenie przestrzeni w obiekty małej architektury, co przełoży się na poprawę estetyki i wizerunku terenu przy świetlicy. Ponadto, w ramach realizacji projektu planuje się modernizację budynku świetlicy poprzez budowę podjazdów i dostosowanie wnętrza obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Zakres obejmuje również modernizację urządzeń placu zabaw w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa jego użytkowników.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
dz. nr 133/1
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych i urbanistycznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami

asystującymi. W rewitalizowanym budynku przystosowane zostaną wejścia do nieruchomości poprzez budowę podjazdów.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
0	0	900 000,00 zł	100 000,00 zł

Łączna wartość przedsięwzięcia

1 000 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych

- Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich doposażeniem
- Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji
- Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba budynków poddanych rewitalizacji - 1 szt.

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

Liczba nowych elementów małej architektury (kosze na śmieci, ławki, stoły) – 15 szt.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (zwięzła nazwa, jednoznacznie opisująca istotę planowanego przedsięwzięcia)
Turniej Pilarzy – Konkurs na rzeźbę tematyczną
Termin realizacji przedsięwzięcia
2025-2030
Nazwa wnioskodawcy
Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia np. redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, aktywizacja osób starszych
Projekt stanowi odpowiedź na zdiagnozowany problem słabo rozwiniętej oferty zajęć dedykowanych mieszkańcom oraz braku przedsięwzięć o charakterze integracyjnym i włączającym. Miejscowość Kłoda to niewielka miejscowość usytuowana na terenie gminy Szydłowo, w której niezbędne są działania o charakterze integracyjnym, edukacyjnym oraz promocja odpowiednich zachowań i wzorców społecznych. Aspekt historyczny dotyczący założycieli Kłody- przekazywany z „dziada pradziada” oraz historia miejscowości może wpływać na wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej. Wśród słabych stron obszaru wskazuje się niski poziom aktywności społecznej, brak poczucia tożsamości lokalnej, niski stopień integracji ludności napływowej z mieszkańcami, niewystarczającą ofertę czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz brak alternatywnych form aktywności dla seniorów. Ponadto, podobszar zamieszkują w dużej mierze osoby starsze, a wskaźnik obciążenia demograficznego jest tam najwyższy. Realizacja przedsięwzięcia może stanowić odpowiedź na zdiagnozowany problem wykluczenia społecznego. Dodatkowo, projekt jest również szansą na pobudzenie turystyki i gospodarki miejscowości. Podobszar ten charakteryzuje się wysokimi walorami turystycznymi oraz bogatą historią - potencjały te mogą zostać wykorzystane w promocji podobszaru.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Celem jest aktywizacja mieszkańców, wspieranie tożsamości lokalnej, budowanie świadomości mieszkańców na temat potencjałów miejscowości, działania nakierowane na wzrost zainteresowania historią wsi.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Projekt obejmuje organizację konkursów związanych ze specyfiką i zawodem pilarza, m.in. konkursu na rzeźbę tematyczną dla osób dorosłych oraz konkursy plastycznego dla dzieci. Rzeźby powstałe podczas konkursu ozdobią przestrzeń publiczną miejscowości Kłoda. W ramach prowadzonego przedsięwzięcia będą realizowane działania edukacyjne mające na celu przybliżenie specyfiki zawodu pilarza oraz zajęcia prowadzone we współpracy z Nadleśnictwem Zdrojowa Góra, kierowane w stronę dzieci i młodzieży, mające na celu naukę rozpoznawania drzew.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Miejscowość Kłoda; 64-930 Szydłowo
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie imprez i wydarzeń.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
15 000,00 zł	0	60 000,00 zł	0
Łączna wartość przedsięwzięcia			
75 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna			
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców • Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności • Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu:			
Liczba wydarzeń/imprez/konkursów – 1 szt./rok			
Wskaźniki rezultatu			
Liczba uczestników biorących czynny jak i bierny udział – 100 os./rok			

Podobszar Róża Wielka

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Wśród widocznych deficytów, które diagnozowano, wskazuje się na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób oraz brak zaangażowania wystarczającej liczby osób w stworzenie wsi tematycznej. Idea wioski nawiązuje do nazwy wsi Róża Wielka. Aktualnie sołectwo to składa się z 3 miejscowości, z czego każda z nich odnosi się do róży: Róża Wielka, Róża Mała i Różanka. Kwiat ten może stać się elementem wyróżniającym sołectwo, w tym podobszar rewitalizacji i stanowić podstawę do stworzenia wioski tematycznej. Wdrażanie tego rodzaju koncepcji ma na celu ożywienie gospodarki wiejskiej, co będzie miało miejsce poprzez integrację lokalnej społeczności i skoncentrowania jej wokół określonego produktu, w tym wypadku róży. Różana wioska tematyczna stanowić może swoisty produkt turystyczny, który wpłynie na rozwój gospodarki. Szansą na ograniczenie procesu degradacji miejscowości jest stworzenie Wioski Tematycznej Różana Wieś. Wyspecjalizowanie ogółu mieszkańców lub jej części oraz pracowników samorządowych pozwoli odnieść korzyści ekonomiczne, turystyczne, społeczne, infrastrukturalne, kulturowe i przestrzenne. We wsi zostaną poprawione relacje międzyludzkie. Rozwój wsi podporządkowany będzie głównemu produktowi, czyli róży. Ze względu na typ specjalizacji, wioska sklasyfikowana będzie w typie: tradycje uprawy hodowli i przetwórstwa żywności. Wśród problemów w sferze technicznej w podobszarze można wskazać natomiast m.in. na niezadowalający stan działek nr 746/2 oraz 744, obejmujących drogi gminne wewnętrzne. Zlokalizowana w centralnej części droga jest używana przez mieszkańców jedynie jako dojazd do posesji. Nawierzchni drogi jest zdegradowana, posiada dużo ubytków oraz brakuje przy niej wysokiej roślinności oraz elementów małej architektury. Ze względu na brak chodników stanowi duże zagrożenie dla pieszych.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
<p>Wszystkie działania w ramach tworzenia wioski tematycznej mają skupiać się rewitalizacji, rozwoju miejscowości, jej promocji oraz poprawy warunków życia mieszkańców, przy jednoczesnym rozwoju turystyki. Realizacja projektu poprzez zmiany w zagospodarowaniu terenu przyczyni się do bardziej efektywnego wykorzystania przestrzeni, zwiększenia bioróżnorodności, poprawy estetyki oraz rozszerzenia funkcji rekreacyjnej, wypoczynkowej i edukacyjnej, w związku z czym zwiększy się poziom integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców. W wyniku działania zwiększy się również potencjał turystyczny Róży Wielkiej i gminy Szydłowo.</p>
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<p>Wioska Tematyczna Różana Wieś składa się oprócz Muzeum Róży i Olejku Różanego z następujących elementów projektu: Ogrodu Różanego i rozwoju przestrzeni publicznych. Przedmiotowa fizyka dotyczy rozwoju przestrzeni publicznych. Poniżej zaprezentowano zakres projektu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Przestrzeń publiczną - rewitalizacji poddana zostanie droga gminna położona na działce 746/2 oraz część działki 744, nadając temu miejscu nową funkcję przestrzeni publicznej, z uprzywilejowanym ruchem pieszym w formie woonerf. Woonerf łączy ze sobą funkcjonalnie kilka obiektów publicznych: Dzienny Dom Seniora, kościół, boisko sportowe, świetlicę wiejską z biblioteką oraz działki przeznaczone na

<p>przestrzeń publiczną. Strefa ta będzie tak zaprojektowana, żeby integrować użytkowników, harmonijnie łączyć pieszych, rowerzystów i pojazdy mechaniczne. W strefie utrzymana będzie niska dozwolona prędkość, a kształt jezdni oraz lokalizacja elementów małej architektury pozwoli na zachowanie bezpieczeństwa oraz uniemożliwi rozwinięcie niedozwolonej prędkości. Przestrzeń dla pojazdów będzie znacznie ograniczona względem przestrzeni publicznych oraz dla pieszych. Woonerf będzie posiadał zielone przestrzenie oraz obszary zieleni i róż, zachęcające do odpoczynku. Przewidziane są również strefy wypoczynkowe składające się z ławek, huśtawek miejsc do siedzenia i relaksu. Ważnym elementem założenia jest lokalizacja elementów małej architektury, rzeźb oraz mebli miejskich. W założeniu umiejscowiona będzie strefa z ogródkiem kawiarnianym obsługiwany przez Muzeum Róży i Olejku Różanego oraz mikro scena plenerowa do organizacji wydarzeń plenerowych przez instytucje i stowarzyszenia funkcjonujące w Różanej Wsi. Woonerf będzie pełnił funkcję deptaka łączącego obiekty publiczne, w którym mieszkańcy będą się spotykali i spędzali tu ze sobą czas.</p>			
Miejsce realizacji przedsięwzięcia			
Podobszar Róża Wielka			
Przestrzeń publiczne: 746/2, 744			
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami			
Wszystkie projekty w zakresie projektu głównego – Wsi tematycznej Różana Wieś będą dostępne dla osób ze specjalnymi potrzebami. W projektach infrastrukturalnych będą przyjmowane zasady projektowania uniwersalnego natomiast w projektach miękkich w zależności od rodzaju będą uwzględniane potrzeby w zakresie dostępności cyfrowej, poprzez instalację urządzeń, przygotowanie warsztatów, dobór specjalistów.			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
Łączna wartość przedsięwzięcia			
2 500 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych			
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem • Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców • Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba nowych obiektów małej architektury – 15 szt.			
Wskaźniki rezultatu			
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów – ok. 5 ha			

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Wśród widocznych deficytów, które diagnozowano, wskazuje się na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób oraz brak zaangażowania wystarczającej liczby osób w stworzenie wsi tematycznej. Idea wioski nawiązuje do nazwy wsi Róża Wielka. Aktualnie sołectwo to składa się z 3 miejscowości, z czego każda z nich odnosi się do róży: Róża Wielka, Róża Mała i Różanka. Kwiat ten może stać się elementem wyróżniającym sołectwo, w tym podobszar rewitalizacji i stanowić podstawę do stworzenia wioski tematycznej. Wdrażanie tego rodzaju koncepcji ma na celu ożywienie gospodarki wiejskiej, co będzie miało miejsce poprzez integrację lokalnej społeczności i skoncentrowania jej wokół określonego produktu, w tym wypadku róży. Różana wioska tematyczna stanowić może swoisty produkt turystyczny, który wpłynie na rozwój gospodarki. Szansą na ograniczenie procesu degradacji miejscowości jest stworzenie Wioski Tematycznej Różana Wieś. Wyspecjalizowanie ogółu mieszkańców lub jej części oraz pracowników samorządowych pozwoli odnieść korzyści ekonomiczne, turystyczne, społeczne, infrastrukturalne, kulturowe i przestrzenne. We wsi zostaną poprawione relacje międzyludzkie. Rozwój wsi podporządkowany będzie głównemu produktowi, czyli róży. Ze względu na typ specjalizacji, wioska sklasyfikowana będzie w typie: tradycje uprawy hodowli i przetwórstwa żywności.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
<p>Wszystkie działania w ramach tworzenia wioski tematycznej mają skupiać się rewitalizacji, rozwoju miejscowości, jej promocji oraz poprawy warunków życia mieszkańców, przy jednoczesnym rozwoju turystyki. Realizacja projektu poprzez zmiany w zagospodarowaniu terenu przyczyni się do bardziej efektywnego wykorzystania przestrzeni, zwiększenia bioróżnorodności, poprawy estetyki oraz rozszerzenia funkcji rekreacyjnej, wypoczynkowej i edukacyjnej, w związku z czym zwiększy się poziom integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców. W wyniku działania zwiększy się również potencjał turystyczny Róży Wielkiej i gminy Szydłowo.</p>
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<p>Wioska Tematyczna Różana Wieś składa się oprócz Muzeum Róży i Olejku Różanego z następujących elementów projektu: Ogrodu Różanego i rozwoju przestrzeni publicznych. Przedmiotowa fiszka dotyczy stworzenia ogrodu różanego. Poniżej zaprezentowano zakres projektu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Założenie parkowe „Różany Ogród” - Ogród będzie dostępny dla mieszkańców, którzy społecznie będą zaangażowani w jego pielęgnację oraz komercyjnie dla gości odwiedzających to miejsce. Różany Ogród będzie prowadzony oraz zarządzany przez Muzeum Róży i Olejku Różanego. W ramach działania powstaną nowe nasadzenia drzew miododajnych, krzewów (głównie róż), wykonana zostanie ścieżka pieszo-rowerowa i spacerowa, powstanie altana i pergole, przestrzeń będzie doposażona w obiekty małej architektury (kosze, ławki), tablice edukacyjne dotyczące tematyki róż.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Założenie parkowe 259/1, 259/2, 258/2, 258/5, 258/6, 253/2, 250/13, 250/6, 831

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Wszystkie projekty w zakresie projektu głównego – Wsi tematycznej Różana Wieś będą dostępne dla osób ze specjalnymi potrzebami. W projektach infrastrukturalnych będą przyjmowane zasady projektowania uniwersalnego natomiast w projektach miękkich w zależności od rodzaju będą uwzględniane potrzeby w zakresie dostępności cyfrowej, poprzez instalację urządzeń, przygotowanie warsztatów, dobór specjalistów.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

po pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	po pochodzące ze źródeł prywatnych	po pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	po pochodzące z innych źródeł

Łączna wartość przedsięwzięcia

7 000 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych

- Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem
- Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców
- Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji**Wskaźniki produktu**

Liczba nowych nasadzeń drzew miódodajnych - 800 szt.,

Liczba nowych nasadzeń krzewów (głównie róż) - 1000 szt.,

Liczba nowych obiektów małej architektury – 20 szt. (1 altana, 4 kosze na odpady, 10 ławek, 5 tablic edukacyjnych)

Wskaźniki rezultatu

Długość ścieżki pieszo-rowerowej – 1400 m

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Zajęcia z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu różanego

Termin realizacji przedsięwzięcia

2025-2030

Nazwa wnioskodawcy

Centrum Usług Społecznych (GOPS)

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

W gminie Szydłowo widoczny jest problem wykluczenia osób w wieku poprodukcyjnym, a tym samym niezadowolający poziom integracji międzypokoleniowej. Działanie stanowić będzie odpowiedź na niezadowolającą atrakcyjność oferty czasu wolnego, skierowaną w stronę seniorów, jak również dzieci i

młodzieży. Wśród widocznych deficytów, które diagnozowano, wskazuje się także na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Celem projektu jest zwiększenie poziomu integracji mieszkańców, aktywizacja środowiska seniorów, jak również zwiększenie zaangażowania dzieci i młodzieży i zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym. Działanie ma także na celu przeciwdziałanie problemowi związanemu z wykluczeniem osób w wielu poprodukcyjnym z życia społecznego. Celem jest również uatrakcyjnienie oferty spędzania czasu wolnego, poprzez wykorzystanie potencjałów związanych z Wioską Różaną.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

Zakres projektu obejmuje realizację zajęć z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu różanego dla seniorów będących uczestnikami zajęć w DDP Dom Seniora w Róży Wielkiej, jak również cykliczne zajęcia z aromaterapii dla seniorów organizowane wraz z grupą uczniów szkół podstawowych. Warsztaty mają na celu tworzenie olejków eterycznych i perfum na bazie róży, oraz nauka o korzyściach terapeutycznych tych produktów. Dodatkowo w ramach przedsięwzięcia planowane są zajęcia z ogrodnictwa i zajmowania się różami (na przestrzeni całego roku z godnie z kalendarzem ogrodnika). Warsztaty ogrodnicze będą obejmowały kwestie związane z pielęgnacją róż – nauka o uprawie, przycinaniu i pielęgnacji.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Dzienny Dom Pomocy Dom Seniora w Róży Wielkiej, Róża Wielka 31

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność architektoniczna- budynek w którym organizowane będą zajęcia jest dostępny dla osób niepełnosprawnych na poziomie pomieszczeń używanych przez seniorów z DDP Dom Seniora. Dostępność inf-kom.- strona CUS spełnia wymagania ustawowe dostępności cyfrowej. Zajęcia będą skierowane do wszystkich grup mieszkańców.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł

Łączna wartość przedsięwzięcia

6000 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 1.. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna

- Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców
- Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby
- Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności
- Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba realizowanych zajęć z zakresu aromaterapii – 24 szt./rok

Liczba realizowanych warsztatów ogrodniczych – 5 szt./rok

Wskaźniki rezultatu

Liczba seniorów biorących udział w organizowanych zajęciach – 30 osób

Liczba uczniów szkoły podstawowej biorących udział w zajęciach – 10 osób

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej

Termin realizacji przedsięwzięcia

2025-2030

Nazwa wnioskodawcy

Urząd Gminy Szydłowo

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Na terenach wiejskich widoczny jest niedostateczny dostęp do usług kulturalnych i rekreacyjnych, co znacząco ogranicza możliwości rozwoju, integracji oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych, a szczególnie seniorów zamieszkałych w Róży Wielkiej. Przekłada się to również na niski poziom aktywności i integracji społecznej mieszkańców, którzy nie mają przestrzeni do interakcji społecznych, rozwijania swoich zainteresowań, aktywnego wypoczynku. Niewykorzystanym potencjałem miejscowości Róża Wielka jest teren działki nr 271, na którym zlokalizowany jest dawny otwarty zbiornik wodny. Położony w centralnej części miejscowości otwarty zbiornik na wodę z betonowymi ścianami, w dalekiej przeszłości wykorzystywany był do celów przeciwpożarowych. W chwili obecnej obiekt jest nieużywany, a z uwagi na jego strome ściany stanowi również (mimo ogrodzenia terenu) zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto, w chwili obecnej teren ten jest niezagospodarowany, nieatrakcyjny turystycznie czy kulturowo, utracił swoją dawną funkcję.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia

Rewitalizacja terenu prowadzona będzie w celu nadania nowych funkcji ukierunkowanych na rozwój rekreacji, kultury, edukacji i turystyki, ochronę bioróżnorodności biologicznej oraz poprawę i zapewnienie funkcjonalności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej. Celem jest likwidacja betonowych ścian zbiornika i nadając mu charakter naturalnego zbiornika wodnego o łagodnych zboczach, a także zagospodarowanie terenu wokół niego, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę estetyki oraz zwiększenie atrakcyjności tego miejsca, a także umożliwi aktywizację mieszkańców. Dzięki realizacji projektu zwiększy się atrakcyjność turystyczna podobszaru Róża Wielka.

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia

Likwidacja betonowych ścian zbiornika i nadanie charakteru naturalnego zbiornika wodnego o funkcji retencyjnej, wraz z zagospodarowaniem terenu wokół zbiornika – projekty, uzgodnienia, prace ziemne, mała architektura, wraz ze ścieżką tematyczną (np. tablicami edukacyjnymi dotyczącymi róż oraz produktów różanych). Wokół zbiornika oraz na działkach sąsiednich 276/9 i 280/6 pojawią się elementy małej architektury, boisko do gry w bule, meble miejskie oraz różnego rodzaju rabaty z różami oraz inną roślinnością. Przy stawie przewidziano stoiska dla wędkarzy. Ponadto planuje się wyznaczenie alejek spacerowych i oświetlenie całej przestrzeni publicznej wraz z pogłębieniem i ukształtowaniem naturalnych linii brzegowych.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Działka nr 271 obręb ewidencyjny Róża Wielka, działki nr 276/9 i 280/6, 64-930 Szydłowo			
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami			
Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych terenu. Zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego. Szczegółowe rozwiązania techniczne będą zawarte w projekcie zagospodarowania terenu.			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
75 000,00 zł	-	425 000,00 zł	-
Łączna wartość przedsięwzięcia			
500 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich wyposażeniem 			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba obiektów objętych wsparciem - 1 szt.;			
Sposób pomiaru: protokoły odbioru zrealizowanych prac.			
Wskaźniki rezultatu			
Liczba obiektów, którym nadano nową funkcję: 1 szt.			
Liczba utworzonych ścieżek edukacyjno-informacyjnych – 1 szt.;			

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego			
Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego			
Termin realizacji przedsięwzięcia			
2025-2030			
Nazwa wnioskodawcy			
Urząd Gminy Szydłowo			
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia			
<p>Budynek po byłej szkole podstawowej stanowi jeden z nielicznych obiektów użyteczności publicznej ulokowanych na terenie miejscowości, posiada potencjał do zagospodarowania na pełnienie nowych funkcji. W podobszarze widoczna jest konieczność ożywienia gospodarki wiejskiej, przy wykorzystaniu posiadanych zasobów. Wśród widocznych deficytów, które zdiagnozowano, wskazuje się również na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób, dlatego też kluczowe jest stworzenie oferty spędzania czasu wolnego, atrakcyjnej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców.</p>			
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia			
<p>Celem jest zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na cele społeczne i siedzibę Muzeum Róży i Olejku Różanego, które pełnić będzie funkcje edukacyjne i kulturalne. Rewitalizacja budynku po byłej szkole podstawowej w celu nadania nowych funkcji społecznych pozwoli również na ograniczenie zjawiska degradacji i wykorzystanie potencjału budynku na cele społeczne. Muzeum będzie pełniło rolę koordynatora procesu powołania oraz funkcjonowania Wioski Tematycznej Różana Wieś.</p>			
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia			
<p>Na Muzeum Róży i Olejku Różanego wykorzystane zostaną pomieszczenia znajdujące się na piętrze w zabytkowym, ceglany budynek po byłej szkole podstawowej oraz budynek gospodarczy znajdujący się w Różanym Ogrodzie przy Dziennym Domu Pomocy Domu Seniora w Róży Wielkiej. Dodatkowo w projekcie wykorzystane będą pomieszczenia Dziennego Domu Pomocy Domu Seniora, świetlicy wiejskiej oraz biblioteki publicznej do przeprowadzania warsztatów. Projekt obejmuje przygotowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji magazynu przechowywania surowców, do pełnienia funkcji wystawienniczej i produkcyjno-warsztatowej, a także zakup i montaż regałów oraz półek. Ponadto, zakres projektu obejmuje przygotowanie miejsc do montażu destylarki do produkcji olejków i innych wyrobów np. nalewek.</p>			
Miejsce realizacji przedsięwzięcia			
Dzienny Dom Pomocy Dom Seniora w Róży Wielkiej; Róża Wielka; 64-930 Szydłowo			
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami			
<p>Planowane w ramach zadania zmiany w szczególności realizowane będą zgodnie z dostępnością architektoniczną, tak by przestrzeń była dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przestrzeń pozbawiona zostanie barier architektonicznych i urbanistycznych, zapewniony zostanie wstęp dla osób z psami asystującymi.</p>			
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:			
pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

20 000,00 zł	0	80 000,00 zł	0
Łączna wartość przedsięwzięcia			
100 000,00 zł			
Spójność z celami i kierunkami działań GPR			
Cel 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych			
<ul style="list-style-type: none">• Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji• Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców			
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji			
Wskaźniki produktu			
Liczba obiektów objętych wsparciem – 1 szt.			
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób odwiedzających muzeum: 500 os./rok			

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Warsztaty przy Muzeum Róży i Olejku Różanego
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026-2030
Nazwa wnioskodawcy
Urząd Gminy Szydłowo
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Na terenach wiejskich ograniczony jest dostęp do usług kulturalnych i rekreacyjnych, co znacząco ogranicza możliwości rozwoju, integracji oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, dorosłych oraz seniorów zamieszkałych w miejscowości. Wśród widocznych deficytów, które diagnozowano w podobszarze wskazuje się na niski poziom tożsamości wsi, słabe zainteresowanie rozwojem i upowszechnianiem historii wsi w szczególności wśród młodych osób, dlatego też kluczowe jest stworzenie oferty spędzania czasu wolnego, atrakcyjnej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców. Sołectwo to składa się z 3 miejscowości, z czego każda z nich odnosi się do róży: Róża Wielka, Róża Mała i Różanka. Kwiat ten może stać się elementem wyróżniającym sołectwo, w tym podobszar rewitalizacji i stanowić podstawę do stworzenia wioski tematycznej. Obecnie potencjał ten jest niewykorzystany, prowadzenie działań miękkich w ramach stworzonego Muzeum Róży i Olejku Różanego, pozwoli na wykorzystanie potencjału, rozwój turystyki, aktywizację mieszkańców i poprawę atrakcyjności oferty czasu wolnego.</p>
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
<p>Celem jest aktywizacja mieszkańców, zwiększenie poziomu integracji, dopasowanie oferty czasu wolnego do oczekiwań różnych grup mieszkańców, przy jednoczesnej promocji i wykorzystaniu potencjałów, wyróżników i specyfiki podobszaru, która związana jest z kwiatem róży. Celem pośrednim jest także integracja społeczna działających na terenie KGW i OSP, jak również promocja ekologicznego wykorzystania zasobów naturalnych jakimi są wszelkiego rodzaju płatki kwiatowe, owoce itp. i promocja miejscowości Róża Wielka.</p>
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
<p>Zakres projektu obejmuje organizację warsztatów mających na celu wykorzystanie kwiatu róży. W ramach działania prowadzone będą następujące formy warsztatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty florystyczne: nauka komponowania bukietów z róż i innych kwiatów, z uwzględnieniem technik układania i zasad harmonii kolorów, tworzenie zaawansowanych aranżacji kwiatowych, takich jak wieńce, girlandy czy dekoracje stołów. • Warsztaty artystyczne: zajęcia z malarstwa lub rysunku, gdzie uczestnicy uczą się tworzyć realistyczne lub stylizowane obrazy róż. • Warsztaty fotograficzne, w których uczestnicy uczą się technik fotografowania kwiatów, zwracając uwagę na kompozycję, oświetlenie i perspektywę. • Warsztaty DIY i rękodzielnicze: <ul style="list-style-type: none"> ○ tworzenie mydełek i świec zapachowych: Używanie esencji różanej do produkcji domowych mydełek i świec, ucząc się podstawowych technik rzemieślniczych. ○ biżuteria z suszonych róż: wykorzystanie suszonych płatków róż do tworzenia unikalnej biżuterii, takiej jak naszyjniki, bransoletki czy kolczyki. • Warsztaty kosmetyczne: nauka tworzenia kosmetyków z wykorzystaniem róży, takich jak kremy, toniki, maseczki czy balsamy do ciała. • Warsztaty aromaterapii: tworzenie olejków eterycznych i perfum na bazie róży, oraz nauka o korzyściach terapeutycznych tych produktów.

- Warsztaty kulinarne: warsztaty kulinarne, podczas których uczestnicy uczą się przygotowywać potrawy z dodatkiem róż, np. konfiturę różaną, syropy, ciasta, nalewki czy desery oraz tworzenie różnych napojów na bazie płatków róż, oraz nauka o ich właściwościach zdrowotnych.
- Warsztaty ogrodnicze: nauka o uprawie, przycinaniu i pielęgnacji róż, obejmująca zarówno te w ogrodzie, jak i w donicach oraz praktyczne zajęcia dotyczące projektowania i tworzenia ogrodów tematycznych z różami.
- Warsztaty literackie i kulturowe: spotkania literackie poświęcone twórczości związanej z różami, analiza tekstów i interpretacja symboliki róży w różnych dziełach sztuki, literatury i mitologii oraz tworzenie własnych wierszy i opowiadań, wykłady i dyskusje na temat znaczenia róży w różnych kulturach i epokach historycznych. W ramach działania planuje się również prezentacje i dyskusje na temat historycznych ogrodów różanych i ich znaczenia w różnych kulturach.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia

Muzeum Róży i Olejku Różanego

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

W organizowanych działaniach miękkich, w zależności od rodzaju będą uwzględniane potrzeby w zakresie dostępności cyfrowej, poprzez instalację urządzeń, odpowiedni sposób przygotowania warsztatów czy dobór narzędzi i specjalistów. Każdy z tych warsztatów może być dostosowany do różnych grup wiekowych i poziomów zaawansowania, od początkujących po zaawansowanych uczestników.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące ze źródeł prywatnych	pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochodzące z innych źródeł
20 000	0	80 000	

Łączna wartość przedsięwzięcia

100 000,00 zł

Spójność z celami i kierunkami działań GPR

Cel 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna

- Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby
- Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności
- Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Liczba zorganizowanych warsztatów – 10 szt./rok

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób biorących udział w warsztatach: - 150 os./rok

9.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poza realizacją podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dopuszcza się również prowadzenie działań komplementarnych, które stanowią niezbędne uzupełnienie działań podstawowych podejmowanych w obszarze rewitalizacji. Zasięg oddziaływania takich przedsięwzięć może wykraczać poza obszar rewitalizacji, jednak konieczne jest zapewnienie ich komplementarności wobec działań podstawowych.

Na etapie wdrażania GPR nie są znane konkretne zakresy oraz ramy finansowe działań uzupełniających. Z założenia jednak, ich zakres oraz przedmiot będzie wpisować się w cele i kierunki zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030, przez co planowane działania przyczynią się do zwiększenia poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców oraz pociągną za sobą szereg innych korzyści o charakterze gospodarczym, środowiskowym, technicznym oraz przestrzenno-funkcjonalnym. Działania te mogą być podjęte przez różne grupy interesariuszy m.in.: przez instytucje publiczne, organizacje pozarządowe czy przedsiębiorców. Wskazane działania powinny uzupełniać lub podtrzymywać efekty przedsięwzięć podstawowych, prowadzonych na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym, w ramach interwencji rewitalizacyjnej, na terenie gminy Szydłowo mogą być wdrażane także projekty uzupełniające oraz komplementarne do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które tematycznie powinny obejmować m.in. działania takie jak:

- wyrównywanie szans społecznych i zawodowych osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich zaangażowania w życie społeczne;
- rozwój kapitału ludzkiego przez wzmocnienie kwalifikacji i umiejętności mieszkańców;
- zapobieganie i ograniczanie zjawiska bezrobocia oraz wsparcie aktywizacji zawodowej mieszkańców;
- promowanie przedsiębiorczości i wspieranie rozwoju gospodarczego, w tym inicjowanie działań wspierających tworzenie nowych firm i rozwój kompetencji przedsiębiorczych mieszkańców;
- rozbudowa infrastruktury społecznej, turystycznej i związanej z turystyką;
- poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej;
- poprawa wykorzystania i jakości przestrzeni publicznych;
- zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;
- tworzenie nowych przestrzeni publicznych dostosowanych do różnorodnych potrzeb społecznych;

- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i ich dostosowanie do celów społecznych i gospodarczych;
- ochrona środowiska naturalnego, zwłaszcza powietrza i wód;
- modernizacja techniczna obiektów użyteczności publicznej i zasobów mieszkaniowych;
- polepszenie jakości i dostępności infrastruktury społecznej dla mieszkańców terenów zdegradowanych.

Projekty uzupełniające zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 powinny stanowić uzupełnienie głównych celów zaproponowanych w GPR. Założeniem jest, aby w jak największym stopniu angażowały one interesariuszy procesu rewitalizacji. Uwzględnienie przykładowych zakresów działań w uzupełniających przedsięwzięciach rewitalizacyjnych sprzyjało będzie osiągnięciu założonych celów rewitalizacyjnych oraz przyczyniać się będzie do osiągnięcia efektu synergii między realizowanymi w Szydłowie działaniami.

10. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Istotną częścią Gminnego Programu Rewitalizacji jest komplementarność, która wyraża się zarówno w spójności zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będących odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i bariery rozwojowe, jak i zgodności z określonymi celami rewitalizacji oraz efektywności wydatkowania środków finansowych na zadania rewitalizacyjne. Komplementarność GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 rozpatrywana jest na poziomie pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno-instytucjonalnego, międzyokresowego i finansowego.

10.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna GPR opiera się na uwzględnieniu ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych pomiędzy różnymi obszarami gminy. W tym aspekcie istotne jest, aby całościowo traktować przestrzeń, na którą będą oddziaływać efekty działań rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są skoncentrowane na obszarze rewitalizacji, lecz ich skutki oraz efekty wpływają i oddziałują na pozostałe obszary i całą gminę. Zaplanowane działania prowadzone będą w celu niwelowania zjawisk kryzysowych w wyznaczonym obszarze, aby zminimalizować ryzyko przenoszenia ich w pozostałe części gminy.

W *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego* Gminę Szydłowo zaliczono do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Piły. Gmina Szydłowo sąsiaduje z Miastem Piła, które jest głównym ośrodkiem społeczno-gospodarczym w regionie. Skuteczna realizacja GPR pozytywnie wpłynie na sytuację społeczno-gospodarczą nie tylko gminy, lecz także MOF Piły.

10.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa jest wzajemnym dopełnianiem się działań w różnych sektorach (np. aktywizacyjnych, inwestycyjnych, animacyjnych), co zapewnia wielokierunkowe oddziaływanie na obszar rewitalizacji. Spójność problemową w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 zapewniono poprzez zaprojektowanie działań rewitalizacyjnych odpowiadających zdiagnozowanym problemom obszaru rewitalizacji. Zaplanowane projekty są komplementarne wobec logiki interwencji GPR, wpisując się w cele strategiczne i kierunki działań. Poszczególne przedsięwzięcia dopełniają się wzajemnie, co wspomaga kompleksowe prowadzenie działań rewitalizacyjnych zarówno w sferze społecznej, jak i pozaspółecznej. Dzięki temu zminimalizowano zjawisko fragmentaryzacji działań.

10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

GPR jako dokument strategiczny programuje rozwój gminy poprzez proces rewitalizacji. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna wyraża się w integracji i współpracy poszczególnych grup interesariuszy zaangażowanych w proces rewitalizacji. W tym zakresie istotna jest kooperacja pomiędzy operatorem rewitalizacji, a Urzędem Gminy, jednostkami organizacyjnymi i pozostałymi interesariuszami procesu. Ważny jest zatem system zarządzania GPR, który umożliwia efektywne współdziałanie i wzajemne uzupełnianie się różnych instytucji. Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 odpowiada Wójt Gminy Szydłowo przy wsparciu Urzędu Gminy Szydłowo. Współpraca z podmiotami podległymi samorządowi terytorialnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego zapewni dodatkową skuteczność w realizacji założeń GPR. Współpraca ta będzie dotyczyć realizacji przedsięwzięć na zasadach zlecenia zadań publicznych według procedury przewidzianej w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

10.4 Komplementarność międzyokresowa

Niniejszy dokument jest deklaracją samorządu odnośnie kontynuacji polityki rozwojowej opartej o rewitalizację. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 jest drugim dokumentem dotyczącym prowadzenia działań rewitalizacyjnych. W latach wcześniejszych obowiązywał *Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2020 dla Gminy Szydłowo*, w ramach którego zrealizowano szereg przedsięwzięć. Poniższa tabela zawiera przedsięwzięcia, które były planowane do realizacji we wcześniejszym GPR.

Tabela 17 Podstawowe projekty rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2020 dla Gminy Szydłowo

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Zakres	Wartość i źródło finansowania
1.	Rewitalizacja budynku świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej	Projekt obejmował naprawę dachu, przemurowanie kominów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont podłogi, wymianę instalacji itd.	1 200 000 zł 85% - 1 020 000 zł RPO WW EFRR 15% - 180 000 zł budżet Gminy
2.	Adaptacja budynku po byłej szkole do utworzenia „Domu Seniora” w Róży Wielkiej	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń niezbędnych do funkcjonowania placówki, dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, nadanie nowych funkcji.	1 277 931 zł 1 217 076 zł RPO WW EFS 60 855 zł budżet Gminy
3.	Plac do ćwiczeń „Street Workout” dla seniorów w Róży Wielkiej	Instalacja siłowni zewnętrznej.	50 000 zł 85% - 42 500 RPO WW EFS 15% - 7 500 zł budżet Gminy

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Zakres	Wartość i źródło finansowania
4.	Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Róży Wielkiej	Szkolenia, warsztaty, kursy zawodowe dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	150 000 zł 85% - 127 500 zł RPO WW EFS 15% - 22 500 zł budżet Gminy
5.	Przebudowa i adaptacja nieruchomości na potrzeby Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Ośrodka Diagnostyczno - Terapeutycznego FAS w Starej Łubiance.	Przebudowa budynku internatu ZSP w Starej Łubiance i adaptacja do potrzeb Ośrodka Diagnostyczno – Terapeutycznego FAS, stworzenie gabinetów badań specjalistycznych, rehabilitacyjnych, części hotelowej na około 50 miejsc dla potrzeb pacjentów i osób korzystających z terapii.	24 630 533 zł 85% - 20 831 533 zł RPO WW EFS 15% - 3 799 000 zł budżet krajowych środków publicznych
6.	Kurs zielarz – fitoterapeuta	Kurs zielarza – uzyskanie wiedzy z zakresu pozyskiwania i przetwarzania ziół i roślin leczniczych, towaroznawstwo, nabycie umiejętności z zakresu sprzedaży i doradztwa.	80 000 zł 85% - 68 000 zł RPO WW EFS 15% - 12 000 zł budżet Gminy
7.	Warsztaty hortiterapii – terapia ogrodnicza	Terapia ogrodnicza wykorzystująca ogród i prace w nim jako narzędzie terapeutyczne.	35 000 zł 30 000 UE 5 000 zł budżet Gminy
8.	Kurs podstawowy fotografii	Zdobycie umiejętności w zakresie fotografii.	60 000 zł 83,3% - 50 000 zł RPO WW EFS 16,7% - 10 000 zł budżet krajowych środków publicznych
9.	Kurs podstawowej opieki nad osobą starszą	Kurs przeznaczony dla opiekunów osób starszych, przekazujący wiedzę na temat technik wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych u osób starszych i niesamodzielnych.	30 000 zł 85% - 25 500 zł RPO WW EFS 15% - 4 500 zł budżet Gminy
10.	Adaptacja części budynku gminnego po punkcie aptecznym w celu utworzenia filii „Domu Seniora” w Starej Łubiance	Modernizacja i adaptacja budynku do nowych funkcji.	1 560 000 zł 1 326 000 zł UE 234 000 zł budżet Gminy
11.	Adaptacja i modernizacja budynku gminnego po punkcie aptecznym na potrzeby Filii Biblioteki Publicznej w Starej Łubiance	Modernizacja i adaptacja budynku.	520 000 zł 442 000 zł RPO WW EFS 78 000 zł budżet Gminy
12.	Modernizacja infrastruktury sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przylegającego parku w Starej Łubiance	Stworzenie miejsca do rekreacji i wypoczynku poprzez modernizację boiska sportowego, montaż małej architektury itp.	700 000 zł 595 000 zł RPO WW EFS 10 500 zł budżet Gminy

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Zakres	Wartość i źródło finansowania
13.	Poprawa bezpieczeństwa oraz porządku publicznego przez instalację monitoringu wizyjnego na terenie Starej Łubianki	Instalacja monitoringu w miejscach użyteczności publicznej.	50 000 zł 85% - 42 500 zł RPO WW EFS 15% - 8 500 zł budżet Gminy
14.	Modernizacja wspólnej przestrzeni rekreacyjnej dla mieszkańców Kłody	Zagospodarowanie przestrzeni do celów sportowo-rekreacyjnych.	100 000 zł 85 000 zł RPO WW EFS 15 000 zł budżet Gminy
15.	Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców sołectwa Kłoda	Warsztaty, szkolenia tematyczne i kursy zawodowe.	200 000 zł 190 000 zł UE 10 000 zł budżet Gminy
16.	Modernizacja dojazdu do miejscowości Kłoda	Modernizacja mostu, przebudowa nawierzchni.	300 000 zł
17.	Budowa placu do ćwiczeń „Street Workout” w Gądku	Instalacja siłowni zewnętrznej.	50 000 zł 42 500 zł UE 7 500 zł budżet Gminy
18.	Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Nowej Łubianki	Przeprowadzenie szkoleń i spotkań z zakresu doradztwa rolniczego.	10 000 zł 8 500 UE 1 500 zł budżet Gminy
19.	Akcja Pomaluj Swoją Wieś	Malowanie murali przez mieszkańców gminy w celu poprawy estetyki wybranych budynków.	50 000 zł 47 500 zł RPO WW EFS 2 500 zł źródła prywatne
20.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na plac rekreacyjno-sportowo-kulturalny nad jeziorem w Skrzatuszu	Montaż elementów małej architektury, siłowni zewnętrznej.	150 000 zł 85% - 127 500 zł RPO WW EFS 15% - 22 500 zł budżet Gminy
21.	Remont świetlicy wiejskiej w Skrzatuszu	Modernizacja budynku świetlicy.	400 000 zł 340 000 zł UE 60 000 budżet Gminy
22.	Odnowa Kościoła św. Michała Archanioła w Pokrzywnicy	Odnowienie budynku Kościoła pw. Św. Michała Archanioła w Pokrzywnicy i jego otoczenia.	200 000 zł 170 000 zł UE 20 000 zł budżet Gminy 10 000 zł środki prywatne
23.	Adaptacja budynku na mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych w Tarnowie	Utworzenie mieszkań chronionych w zaadaptowanym budynku, remont dachu.	3 000 000 zł 80% - 2 500 000 zł RPO WW EFS 20% - 500 000 zł budżet Gminy

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2020 dla Gminy Szydłowo.

Komplementarność międzyokresowa została osiągnięta poprzez zaplanowanie działań rewitalizacyjnych wykorzystując efekty przedsięwzięć zrealizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej UE. Przedsięwzięcia w niniejszym programie są następstwem podjętych działań i inicjatyw we wcześniejszym okresie. Proces rewitalizacji w GPR (w którym zaplanowano szereg inwestycji

i przedsięwzięć przyczyniających się do podniesienia jakości życia mieszkańców) wykorzystuje pozytywne efekty zrealizowanych wcześniej projektów rewitalizacyjnych i stanowi ich logiczną kontynuację.

10.5 Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą finansowane z różnych źródeł, w tym m. in. ze środków własnych podmiotów realizujących dane przedsięwzięcie, środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych takich jak: Fundusze Europejskie, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Fundusz Odbudowy, Fundusze EOG i Fundusze Norweskie, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, programów krajowych i państwowych funduszy celowych, pożyczek, kredytów i dotacji. Dzięki temu istnieje większa szansa na zdobycie wystarczających środków do realizacji wszystkich przedsięwzięć zawartych w GPR. Ponadto taki montaż finansowy, uwzględniający różne podmioty oraz metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań.

10.6 Podsumowanie komplementarności

Poniższa tabela przedstawia komplementarność na poziomie celów i kierunków działań oraz planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Tabela 18 Podsumowanie komplementarności

Cel	1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna				2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych			
	Kierunek działania 1.1 Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców	Kierunek działania 1.2 Promocja turystyczna gminy w oparciu o endogeniczne zasoby	Kierunek działania 1.3 Aktywizacja i integracja miejscowej ludności	Kierunek działania 1.4 Oferta czasu wolnego dostosowana do potrzeb mieszkańców	Kierunek działania 2.1 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych wraz z ich doposażeniem	Kierunek działania 2.2 Poprawa stanu technicznego budynków i adaptacja na pełnienie nowych funkcji	Kierunek działania 2.3 Stworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców	Kierunek działania 2.4 Zwiększenie poziomu bioróżnorodności wraz z poprawą wizerunku przestrzeni publicznych
Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance					×		×	
Festiwal Kultury Ludowej - „Na Ludowo Zaśpiewajmy”	×		×	×				
Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie					×		×	
„Święto Ryby i Wody” - Festiwal Turystyczny	×	×	×	×				
Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie					×	×		
„Dzień Pszczelarza”	×	×	×	×				

Cel	1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna				2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych			
„Święto ziemniaka” festyn w Gądku			X	X				
Turniej Pilarzy – Konkurs na rzeźbę tematyczną	X		X	X				
Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno- sportowe					X	X		X
Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych					X		X	X
Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”					X		X	X
Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej					X			
Zajęcia z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu rózanego	X	X	X	X				

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Cel	1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna				2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych			
Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego						X	X	
Warsztaty przy Muzeum Róży i Olejku Różanego		X	X	X				

Źródło: opracowanie własne

10.7 Mechanizmy integracji

Integrowanie działań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 jest ważnym elementem procesu rewitalizacji, szczególnie z punktu widzenia osiągnięcia zamierzonych celów. Integracja polega na połączeniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Prawidłowo funkcjonujące mechanizmy integracji wzmacniają efekty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przyczyniając się do efektywnej rewitalizacji gminy.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

1. **Integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił takie mechanizmy jak:
 - a. Konsultacje w sprawie wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonych na jego podstawie podobszarów rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału interesariuszy w tworzeniu GPR.
 - b. Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR - otwarty nabór przedsięwzięć przełożył się na stworzenie pola do weryfikacji przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na podobszary rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu – rozumiany jako proces weryfikacji osiągniętych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania dla GPR.

2. **Integracja na poziomie partycypacji społecznej** w zarządzaniu wdrażaniem GPR, mechanizm ten będzie realizowany poprzez:
 - a. Powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego - podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji.
 - b. Współpracę ze środowiskiem seniorów, młodzieży, podmiotami świadczącymi usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem, głównie osób z niepełnosprawnościami i osób bezrobotnych, z przedstawicielami organizacji pozarządowych w zakresie realizowanych działań rewitalizacyjnych.
 - c. Periodyczne spotkania z interesariuszami procesu rewitalizacji.
 - d. Dodatkowym narzędziem integracji będzie kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.
3. **Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem** – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany będzie poprzez monitoring i ewaluację.

Monitoring oraz ewaluacja GPR zostały opisane w rozdziale 14. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami, jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

10.8 Dostępność

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 został opracowany z uwzględnieniem kwestii dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 poz. 2240). Zgodnie z definicją zapisaną w ustawie osoba ze szczególnymi potrzebami to ta, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. W analizie dostępności poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych brano pod uwagę następujące możliwe udogodnienia:

- w zakresie dostępności architektonicznej:
 - a. zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b. instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,
 - c. zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
 - d. zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
 - e. zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.
- w zakresie dostępności cyfrowej: wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
- w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
 - a. obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się w języku migowym i innych środkach komunikowania się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
 - b. instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, których celem jest wspomaganie słyszenia,
 - c. zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny

maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,

- d. zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Wszystkie zgłoszone propozycje projektów do GPR zostały przeanalizowane pod kątem wyżej wymienionych udogodnień. Jednym z ważniejszych celów rewitalizacji jest aktywizacja i integracja mieszkańców – w tym osób ze szczególnymi potrzebami, które z uwagi na niepełnosprawność, chorobę bądź podeszły wiek są szczególnie narażone na marginalizację społeczną. W celu zapobiegania marginalizacji tych osób, niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej dostępności obiektów i przestrzeni publicznych.

11. Indykatywne ramy finansowe

Określenie źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest istotnym zadaniem. Zapewnienie dywersyfikacji tych źródeł zwiększa szansę na pozyskanie środków na realizację przedsięwzięć. Komplementarność źródeł finansowania sprawia, że realizacja zaplanowanych działań jest nie tylko w wielu sytuacjach możliwa, ale także bardziej efektywna. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez podmioty z sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego.

Poniższa tabela zawiera szacunkowe kwoty i źródła finansowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych. Ze względu na dynamicznie zmieniającą się sytuację gospodarczą, zestawienie ma charakter orientacyjny. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji zamyka się kwotą 29 231 000,00 zł.

Tabela 19 Indykatywne ramy finansowe

Nr	Nazwa projektu	Lokalizacja	Planowy rok lub okres realizacji	Szacowane koszty inwestycji / zadania	Potencjalne źródło finansowania inwestycji
1	Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance	Stara Łubianka	2024 - 2030	3 000 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS oraz inne źródła
2	Festiwal Kultury Ludowej - „Na Ludowo Zaśpiewajmy”	Stara Łubianka	2025 - 2030	500 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe i inne źródła
3	Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie	Tarnowo	2024 - 2030	6 110 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS oraz inne źródła
4	„Święto Ryby i Wody” - Festiwal Turystyczny	Tarnowo	2025 - 2030	300 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
5	Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie	Zawada	2024 - 2030	8 000 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS oraz inne źródła
6	„Dzień Pszczelarza”	Zawada	2026-2028	25 000,00 zł	Publiczne źródła krajowe
7	„Święto ziemniaka” festyn w Gądku	Gądek	2025-2030	15 000,00 zł	Publiczne źródła krajowe
8	Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno-sportowe	Kłoda	2024-2030	1 000 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS oraz inne źródła
9	Turniej Pilarzy – Konkurs na rzeźbę tematyczną	Kłoda	2025-2030	75 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
10	Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Róża Wielka	2026-2030	2 500 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
11	Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”	Róża Wielka	2026-2030	7 000 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
12	Zajęcia z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu różanego	Róża Wielka	2025-2030	6 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
13	Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej	Róża Wielka	2025-2030	500 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
14	Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego	Róża Wielka	2025-2030	100 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe
15	Warsztaty przy Muzeum Róży i Olejku Różanego	Róża Wielka	2026-2030	100 000,00 zł	Fundusze UE: EFRR, EFS, FS, publiczne źródła krajowe

Źródło: opracowanie własne.

12. Opis struktury zarządzania

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, zadaniem własnym samorządu szczebla gminnego jest przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie. Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 odpowiedzialny jest głównie Wójt Gminy Szydłowo, który współpracuje z Urzędem Gminy, Radą Gminy, Komitetem Rewitalizacji oraz innymi jednostkami organizacyjnymi gminy.

Grafika 10 Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Gminie Szydłowo

Źródło: opracowanie własne.

Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest **Wójt Gminy Szydłowo**, będący **operatorem procesu rewitalizacji**, który decyduje o kształcie pozostałych elementów organizacyjnych struktury zarządzania wdrożeniem programu.

Zarządzanie GPR będzie odbywać się w ramach istniejących struktur **Urzędu Gminy Szydłowo**. Obrany schemat zarządzania nie generuje dodatkowych kosztów w ramach zarządzania programem. Ponadto w realizacji zadań w ramach GPR potencjalnie ważną rolę w strukturze zarządzania, czy też wdrażania przypisano partnerom projektowym, zgodnie z Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324). Na podstawie art. 28a tejże ustawy w celu wspólnej realizacji projektów, mogą być tworzone partnerstwa, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt (zwany projektem partnerskim), na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne przypisane dla Gminy Szydłowo będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez **Radę Gminy Szydłowo** Wieloletnią Prognozą Finansową (WPF) oraz poszczególnymi budżetami rocznymi. Spójność niniejszego programu z WPF zapewni efektywną realizację

zaplanowanych, zhierarchizowanych w programie przedsięwzięć. Do zadań Rady Gminy Szydłowo należeć będzie uchwalenie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz podejmowanie uchwał dotyczących zmian czy aktualizacji GPR.

Rolą **Komitetu Rewitalizacji** jest wsparcie Wójta Gminy Szydłowo w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR oraz prowadzenie dialogu między poszczególnymi interesariuszami procesu rewitalizacji, a organami gminy. Komitet może inicjować również partnerstwa między samorządem a partnerami projektowymi w celu realizacji przedsięwzięć zapisanych w GPR. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Gminy Szydłowo w drodze uchwały, zapewniając przejrzysty mechanizm wyłaniania przez interesariuszy ich przedstawicieli, przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji. Podjęcie uchwały w tej sprawie było poprzedzone konsultacjami społecznymi, które trwały od 20 marca 2024 r. do 25 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji wśród członków komitetu powinni się znaleźć:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Zgodnie z podjętą uchwałą nr Rady Gminy Szydłowo w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, jako skład Komitetu Rewitalizacji wskazuje się:

- 1) 2 mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- 2) 2 właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe;
- 1) 1 mieszkaniec spoza obszaru rewitalizacji gminy Szydłowo;
- 2) 2 osoby prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą na terenie Gminy Szydłowo;

- 3) 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych, organizacji społecznych i grup nieformalnych działających lub zamierzających działać na terenie Gminy Szydłowo;
- 4) 1 przedstawiciel organów władzy publicznej lub podmiotu realizującego na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa;
- 5) 2 przedstawicieli Urzędu Gminy Szydłowo, jego jednostek organizacyjnych, organów doradczych i konsultacyjnych gminy.

Grafika 11 Schemat organizacji procesu rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Przy realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji mogą wstąpić różne czynniki negatywnie wpływające na proces rewitalizacji. Poniżej wskazano możliwe ryzyka, które mogą wystąpić podczas wdrażania GPR, do których przypisano 3 stopnie prawdopodobieństwa ich pojawienia się:

- 1 - niskie ryzyko wystąpienia,
- 2 - średnie ryzyko wystąpienia,
- 3 - ryzyko prawdopodobne.

Tabela 20 Identyfikowane ryzyka dla procesu rewitalizacji dla Gminy Szydłowo

Rodzaj ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Sposoby rozwiązywania sytuacji problemowej
Brak środków finansowych	3 - ryzyko prawdopodobne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Próba dywersyfikacji źródeł finansowania (źródła prywatne, konkursowe, zagraniczne, PPP - partnerstwo publiczno-prywatne). 2. Aktualizacja GPR.
Opóźnienia w realizacji przedsięwzięć	2 - średnie ryzyko wystąpienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiednia konstrukcja umów zakładająca kary umowne i odpowiedzialność wykonawcy za terminowe ukończenie inwestycji/projektu. 2. Bieżący monitoring postępu realizacji przedsięwzięć (więcej w rozdziale 14.1 Monitoring).
Brak chętnych do uczestnictwa w przedsięwzięciach społecznych	2 - średnie ryzyko wystąpienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skierowanie indywidualnych zaproszeń do potencjalnych uczestników przez jednostki organizacyjne Gminy. 2. Osobiste zaangażowanie liderów wybranych grup w proces rekrutacji.
Odstąpienie od realizacji projektów przez wnioskodawców	3 - ryzyko prawdopodobne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne wsparcie doradcze w zakresie możliwości pozyskania środków zewnętrznych. 2. Spotkania informacyjne dla interesariuszy procesu rewitalizacji w zakresie pozyskiwania środków na zadania zapisane z GPR

Źródło: opracowanie własne.

13. System monitoringu i ewaluacji

13.1 Monitoring programu rewitalizacji

Monitoring procesu rewitalizacji polega na systematycznym rejestrowaniu postępów procesu rewitalizacji, dokonywanego na podstawie danych ze sprawozdań z realizacji poszczególnych projektów. Monitoring prowadzony w odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć będzie polegał na pozyskiwaniu informacji na temat postępów rzeczowych oraz kontroli założeń. Ponadto kontrolowane będą aspekty finansowe przedsięwzięć w kontekście zapewnienia trwałości osiągniętych rezultatów. W związku z powyższym, monitoring będzie polegał na utrzymywaniu stałego kontaktu z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia rewitalizacyjne, za co bezpośrednio odpowiedzialny będzie koordynator procesu rewitalizacji. Podstawą oceny realizacji GPR będą pozyskane dane ilościowe i jakościowe. Dla usystematyzowania uzyskiwanych informacji w cyklu rocznym, do wszystkich zaangażowanych podmiotów skierowane zostaną zapytania dotyczące postępów w zakresie realizowanych przedsięwzięć. Zgromadzone dane zostaną zweryfikowane i posłużą do opracowania raportu z monitoringu.

13.2 Ewaluacja GPR

Ocena stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich efektów będzie prowadzona w cyklach trzyletnich, na podstawie monitoringu prowadzonego w cyklu rocznym. Obejmować będzie całość działań zaplanowanych do realizacji w ramach GPR, w tym pośrednią ocenę osiągnięcia wskaźników przypisanych poszczególnym celom. W ramach ewaluacji okresowej przeprowadzane będą następujące czynności:

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji i art.22:

- Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.
- Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.
- W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię, o której mowa w ust. 2.
- W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla

uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

13.3 Aktualizacja GPR

Wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą może zająć konieczność aktualizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji. Konieczność tą wykaże m.in. monitoring realizacji przedsięwzięć.. Aby wprowadzić zmiany lub korekty w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych, należy przedstawić uzasadnienie w dokumencie. Uzasadnieniem może być przykładowo dynamika zmian społeczno-gospodarczych lub nieosiągnięcie zakładanych wskaźników. Zgodnie z wcześniej wymienionymi zapisami, Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, której co najmniej raz na 3 lata dokonuje Wójt Gminy Szydłowo. Ocena sporządzona przez Wójta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeśli stwierdzi się, że GPR wymaga zmiany, Wójt musi wystąpić z wnioskiem o jego zmianę do Rady Gminy. Należy pamiętać, aby dołączyć do wniosku sporządzoną ocenę aktualności i stopnia realizacji.

Procedura ta obejmuje zatem następujące etapy:

- Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR (co najmniej raz na 3 lata).
- Opiniowanie oceny przez Komitet Rewitalizacji.
- Ogłoszenie zaopiniowanej oceny na stronie internetowej gminy i w BIP.
- Wniosek do rady gminy o zmianę programu rewitalizacji.
- Dokonanie zmian w GPR.
- Konsultacje społeczne aktualizowanego programu rewitalizacji.
- Opiniowanie, procedura środowiskowa - nie wymaga uzyskania opinii i przeprowadzenia konsultacji społecznych taka zmiana gminnego programu rewitalizacji, która nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz nie wymaga zmiany uchwały dotyczącej ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji (jeżeli w gminie ustanowiona została Specjalna Strefa Rewitalizacji).
- Podjęcie uchwały.

13.4 Harmonogram realizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030. Harmonogram zawiera przewidywany okres realizacji dla głównych elementów związanych z jego przyjęciem (uchwaleniem), realizacją oraz dalszą ewaluacją.

Tabela 21 Harmonogram realizacji GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030	2024 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacyjny	2024 r. (niezwłocznie po podjęciu przez radę gminy uchwały o zasadach wyznaczania składu oraz zasadach działania Komitetu Rewitalizacji)
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacyjnego	Od 2024 r. (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2024 r.
Monitoring	Od 2025 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2025 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2024 r.

Źródło: opracowanie własne.

13.5 Koszty zarządzania

System wdrażania i upowszechniania działań na rzecz rewitalizacji gminy został zaprojektowany w ramach funkcjonujących struktur organizacyjnych. Komitet Rewitalizacji bierze udział w procesie zarządzania GPR, ale jego praca ma charakter społeczny i doradczy. Natomiast obsługę lokalowo-administracyjną GPR zapewnia Urząd Gminy Szydłowo. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji.

13.6 Wskaźniki realizacji

Jak wcześniej wspomniano, Gminny Program Rewitalizacji podlega corocznemu monitoringowi. Podstawowym narzędziem mającym na celu śledzenie postępów realizacji GPR są wskaźniki realizacji. Dostarczają one informacji dotyczących efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Podkreślić należy, iż wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągnięcia poszczególnych celów rewitalizacji wskazanych w części planistycznej, a nie produktów poszczególnych przedsięwzięć. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji, jako procesu całościowego, który nie jest prostą sumą realizowanych przedsięwzięć, a ma na celu osiągnięcie zmiany na obszarze objętym rewitalizacją.

Tabela 22 Wskaźniki realizacji GPR dedykowane celom rewitalizacji

Cel rewitalizacji	Wskaźnik dla obszaru rewitalizacji	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji	Źródło danych
Cel rewitalizacji 1. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	3,51	Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	17,57	Powiatowy Urząd Pracy w Pile
	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	9,67	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szydłowo
Cel rewitalizacji 2. Odnowa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Udział powierzchni biologicznie czynnej	93,1%	Baza danych BDOT
	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów	-	Urząd Gminy Szydłowo

Źródło: opracowanie własne.

Monitoring realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu monitorowania postępu realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w poniższej tabeli zbiorczo przedstawiono katalog przyjętych dla każdego z przedsięwzięć wskaźników produktu i rezultatu. Wskaźniki są zgodne z wartościami określonymi w kartach przedsięwzięć projektowych.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
1	Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance	Liczba budynków poddanych rewitalizacji – 1 szt.	Liczba mieszkańców korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury skateparku – 1000 os./rok
		Powierzchnia terenu poddanego rewitalizacji – 2,8 ha	Liczba nowo wybudowanych obiektów (scena plenerowa) – 1 szt.
2	Festiwal Kultury Ludowej - „Na Ludowo Zaśpiewajmy”	Powierzchnia obszaru objętego działaniem rewitalizacyjnym – 700 m ²	Liczba zorganizowanych wydarzeń – 1 szt./rok
			Liczba uczestników biorących udział w wydarzeniu – 500 os./rok
3	Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie	Powierzchnia obszaru objętego działaniem rewitalizacyjnym – 1000 m ²	Liczba osób korzystających z pola namiotowego – 100 os./rok
4	„Święto Ryby i Wody” - Festiwal Turystyczny	Liczba wydarzeń – 1 szt./rok	Liczba osób biorących udział w festiwalu – 700 os./rok
		Powierzchnia obszaru objętego działaniem rewitalizacyjnym – 1000 m ²	
5	Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie	Liczba zaadaptowanych budynków na pełnienie nowych funkcji – 1 szt.	Liczba zamontowanych tablic – 10 szt.
			Liczba osób odwiedzających Muzeum – 300 os./rok
6	„Dzień Pszczelarza”	Liczba zorganizowanych Dni Pszczelarza – 1 szt./rok	Liczba uczestników wydarzenia – 60 os./rok
		Liczba przeprowadzonych pogadanek/wykładów na temat pszczelarstwa – 2 szt./rok	Liczba uczestników gry terenowej – 15 os./rok
			Liczba wystawców – 6 os./rok

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
7	„Święto ziemniaka” festyn w Gądku	Liczba zorganizowanych wydarzeń – 1 szt./rok	Liczba uczestników wydarzenia – 50 osób/rok
8	Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno-sportowe	Powierzchnia terenu poddanego rewitalizacji - 0.1644 ha	Liczba nowych elementów małej architektury (kosze na śmieci, ławki, stoły) – 15 szt.
		Liczba budynków poddanych rewitalizacji - 1 szt.	
9	Turniej Pilarzy – Konkurs na rzeźbę tematyczną	Powierzchnia obszaru objętego działaniem rewitalizacyjnym – 500 m ²	Liczba uczestników biorących czynny jak i bierny udział – 100 os./rok
10	Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Liczba nowych obiektów małej architektury – 15 szt.	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów – ok. 5 ha
11	Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”	Liczba nowych nasadzeń drzew miododajnych - 800 szt.,	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów – ok. 5 ha
		Liczba nowych nasadzeń krzewów (głównie róż) - 1000 szt.,	
		Liczba nowych obiektów małej architektury – 20 szt. (1 altana, 4 kosze na odpady, 10 ławek, 5 tablic edukacyjnych)	Długość ścieżki pieszo-rowerowej – 1400 m
12	Zajęcia z aromaterapii oraz pielęgnacji ogrodu różanego	Liczba realizowanych zajęć z zakresu aromaterapii – 24 szt./rok	Liczba seniorów biorących udział w organizowanych zajęciach – 30 osób
		Liczba realizowanych warsztatów ogrodniczych – 5 szt./rok	Liczba uczniów szkoły podstawowej biorących udział w zajęciach – 10 osób
13	Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej	Liczba obiektów objętych wsparciem - 1 szt.;	Liczba obiektów, którym nadano nową funkcję: 1 szt.
		Powierzchnia terenu objęta rewitalizacją: około 1400 m ²	Liczba utworzonych ścieżek edukacyjno-informacyjnych – 1 szt.
14	Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego	Liczba obiektów objętych wsparciem – 1 szt.	Liczba osób odwiedzających muzeum: 500 os./rok
15	Warsztaty przy Muzeum Róży i Olejku Różanego	Liczba zorganizowanych warsztatów – 10 szt./rok	Liczba osób biorących udział w warsztatach: - 150 os./rok

14. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

14.1 Uspołecznienie opracowania GPR

Podczas opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 przeprowadzono wszystkie formy partycypacji społecznej wymagane prawem oraz zaproponowano dodatkowe działania. Uspołecznienie procesu opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 składało się z kilku etapów.

1. Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Szydłowo

Konsultacje były pierwszym etapem włączającym społeczność lokalną w przygotowanie GPR. Konsultacje społeczne zostały ogłoszone na podstawie art. 5a ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, oraz art. 6 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Szydłowo nr 163/2023 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Szydłowo. Konsultacje trwały od 18 września 2023 r. do 12 października 2023 r. Informacja o konsultacjach społecznych rozpowszechniana była poprzez: stronę internetową gminy, BIP, w siedzibie Urzędu. Konsultacje były przeprowadzone w następujących formach:

- zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza dostępnego w Urzędzie Gminy Szydłowo, na stronie internetowej gminy <https://konsultacje.szydlowo.pl/> oraz pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/szydlowo formularz uwag_or_oz,
- spotkania otwartego w formie on-line dla interesariuszy procesu rewitalizacji – w dniu 25 września 2023 r. o godz. 15:00
- wypełnienia elektronicznego formularza ankiety dostępnej pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/szydlowo ankieta_gpr oraz na stronie gminy <https://konsultacje.szydlowo.pl/>.

Wypełnione formularze można było dostarczyć:

- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: urząd@szydlowo.pl,
- drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo,
- osobiście do Urzędu Gminy Szydłowo w godzinach pracy Urzędu,
- podczas spotkania konsultacyjnego dla interesariuszy procesu rewitalizacji, które odbyło się w dniu 25 września 2023 r. o godz. 15:00 w Urzędzie Gminy Szydłowo,

- za pośrednictwem elektronicznej wersji formularza:

https://ankieta.deltapartner.org.pl/szydlovo formularz uwag_or_oz.

Projekt uchwały był umieszczony na stronie internetowej gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej: <https://bip.szydlovo.pl/> oraz na stronie internetowej gminy: <https://szydlovo.pl/>.

W spotkaniu konsultacyjnym wzięło udział 10 osób, którym zaprezentowano wyniki i podsumowanie diagnozy delimitacyjnej. W trakcie spotkania nie wpłynęły uwagi dotyczące przedmiotu konsultacji.

W trakcie prowadzonych konsultacji w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono ankietę on-line dotyczącą zebrania opinii mieszkańców o zasadności dokonanego wyboru oraz głównych wyzwań i barier charakteryzujących obszar rewitalizacji w Gminie Szydłowo. Nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące przedmiotu konsultacji.

2. **Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.** Uchwałą Rady Gminy Szydłowo Nr LXV/710/2024 z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 formalnie przystąpiono do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Szydłowo.
3. **Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych.** Nabór projektów do GPR prowadzony był od 8 kwietnia do 25 kwietnia 2024 r. Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych można było zgłaszać w następujący sposób:
 - w formie papierowej poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego dostępnego on-line lub dostępnego w Urzędzie Gminy Szydłowo,
 - w formie elektronicznej, korzystając z dedykowanego linku do ankiety,

Otrzymane propozycje przedsięwzięć były weryfikowane przez pracowników Urzędu Gminy Szydłowo, pod względem możliwości wpisania ich do GPR.

4. **Konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030.** W ramach uspołeczniania opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 stosowane były zarówno obligatoryjne formy konsultacji społecznych, jak i zaawansowane metody konsultacyjne.

14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR

Zasadniczym celem działań związanych z uspołecznianiem GPR jest dotarcie do jak najszerszej grupy interesariuszy. Proces partycypacji społecznej odbywać się będzie:

- pośrednio - poprzez informowanie z wykorzystaniem strony internetowej gminy, publikacje promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę,

- bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi (dopuszczalna formuła zdalna).

Interesariuszami procesu rewitalizacji będą głównie mieszkańcy obszaru rewitalizacji, inni mieszkańcy gminy, a także lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne. W ramach rozpowszechniania informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Szydłowo dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji,
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu oraz profilu Gminy na portalu społecznościowym o nowo realizowanych zadaniach w ramach GPR,
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.

Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem i wspieraniem rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej,
- powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji (niezwłocznie po podjęciu przez radę gminy uchwały dotyczącej zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji). Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji. Będzie on również pełnił funkcję opiniodawczo -doradczą Wójta Gminy Szydłowo,
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego (dopuszczalna formuła zdalna), w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dotyczące prowadzonych prac.

Zaproponowane działania mają na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi. Ponadto mogą zostać rozszerzone i w razie potrzeby dostosowane do aktualnych regulacji prawnych.

15. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Podstawą prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest: Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001, str. 30-37), Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501, 1506, 1688, 1719, 1890, 1906, 2029.) oraz Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890), która dodatkowo uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

Wójt Gminy Szydłowo wystąpił z pismem z dnia xxxxxxxx do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w celu uzyskania decyzji w zakresie uczestnictwa w procedurze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko oraz uzyskania stosownych opinii i uzgodnień dla projektu dokumentu. W odpowiedzi z dnia xxxxxxxx Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu stwierdził brak przesłanek do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030.

16. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego obowiązujących w Gminie Szydłowo, w tym w Uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725). Ponadto GPR nie przewiduje zmiany w uchwale dotyczącej wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

17. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

17.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Niniejszy GPR nie przewiduje ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

17.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z zapisami art. 15. Ust. 1. Pkt. 13 ustawy o rewitalizacji, GPR zawiera wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Niezbędne zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Aktualnie obowiązującym dokumentem w zakresie planowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo. Na ten moment istotną kwestią jest to, aby ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie kolidowały z zapisami zawartymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030. W związku z nadrzędnością GPR nad studium, ustalenia tego ostatniego muszą zostać dostosowane do ustaleń GPR w taki sposób, by gwarantowały wykonalność przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zaplanowane inwestycje infrastrukturalne zawarte w GPR nie są sprzeczne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo, przez co nie ma wskazań do modyfikacji wskazanego dokumentu.

Ewentualne zmiany w dokumentach z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego wprowadzane będą na drodze procedury uwzględniającej następujące etapy:

- Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia studium.
- Zawiadomienie organów i instytucji właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu studium.
- Sporządzenie projektu studium.
- Opinia gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej.
- Opiniowanie projektu studium – wystąpienie z prośbą o uzgodnienie lub wydanie opinii o projekcie studium do odpowiednich instytucji i organów wskazanych w art. 11 pkt 5. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (m.in. zarząd województwa w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią).
- Konsultacje społeczne (wyłożenie projektu studium do publicznego wglądu, udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej i przeprowadzenie co najmniej jednej dyskusji publicznej).
- Przedstawienie Radzie Gminy projektu studium.

Należy jednak mieć na uwadze, że dokument studium traci moc z końcem 2025 r. lub w momencie wejścia w życie planu ogólnego w gminie, a zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w GPR wskazuje się zakres niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy. Ponadto zgodnie z art. 20 ust. 2. Postępowanie w sprawie zmiany planu ogólnego gminy realizujące ustalenia gminnego programu rewitalizacji prowadzi się w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy czym jeżeli projekt zmiany planu ogólnego gminy nie zawiera także innych ustaleń, przepisów art. 13i ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 tej ustawy nie stosuje się.

W momencie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030, gmina Szydłowo nie posiada planu ogólnego, a więc zapisy dokumentu nie wskazują żadnych zmian, co do zapisów planu ogólnego.

Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W przypadku zidentyfikowania niezgodności ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) z zakresem projektów rewitalizacyjnych wpisanych do GPR, zachodzi konieczność dokonania zmian w MPZP. Zakres przewidywanej lokalizacji realizacji danego projektu powinien być bowiem zgodny z przeznaczeniem terenu określonym w planie miejscowym, a także nie być objęty ograniczeniami związanymi z istniejącymi formami ochrony. Ponadto, ważne jest, aby MPZP nie przewidywał realizacji, kolidującej z projektem inwestycji celu publicznego, ani zakazu zabudowy kubaturowej.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne zawarte w niniejszym GPR będą realizowane zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stąd też nie przewiduje się konieczności modyfikacji wskazanych dokumentów. W przypadku stwierdzenia niezgodności między poszczególnymi projektami a zapisami MPZP w trakcie realizacji przedsięwzięć, należy zmienić ustalenia MPZP zgodnie z procedurą przedstawioną w art. 17 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890, 2029, 2739.).

Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego.

- Zawiadomienie organów i instytucji właściwych do uzgadniania i opiniowania planu miejscowego.
- Sporządzenie projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem wniosków do planu.
- Sporządzenie prognozy skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego.
- Opinia gminnej lub innej właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej.

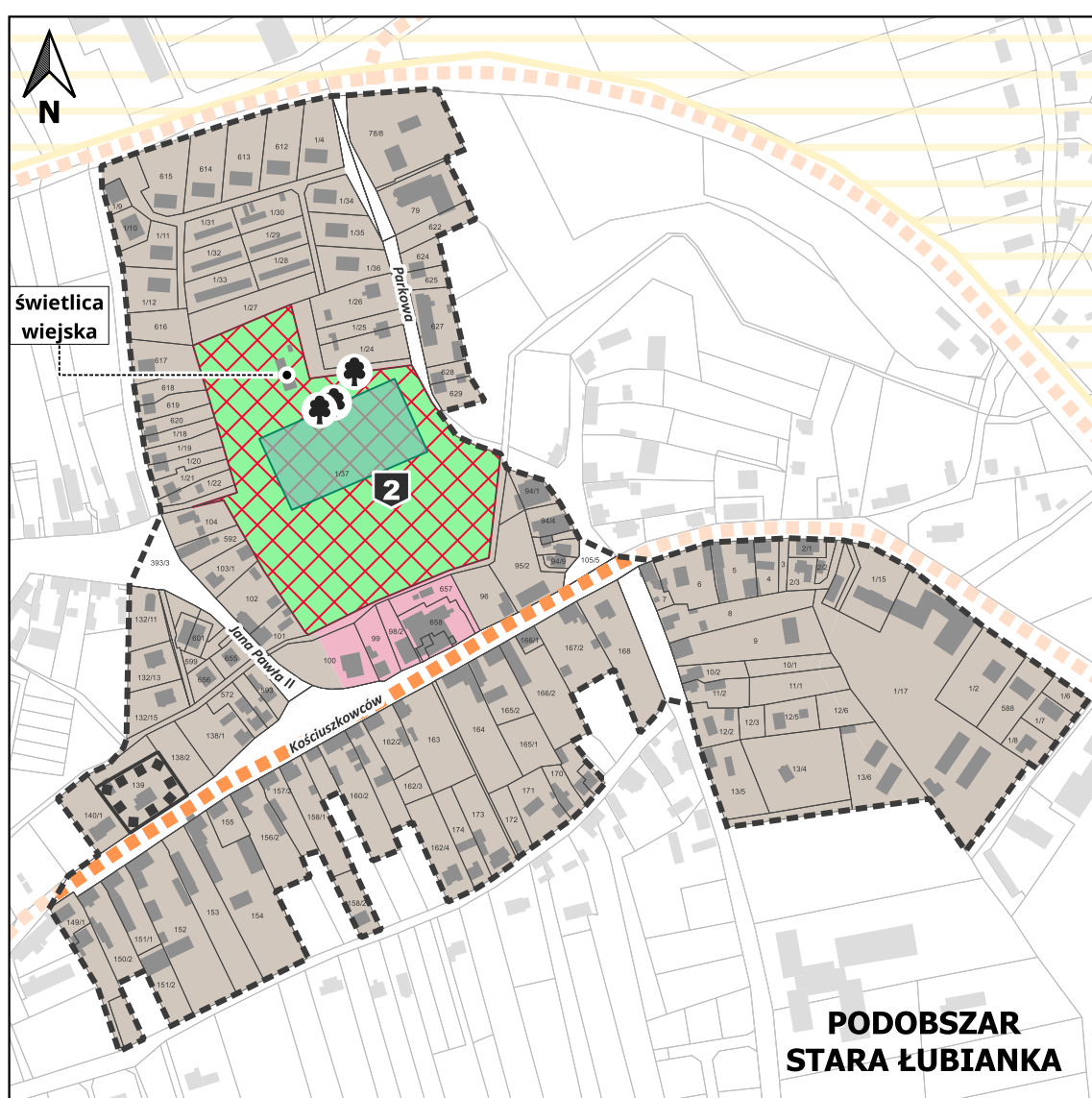
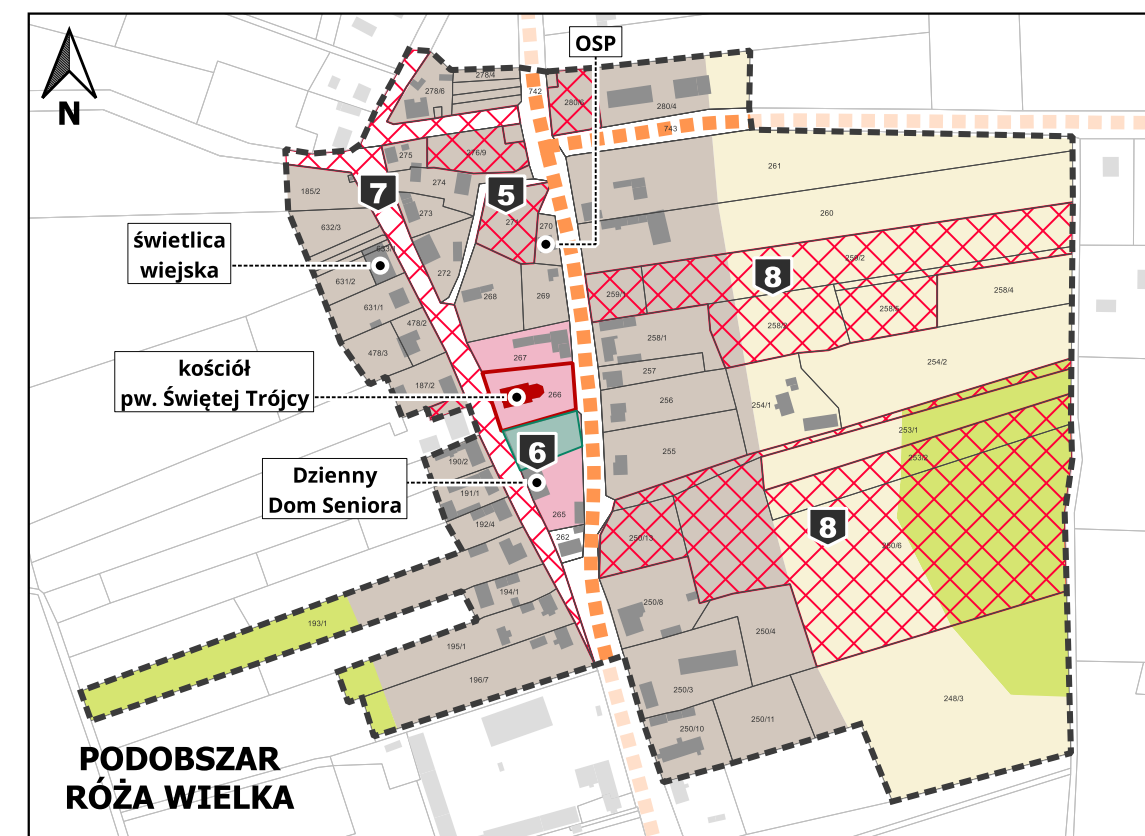
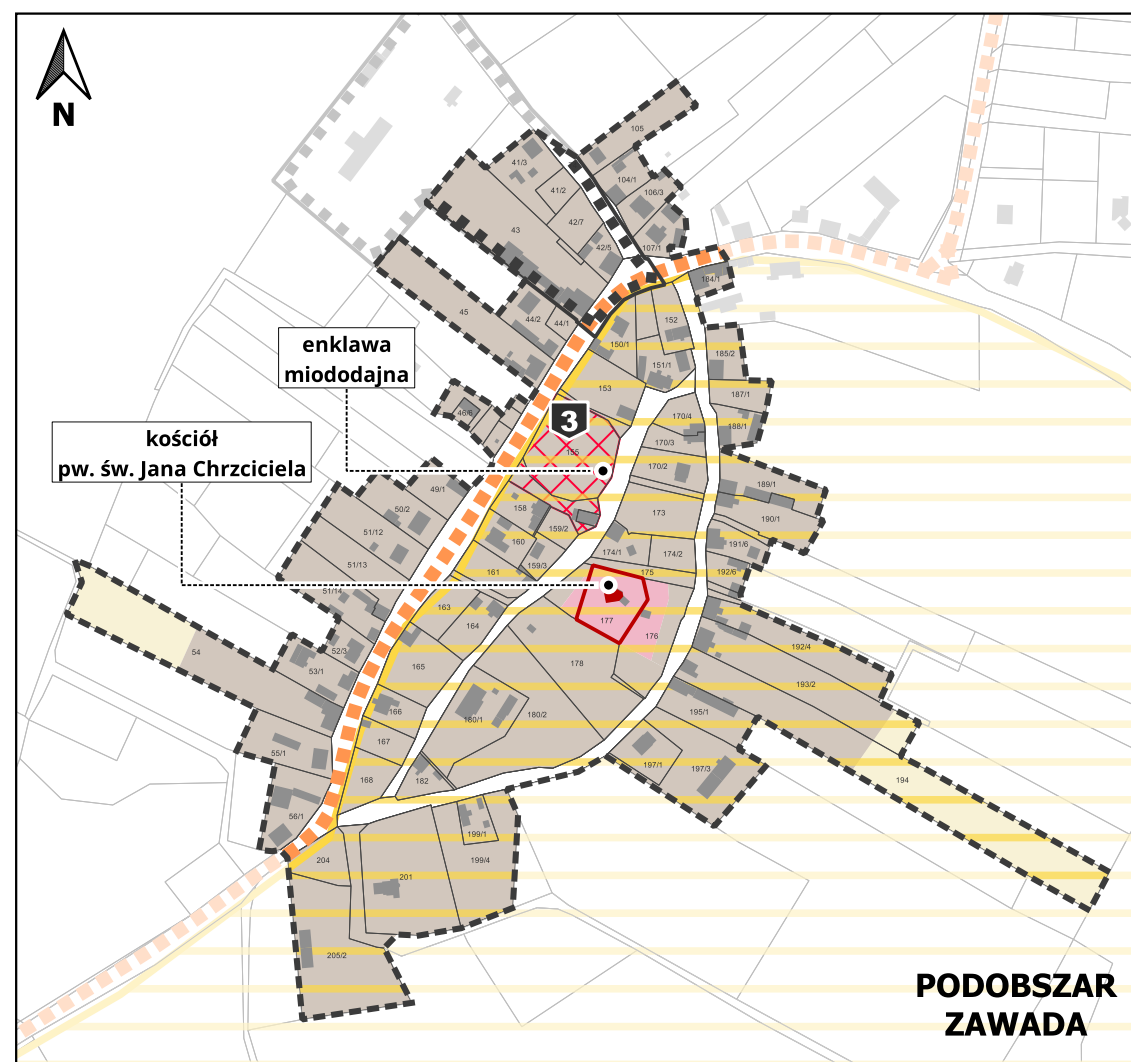
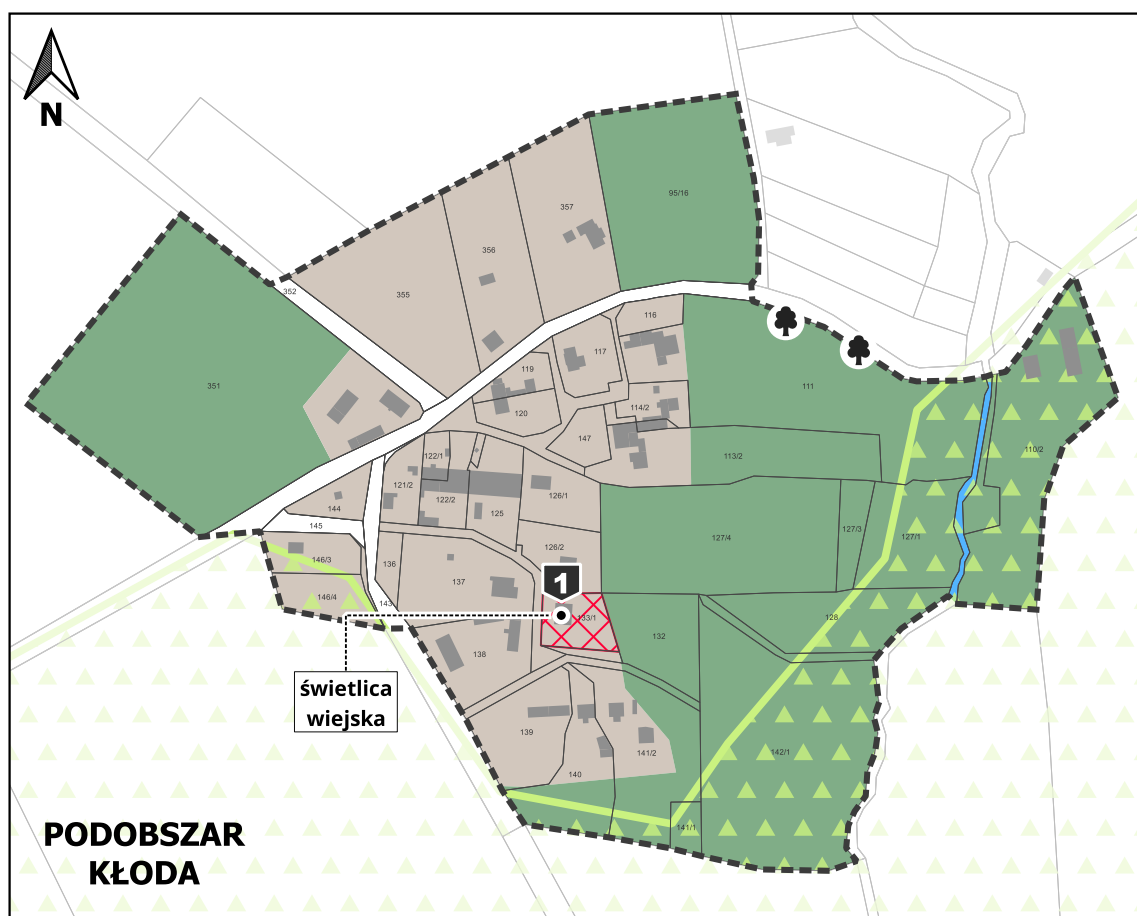
- Opiniowanie projektu GPR – wystąpienie z prośbą o uzgodnienie lub wydanie opinii o projekcie planu miejscowego do odpowiednich instytucji i organów wskazanych w art. 17 pkt 6 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890, 2029, 2739.).
- Ogłoszenie o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu.
- Rozpatrzenie uwag i wprowadzenie zmian do projektu planu miejscowego.
- Przedstawienie Radzie Gminy Szydłowo projektu planu miejscowego.

18. Spis rysunków

Rysunek 1 Powiązanie GPR i strategii IIT.....	25
Rysunek 2 Logika definiowania i klasyfikacji problemowej dla rewitalizacji w Gminie Szydłowo	28
Rysunek 3 Przestrzeń rekreacyjna przy boisku sportowym	56
Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Stara Łubianka	57
Rysunek 5 Jakość powietrza w podobszarze Stara Łubianka	58
Rysunek 6 Jakość powietrza w podobszarze Tarnowo I i II.....	64
Rysunek 7 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Tarnowo I i Tarnowo II.....	65
Rysunek 8 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Zawada.....	70
Rysunek 9 Jakość powietrza w podobszarze Zawada.....	72
Rysunek 10 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Gądek	75
Rysunek 11 Jakość powietrza w podobszarze Gądek	76
Rysunek 12 Jakość powietrza w podobszarze Kłoda.....	80
Rysunek 13 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Kłoda.....	81
Rysunek 14 Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru Róża Wielka.....	87
Rysunek 15 Droga gminna zlokalizowana przy świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej.....	89
Rysunek 16 Jakość powietrza w podobszarze Róża Wielka.....	90
Grafika 1 Podział Gminy Szydłowo na obszary porównawcze	30
Grafika 2 Syntetyczny wskaźnik degradacji społecznej w Gminie Szydłowo	37
Grafika 3 Obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo	42
Grafika 4 Obszar rewitalizacji – Podobszar Stara Łubianka	44
Grafika 5 Obszar rewitalizacji – Podobszar Tarnowo I oraz Tarnowo II	45
Grafika 6 Obszar rewitalizacji – Podobszar Zawada.....	46
Grafika 7 Obszar rewitalizacji – Podobszar Gądek	47
Grafika 8 Obszar rewitalizacji – Podobszar Kłoda	48
Grafika 9 Obszar rewitalizacji – Podobszar Róża Wielka	49
Grafika 10 Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Gminie Szydłowo.....	140
Grafika 11 Schemat organizacji procesu rewitalizacji.....	142
Zdjęcie 1 Stadion sportowy w obszarze rewitalizacji Stara Łubianka wraz ze świetlicą.....	55
Zdjęcie 2 Świetlica w podobszarze rewitalizacji Tarnowo II	61
Zdjęcie 3 Scena zlokalizowana w podobszarze rewitalizacji Tarnowo II.....	62
Zdjęcie 4 Enklawa miododajna - podobszar rewitalizacji Zawada.....	69
Zdjęcie 5 Ochotnicza Straż Pożarna w Zawdzie wraz z placem zabaw.....	71
Zdjęcie 6 Staw zlokalizowany w podobszarze Zawada.....	71
Zdjęcie 7 Świetlica w obszarze rewitalizacji Kłoda.....	78
Zdjęcie 8 Plac zabaw przy świetlicy wiejskiej w podobszarze Kłoda	78
Zdjęcie 9 Świetlica wiejska w Róży Wielkiej.....	85
Zdjęcie 10 Teren przy świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej.....	86
Zdjęcie 11 Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Dziennego Domu Seniora	88

Wykres 1 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Stara Łubianka	53
Wykres 2 Ocena dostępności i oferty czasu wolnego w podobszarze	54
Wykres 3 Ocena elementów środowiska.....	58
Wykres 4 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Zawada.....	67
Wykres 5 Ocena jakości i dostępności oferty spędzania czasu wolnego w podobszarze Zawada	67
Wykres 6 Zagrożenie wystąpienia problemów społecznych w podobszarze Róża Wielka	83
Wykres 7 Ocena jakości i dostępności oferty czasu wolnego w podobszarze Róża Wielka.....	84
Tabela 1 Schemat celów strategicznych i kierunków działania GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030.....	10
Tabela 2 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie krajowym	11
Tabela 3 Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym.....	12
Tabela 4 Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym	17
Tabela 5 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłowo	20
Tabela 6 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Szydłowo	21
Tabela 7 Działania przypisane do poszczególnych JCWP i JCWPD na obszarze Gminy Szydłowo (podstawowe i uzupełniające).....	21
Tabela 8 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030.....	26
Tabela 9 Zestawienie obszarów porównawczych	29
Tabela 10 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Szydłowo.....	31
Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników.....	35
Tabela 12 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna - wartości zestandaryzowane	36
Tabela 13 Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspółecznych	38
Tabela 14 Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspółeczna – wartości wskaźników.....	39
Tabela 15 Obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo	41
Tabela 16 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar rewitalizacji	43
Tabela 17 Podstawowe projekty rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2020 dla Gminy Szydłowo	128
Tabela 18 Podsumowanie komplementarności	132
Tabela 19 Indykatywne ramy finansowe.....	139
Tabela 20 Identyfikowane ryzyka dla procesu rewitalizacji dla Gminy Szydłowo	143
Tabela 21 Harmonogram realizacji GPR Gminy Szydłowo na lata 2023-2030	146
Tabela 22 Wskaźniki realizacji GPR dedykowane celom rewitalizacji.....	147

19. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

- 1 Dostosowanie budynku świetlicy oraz zagospodarowanie terenu przed świetlicą na cele rekreacyjno-sportowe
- 2 Rewitalizacja terenu sportowo-rekreacyjnego w Starej Łubiance
- 3 Stworzenie Muzeum Bartnictwa wraz z zagospodarowaniem terenu przy stawie
- 4 Rewitalizacja przestrzeni publicznych w Tarnowie
- 5 Modernizacja dawnego zbiornika PPOŻ w Róży Wielkiej
- 6 Wioska tematyczna Różana Wieś - Zaadaptowanie budynku byłej szkoły podstawowej na Muzeum Róży i Olejku Różanego
- 7 Wioska Tematyczna – Różana Wieś – zagospodarowanie przestrzeni publicznych
- 8 Wioska Tematyczna – Różana Wieś - Założenie parkowe „Różany Ogród”

Docelowa (uproszczona) struktura funkcjonalno-przestrzenna wg Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej
- tereny zabudowy usługowej
- tereny zieleni urządzonej
- tereny leśne
- tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień, dolin rzecznych
- tereny rolne
- tereny obsługi gospodarki rolnej
- tereny wód powierzchniowych

Pozostałe objaśnienia:

- pomniki przyrody
- podstawowa oś komunikacyjna
- granice podobszarów rewitalizacji
- granice opracowania MPZP
- granice działek ewidencyjnych
- budynki
- plac sportowy
- budynki wpisane do rejestru zabytków
- obszary wpisane do rejestru zabytków
- rewitalizacja przestrzeni publicznych
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000
- korytarze ekologiczne
- obszar chronionego krajobrazu

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNICH OBSZARU REWITALIZACJI

GMINY SZYDŁOWO

0 100 200 m

SKALA 1:5000